

Osavuosisikatsaus 3/2022

ESPOO
ESBO

Sisällysluettelo

1 KAUPUNGIN TALOUDEN JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN	1
1.1 Talous	1
1.2 Toimintaympäristö	3
1.3 Henkilöstö	9
1.4 Verorahoitus	10
1.5 Rahoitus	11
1.6 Talousarviomuutokset	12
1.7 Espoo-tarinan vuoden 2022 tulostavoitteiden toteutuminen	13
1.8 Konserniraportti	13
2 VUODEN 2022 TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN	14
2.1 Yleishallinto	14
2.1.2 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitos	19
2.2 Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala	21
2.3 Kasvun ja oppimisen toimiala	25
2.4 Kaupunkiympäristön toimiala	31
2.4.1 Tilapalvelut-liikelaitos	36
3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	40
3.1 Suurpellon taseyksikkö	41
3.2 Tapiolan taseyksikkö	42
3.3 Urheilupuiston taseyksikkö	43
4 LIITTEET	
Liite 1 Talouden toteutuminen sitovuustasoittain (rahoitus ja investoinnit) ja talousarviomuutokset	
Liite 2 Espoo-tarinan 2017-2021 tulostavoitteiden toteutuminen	

1 KAUPUNGIN TALOUDEN JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

1.1 Talous

Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa, energian hinnan nousu ja inflaation maailmanlaajuisen kiihtyminen varjostavat edelleen maailmantalouden näkymiä.

Valtiovarainministeriön syksyn taloudellisen katsauksen mukaan bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,7 prosenttia vuonna 2022. Alkuvuonna talouden tuotanto on kehittynyt suotuisasti ja työllisyys on jatkanut kasvua. Toisaalta hyödykkeiden ja energian hintojen nousu on jatkunut kesällä arvioitua nopeampana. Talouskasvun ennustetaan hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin v. 2023. Lähitulevaisuuden ja tulevien vuosien osalta talouden kehitykseen liittyy merkittäviä epävarmuuksia.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu vuonna 2022 talous- ja työllisyyskasvun sekä koronatoimien päättymisen johdosta. Vuonna 2023 alijäämä kääntyy uudelleen kasvuun ja julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä tulevina vuosina. Julkisen velan suhde BKT:hen alenee tänä vuonna, mutta kääntyy kasvuun ensi vuonna. Velanhoitokustannukset kasvavat tulevina vuosina ja kaventavat talouden liikkumavaraa.

Tartuntatautien vastustamistyö ja varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin ovat kunnan lakisääteisiä tehtäviä, joita rahoitetaan jo vuos – järjestelmän kautta. Asetuksen mukaisesti koronasta aiheutuneet lisäkustannukset korvattaisiin kunnille erillisellä avustuksella testauksen, hoidon ja muiden välittömien kustannusten osalta 30.6.2022 saakka ja koronarokottamisen lisäkustannukset koko vuoden osalta.

Ulkoisia toimintatuottoja arvioidaan kertyvän 10,5 prosenttia viime vuotta vähemmän. Toimintatuottojen ennustetaan kuitenkin ylittävän talousarvion 17,8 milj. eurolla, josta merkittävä osa on valtion koronakorvauksia. Koronasta johtuen asiamaksuissa, esimerkiksi liikunnan ja urheilun osalta ei päästä tavoitteisiin. Yleinen taloustilanne näkyy myös maanmyynnissä, jossa tulot jäävät noin 5 milj. euroa talousarviosta.

Ulkoisten toimintamenojen arvioidaan kasvavan 4,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstömenojen arvioidaan kasvavan 2,9 prosentilla ja palvelujen ostojen 5,8 prosentilla.

Alkuperäinen talousarvio ylittyy noin 42 milj. eurolla. Ylitykset johtuvat vain osin koronaan liittyvistä kustannuksista. Koronan hoidon lisäksi ylitykset kohdistuvat avosairaanhoidon, mielenterveys- ja päihdepalvelujen, erikoissairaanhoidon, vammaisten, vanhusten ja lasten sijaishuollon palveluihin. Joukkoliikenteen määrärahan ennustetaan alittuvan 5,6 milj. eurolla, mikä johtuu HSL:n saamista koronatuista.

Nettomenot eli toimintakatteen alijäämän arvioidaan toteutuvan – 1 686,8 milj. euron tasolla. Kasvua edelliseen vuoteen on 8,8 prosenttia.

Tulojen alituksista ja menojen ylityksistä on laadittu useita määrärahanmuutosesityksiä osavuositarkastusten yhteydessä.

Kunnallisveroja on tilitetty tammi-lokakuussa 1 212 milj. euroa, 6,2 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Talouden ja työllisyyden myönteinen kehitys on näkynyt positiivisesti kunnallisveron viime kuukausien tilityksissä. Suurin muutos koskee kuluvan vuoden palkkasumman kehitystä. Kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 1 482 milj. euroa, 44 milj. euroa talousarviossa oletettua enemmän.

Yhteisövero on tilitetty tammi-lokakuussa 195 milj. euroa, kasvua 12,7 prosenttia edelliseen vuoteen. Kuluva vuoden ennakkoerot ovat kehittyneet hyvin ja nostavat yhteisöveron kertymää. Valtiovarainministeriö on nostanut yhteisöveron tilitysennustetta miljardilla eurolla vuonna 2022. Yhteisöveroa arvioidaan kertyvän 224 milj. euroa, noin 90 milj. euroa talousarviossa oletettua enemmän. Arvio päivittyy vielä marraskuun tilityksen jälkeen.

Kiinteistövero on tilitetty tammi-lokakuussa 125 milj. euroa. Verohallinnon arvion mukaan aiempaa pienempi osuus verovuoden 2022 kiinteistöveroista kertyy vuoden 2023 puolella, joka nostaa vuoden 2022 kertymää. Kiinteistövero arvioidaan tilitettävän 142 milj. euroa, 7 milj. euroa talousarviossa oletettua enemmän.

Valtionosuudet

Espoon valtionosuuspäätös vuodelle 2022 oli yhteensä 164 milj. euroa, joka on 8 milj. enemmän kuin talousarviossa valtion loppuvuonna tekemien lisäysten johdosta.

Veroja ja valtionosuuksia yhteensä arvioidaan tilitettävän vuonna 2022 yhteensä 2 010 milj. euroa, 151 milj. euroa talousarviossa oletettua enemmän.

Rahastot

Vuoden alusta lokakuun loppuun Espoon rahastojen markkina-arvo oli laskenut n. 76,8 milj. euroa. Rahastojen kirjanpidollinen tulos lokakuun loppuun oli 6,6 milj. euroa ja talousarvioon oli budjetoitu vuodelle 2022 16,6 milj. euroa. Vuoden 2022 rahastojen tulosenustetta on laskettu -29,4 milj. euron johtuen muuttuneista markkinaolosuhteista. Kirjanpidollisiin eriin on ennustettu lokakuussa n. 30 milj. euron arvonalentumiset, mutta näiden suuruutta on hyvin vaikea ennustaa nykyisessä markkinatilanteessa. Tuotot eivät ole vuoden aikana käytettävissä, vaan ne kertyvät rahastoon, josta ne ovat jatkossa valtuuston päätöksellä käytettävissä rahastojen sääntöjen mukaisesti.

Talousarvioon on merkitty rahastojen purkua 15,0 milj. eurolla.

Tulosennuste

Valtion korona-avustuksista ja erityisesti verotulojen arvioitua paremmasta kehityksestä vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 302,7 milj. euron ja tilikauden tuloksen 175,2 milj. euron tasolla. Tulosennusteeseen liittyy vielä epävarmuutta erityisesti rahastojen alaskirjausten osalta.

Investoinnit

Kaupungin investointeihin on muutetussa talousarviossa varattu yhteensä 314 milj. euroa, josta on lokakuun loppuun mennessä toteutunut 213 milj. euroa. Toimitilainvestointien arvioidaan alittuvan noin 37 milj. eurolla rakennusalan markkinatilanteesta johtuen. Ukrainan sodan aiheuttama kustannusten nousu sekä urakkatarjousten saatavuus ja hintataso ovat siirtäneet hankkeiden aloituksia.

Kuluva vuoden toteumakertymän ja tiedossa olevien siirtymien sekä ovk3 yhteydessä esitettävien muutosten perusteella arvioidaan investointien kokonaismääräksi noin 278 milj. euroa. Nettoinvestointien arvio on noin 274 milj. euroa.

Talousarviolainat

Vuodelle 2022 talousarviossa on budjetoitu 220,0 milj. euron lainanottovaltuus. Talousarviolainaa ei nosteta vuoden 2022 aikana, johtuen kaupungin kassan hyvästä likviditeettitilanteesta. Kaupungin lainakanta oli lokakuun lopussa 901,9 milj. euroa.

Tuloslaskelma

milj. €	Muutettu TA		Ennuste 10/2022	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2022
	TP 2021	2022			
Myyntituotot, ulkoiset	99,0	88,4	99,3	10,9	76,0
Maksutuotot, ulkoiset	127,4	131,7	128,8	-2,9	103,5
Tuet ja avustukset, ulkoiset	102,0	31,2	61,1	29,9	22,6
Vuokratuotot, ulkoiset	40,4	39,6	42,0	2,5	38,3
Muut tuotot, ulkoiset	113,1	122,8	100,2	-22,6	82,8
TOIMINTATULOT, ULKOISET	481,9	413,7	431,5	17,8	323,2
Valmistus omaan käyttöön	12,3	13,2	13,8	0,5	7,0
Henkilöstökulut	-725,2	-763,3	-746,2	17,2	-606,4
Palvelujen ostot, ulkoiset	-997,1	-1 021,8	-1 054,7	-32,9	-815,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-72,7	-67,3	-75,4	-8,0	-61,6
Avustukset, ulkoiset	-116,4	-104,2	-109,2	-5,0	-89,4
Vuokrat, ulkoiset	-121,7	-134,6	-132,3	2,4	-107,2
Muut kulut, ulkoiset	-11,3	-15,8	-14,6	1,2	-5,9
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-2 044,4	-2 107,1	-2 132,3	-25,2	-1 686,3
Toimintatulot, sisäiset	429,6	435,7	430,4	-5,3	351,3
Toimintamenot, sisäiset	-429,6	-436,1	-430,1	6,0	-351,3
Tulot yhteensä	923,8	862,6	875,6	13,0	681,6
Menot yhteensä	-2 474,0	-2 543,2	-2 562,4	-19,2	-2 037,6
TOIMINTAKATE	-1 550,2	-1 680,6	-1 686,8	-6,2	-1 356,0
Verotulot	1 711,2	1 702,5	1 846,0	143,5	1 531,5
Valtionosuudet	139,0	156,4	164,1	7,8	135,8
KÄYTTÖKATE	300,0	178,3	323,3	145,1	311,3
Korkotuotot, ulkoiset	15,3	15,8	15,5	-0,3	8,2
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	79,5	22,5	20,9	-1,6	17,2
Korkokulut, ulkoiset	-9,1	-11,9	-7,8	4,1	-5,9
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-3,2	-5,1	-49,2	-44,2	-8,0
VUOSIKATE	382,4	200,0	302,7	102,7	322,8
Poistot käyttöom. ja pitkävaikutt. menoista	-188,2	-195,8	-198,1	-2,3	-162,6
Arvonlennut	-2,0	0,0	-3,5	-3,5	-3,5
Satunnaiset tuotot			74,0	74,0	74,0
TILIKAUDEN TULOS	192,3	4,3	175,2	170,9	230,7

Taulukko: Espoon kaupungin tuloslaskelma

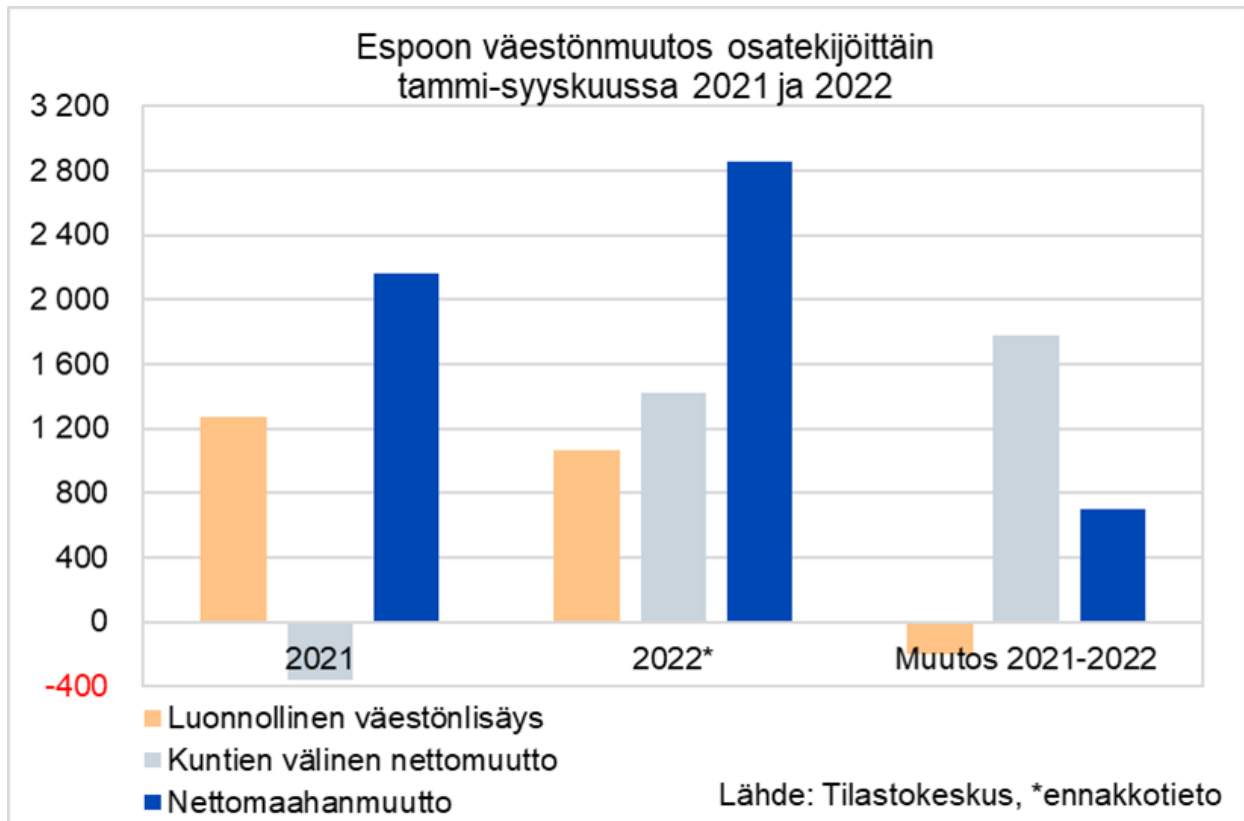
1.2 Toimintaympäristö

Väkiluku ja väestönkasvuun vaikuttavat tekijät Espoossa tammi-syyskuussa 2021 ja 2022

Vuoden 2021 lopussa Espoossa oli 297 132 asukasta. Väkiluku kasvoi vuoden 2021 aikana 4 336 asukkaalla eli 1,5 prosenttia. Väestönkasvu oli 1 271 henkeä vuotta aiempaa suurempi.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Espoon väestö kasvoi kuluvan vuoden syyskuun loppuun mennessä 5 540 hengellä, mikä on 2 470 henkeä enemmän kuin vuonna 2021 vastaavana ajanjaksona. Espoon väkiluku oli ennakkotietojen mukaan syyskuun 2022 lopussa 302 670 henkeä.

Espoolle tuli muuttovoittoa Suomen muista kunnista 1 420 henkeä kuluvan vuoden tammi-syyskuussa, kun vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana kuntien välinen nettomuutto oli tappiollinen. Lähtömuutto muihin kuntiin pieneni selvästi vuotta aiemmasta. Ulkomailta tuli muuttovoittoa 2 860 henkeä, mikä oli selvästi enemmän kuin vuotta aiemmin, koska maahanmuutto kasvoi. Espoon kokonaismuuttovoitto oli 2 480 henkeä vuotta aiempaa suurempi. Luonnollinen väestönlisäys (1 070 henkeä) oli vuoden 2021 tammi-syyskuuhun verrattuna jonkin verran pienempi: syntyneiden määrä pieneni ja kuolleiden määrä kasvoi.

Kuva: Espoon väestönmuutos osatekijöittäin tammi-syyskuussa 2021 ja 2022.

Kuluvan vuoden lopun ennakoitu väestönkasvu

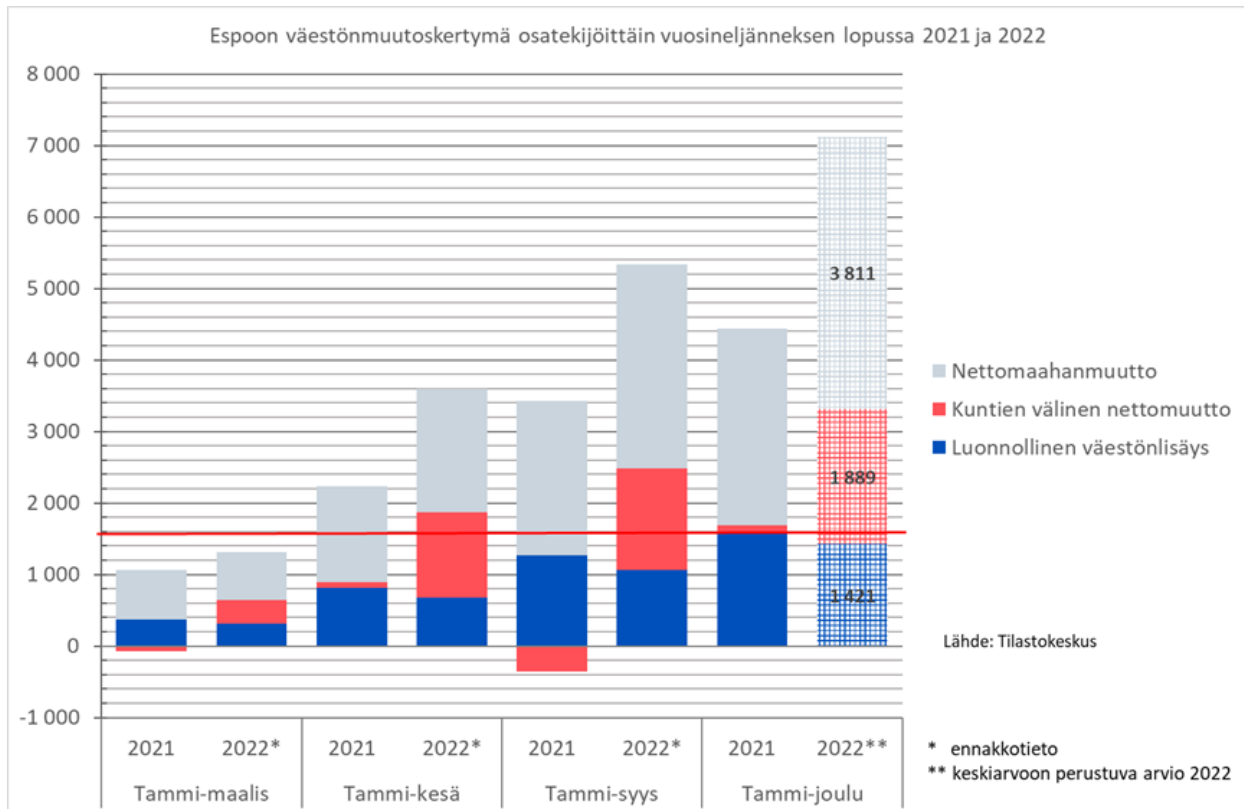
Espoon väestö on kasvanut vuoden 2022 aikana syyskuuhun mennessä yli 5 300 asukkaalla. Jos väestönkasvu jatkuisi kuluvan vuoden loppuun alkuvuoden ennakkotietojen kaltaisena, olisi vuoden 2021 kokonaisväestönlisäys 7 100 asukasta ja vuodenvaihteen asukasluku 304 200 asukasta. Tämä olisi ennätysellinen vuosikasvu, ja kasvua olisi 1 560 henkeä enemmän kuin Espoon uudessa nopean kasvun väestöennuste -vaihtoehdossa, jossa vuosikasvuksi on arvioitu 5 540 asukasta.

Vuoden 2022 aikana Espoo on saanut eniten muuttovoittoa siirtolaisuudesta, mutta myös muualta kotimaasta. Eniten muuttovoittoa on saatu Helsingistä, ja väestöä on muuttanut Espoosta eniten muulle Helsingin seudulle, varsinkin Kirkkonummelle ja Vantaalle, mutta jonkin verran myös pienempiin kuntiin, kuten Nurmijärvelle, Vihtiin ja Tuusulaan. Tämä vuonna muualta Suomesta on muuttanut enemmän väkeä Espooseen kuin espoolaisia pois Espoosta.

Syntyvyys on ollut Espoossa vuoden 2022 aikana tähän asti jatkuvasti positiivinen. Sama tilanne on sekä Oulussa että Tampereella, toisin kuin muissa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa sekä muualla Suomessa.

Maan sisäisestä muutosta on saatu muuttovoittoa Espoossa, Tampereella, Turussa. Oulussa ja Jyväskylässä sekä Lahdessa, kun taas Helsinki, Vantaa ja Kauniainen ovat kärsineet muuttotappiota. Tampere on saanut muuttovoittoa muista kunnista, peräti 1 900 asukasta.

Syyskuun ennakkotietojen perusteella laskettuun arvioon liittyy kuitenkin vielä monia epävarmuustekijöitä. Lopullinen väestönkasvu tiedetään vasta virallisen väestötiedon valmistuttua ensi vuoden puolella.

Kuva: Espeen väestönmuutoskertymä osatekijöittäin vuosineljänneksen lopussa 2021 ja 2022 ennuste.

Työpaikkakehitys Espoossa

Tuorein virallinen työpaikkaluku on vuodelta 2020, jolloin Espoossa oli 122 605 työpaikkaa. Määrä oli noin 4 000 pienempi kuin edeltävänä vuonna, mikä johtuu rajusta työttömyyden kasvusta koronapandemian alussa.

Vuoden 2020 jälkeistä kehitystä voidaan arvioida hyödyntämällä muun muassa Tilastokeskuksen työvoimatutkimusta. Se tuottaa valtakunnallisella ja seututasolla käyttökelpoisia työllisyys- ja työsäkäyntilukuja, mutta niiden virhemarginaalit ovat suurimmissakin kaupungeissa huomattavan suuret. Työvoimatutkimuksen mukaan työpaikkojen määrä Espoossa on viimeisen kolmen vuoden ajan kasvanut noin keskimäärin prosentin vuosivauhdilla. Tämän sekä viimeisimmän virallisen työpaikkaluvun perusteella arvioitu työpaikkojen määrä Espoossa vuonna 2021 on noin 130 000.

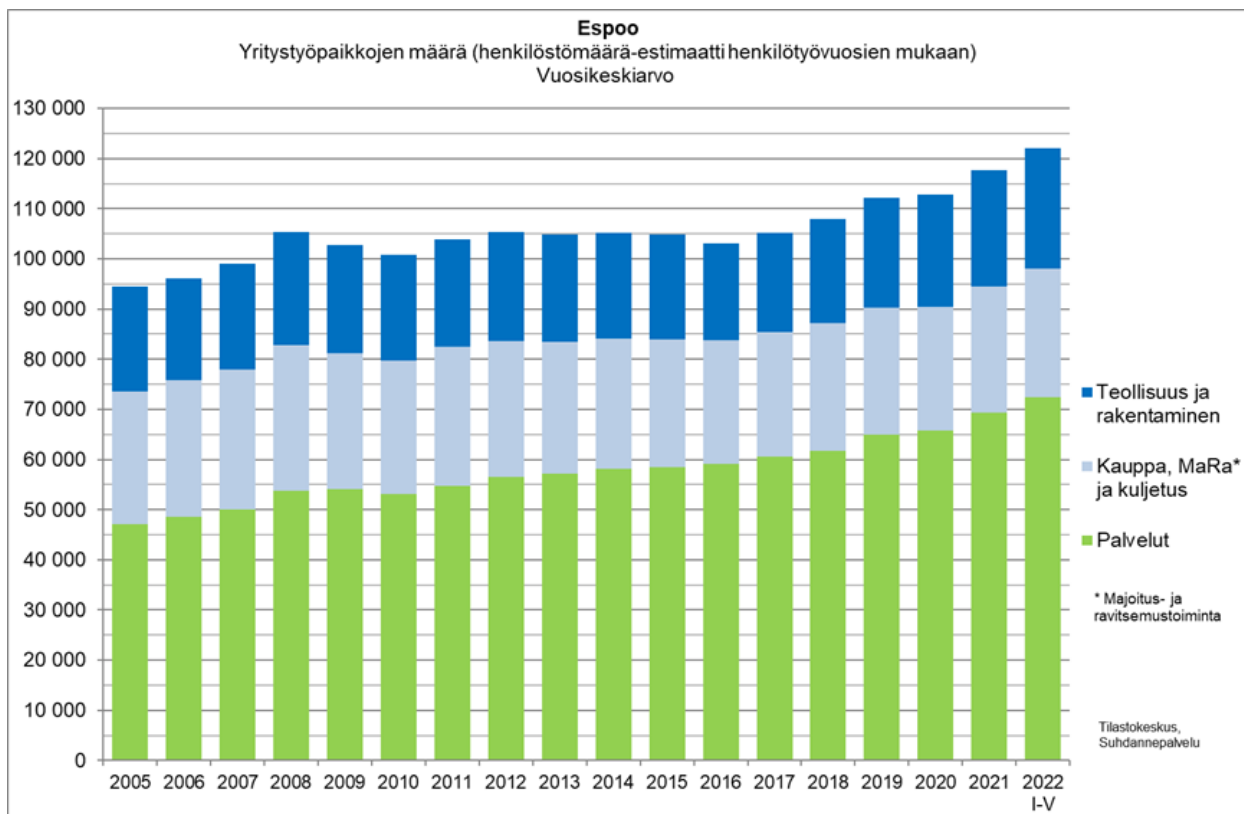
Yritystyöpaikat Espoossa sekä kehityskäytävillä

Henkilötyövuosien mukaan estimoituna Espoossa oli vuoden 2022 tammi-toukokuussa reilu 122 000 yritystyöpaikkaa. Vuosina 2011-2017 määrä pysytteli 104 000 - 105 000 tuntumassa, ja kääntyi vuonna 2018 selvään nousuun. Vuonna 2020 työpaikkakasvu supistui, mutta ei kuitenkaan pysähtynyt. Seuraavana vuonna kasvu jälleen kiihtyi merkittävästi ja voimistuva kasvu jatkui vuoden 2022 tammi-toukokuussa.

Länsimetron kehityskäytävällä oli vuoden 2022 tammi-toukokuussa noin 60 000 yritystyöpaikkaa. Määrä nousi edeltävän vuoden 12 kuukauden keskiarvosta yli 2 000 työpaikalla. Länsimetron kehityskäytävän yritystyöpaikkamäärä on ollut vuodesta 2017 alkaen vahvassa kasvussa. Ainoastaan koronapandemian alussa vuonna 2020 määrä pieneni.

Kaupunkiradan kehityskäytävällä oli vuoden 2022 tammi-toukokuussa estimaatin mukaan noin 38 000 yritystyöpaikkaa. Kasvua edeltävästä vuodesta oli noin 1 600 työpaikkaa. Vuonna 2020 määrä notkahti edeltävästä vuodesta noin neljälläsadalla, mutta vuonna 2021 työpaikkamäärä kasvoi noin 1800:lla.

Kehä III:n vyöhykkeellä oli vuoden 2022 tammi-toukokuussa 17 300 yritystyöpaikkaa. Viime vuosina kasvua on ollut muutaman sadan työpaikan verran vuosittain. Poikkeuksena on vuosi 2020, jolloin yritystyöpaikkojen määrä notkahti parilla sadalla.

Kuva: Yritysten estimoitu työpaikkamäärä Espoossa vuosikeskiarvoina 2005-2021 sekä tammi-toukokuun 2022 keskiarvona.

Työttömyys

Syyskuun 2022 lopulla työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 8,2 prosenttia eli 1,7 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuotta aiemmin. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli syyskuussa 8,8 prosenttia. Kolme vuotta aiemmin, jolloin koronapandemia ei vaikuttanut työllisyystilanteeseen, työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 7,5 prosenttia. Työttömiä oli syyskuun 2022 lopulla Espoossa 12 331 eli 17 prosenttia (2 551 henkeä) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kuitenkin määrä oli suurempi kuin kolme vuotta aiemmin, jolloin työttömiä oli 10 822.

Lomautettuja oli syyskuun lopulla 403 eli 3,3 prosenttia työttömistä.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA sekä Pellervon taloustutkimus PTT ennustavat Suomen työttömyysasteen kääntyvän hienoiseen nousuun vuonna 2023. EK:n julkaisemien suhdannebarometrien mukaan elinkeinoelämän lähitulevaisuuden näkymiä leimaa epävarmuus.

Kuitenkin osaavan työvoiman ja ammattityövoiman puute on vahvasti Uudenmaan alueen elinkeinoelämän kasvua hidastava tekijä. Yritykset haluaisivat palkata lisää työntekijöitä, mutta osaavaa työvoimaa ei ole saatavilla. (TEM, Alueelliset kehitysnäkymät, syksy 2022).

Muutaman viime vuoden aikana tapahtuneen kehityksen sekä talousennusteiden perusteella arvioitu työttömien työnhakijoiden määrä Espoossa on vuoden 2023 syyskuussa noin 10 000.

Alle 25-vuotiaiden työttömien osuus samanikäisestä työvoimasta oli vuoden 2022 syyskuussa 8,0 prosenttia kun vuotta aiemmin se oli 10,8 prosenttia ja kolme vuotta aiemmin 6,6 prosenttia. Espoossa oli syyskuussa 964 alle 25-vuotiasta työtöntä, kun vastaava määrä oli vuotta aiemmin 1299 ja kolme vuotta aiemmin 884. Kuluneen vuoden kehityksen sekä talousennusteiden valossa alle 25-vuotiaita työttömiä on vuoden 2023 syyskuussa arviolta 800 - 900.

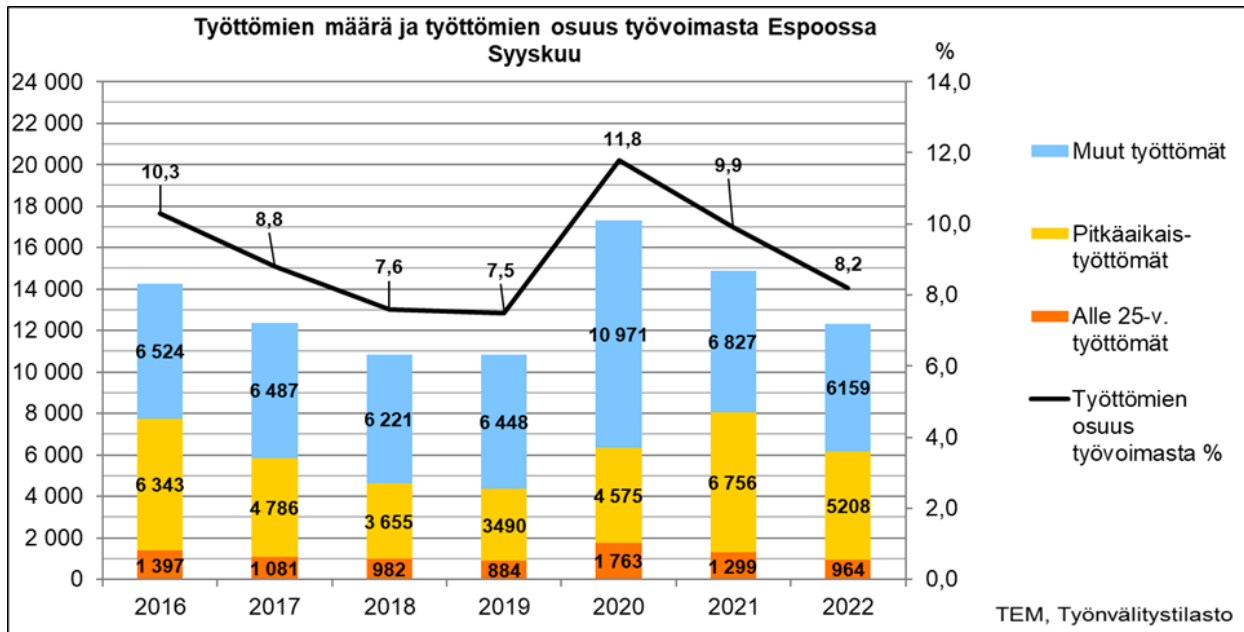
Pitkäaikaistyöttömien määrä kääntyi Espoossa laskuun kuluvan vuoden maaliskuussa kaksi vuotta jatkuneen kasvun jälkeen. Syyskuun 2022 lopulla pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita) oli Espoossa 5 208. Määrä oli vuotta aiemmin 6 756 ja kolme vuotta aiemmin 3490. Viime vuosien trendin perusteella sekä ensi vuoden suhdannenäkymät huomioiden pitkäaikaistyöttömien määrä saattaa Espoossa olla vuoden 2023 syyskuussa 5 000 - 5 200.

Ulkomaan kansalaisia oli syyskuun lopulla työttömänä 3 606 ja ulkomaalaisten työttömien osuus ulkomaisesta työvoimasta oli 19,4 prosenttia. Karkea arvio ulkomaalaisten työttömien määrästä syyskuussa 2023 on noin 30 00 henkeä. Todennäköisesti ulkomaan kansalaisten työttömyystilanne on tilastoitua huonompi, sillä huomattava osa ulkomaalaisista ei ilmoittaudu työttömäksi työnhakijaksi. Osalla syynä tähän on puutteelliset tiedot työttömyysturvan hakemisesta, osalla pelko oleskeluluvan katkeamisesta työpaikan menetyksen seurauksena.

Espoossa merkittävänä ryhmänä ovat korkeasti koulutetut työttömät. Vähintään alimman korkeasteen tutkinnon suorittaneita oli syyskuussa 2022 kolmannes kaikista Espoon työttömistä. Ammattiryhmistä työttömänä oli 3 581 johtajaa, erityisasiantuntijaa ja asiantuntijaa (29 prosenttia työttömistä).

Espoon TE-toimistossa oli syyskuun 2022 lopulla 3 191 avointa työpaikkaa. Määrä oli vuotta aiemmin 2 827 ja kolme vuotta aiemmin 2 453. Monilla aloilla yritysten suurimpana ongelmana tällä hetkellä on pula hetkellä osaavasta työvoimasta samalla kun työttömien määrä on korkea. Työmarkkinoilla vallitseekin huomattava kohtaanto-ongelma.

Arviot työttömien määrästä vuoden kuluttua ovat hyvin karkeita ja niihin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Työttömyysluvussa on myös huomattavaa vuodensisäistä kausivaihtelua. Kesä- ja heinäkuussa työttömien määrä on joka vuosi korkeimmillaan. Tämä johtuu muun muassa siitä, että oppilaitoksista vapautuu lukukausien päätyttyä työvoimaa työmarkkinoille. Myös vuoden lopussa työttömyysluvut ovat säännöllisesti koholla.

Kuva: Työttömien määrä ja työttömien osuus työvoimasta Espoossa syyskuussa 2016-2022.

Rakennus- ja asuntotuotanto

Ennakkotiedon mukaan tammi-syyskuussa 2022 on rekisteröity valmistuneeksi talonrakentamisen uudistuotantoa yhteensä noin 640 000 k-m². Uusia asuntoja valmistui tammi-syyskuussa Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 3 900 eli 136 asuntoa vuodentakaisesta enemmän. Valmistuneista asunnoista oli Ara-vuokra-asuntoja 794, asumisoikeusasuntoja 68, vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja 1 572 ja vapaarahoitteisia omistusasuntoja 1 375.

Talonrakentamisen uudistuotantoa on tammi-syyskuulle rekisteröity alkaneeksi noin 290 000 k-m². Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan uusia asuntoja oli aloituksissa 3016 eli 1 848 asuntoa vähemmän kuin vuodentakaisissa aloituksissa. Aloitetusta asunnoista oli Ara-vuokra-asuntoja 384, asumisoikeusasuntoja 88, vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja 912 ja vapaarahoitteisia omistusasuntoja 1692.

Uusia rakennuslupia on rekisteröity vuoden 2022 tammi-syyskuussa myönnettyksi noin 422 000 k-m². Asuntoja myönnettyissä uusien kohteiden rakennusluvuissa oli Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 3 891, mikä on 363 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Toteutuneet rakennustuotannon kerrosneliömetrivolyymit ovat todennäköisesti rekisteritietoja korkeampia, sillä rekisteri päivittyy viiveellä. Siksi rekisteritiedot ovat ennakkotietoja. Asuntotuotannon osalta rekisteritiedot on täydennetty kaupungin Asuntoyksikön tiedoilla.

Toteutuneet rakennustuotannon kerrosneliömetrivolyymit ovat todennäköisesti rekisteritietoja korkeampia, sillä rekisteri päivittyy viiveellä. Siksi rekisteritiedot ovat ennakkotietoja. Asuntotuotannon osalta rekisteritiedot on täydennetty kaupungin Asuntoyksikön tiedoilla.

Rakennustuotanto Espoossa, tammikuu-syyskuu
Ennakkotieto

Yksikkö	2022 Vuoden alusta	2021 Vuoden alusta	MUUTOS 2021-2022 vuoden alusta	MUUTOS 2021-2022 vuoden alusta %
VALMISTUNEET RAKENNUKSET				
-Kerrosala (k-m ²)	635 757	372 824	262 933	71
-Asuntojen lkm*	3 900	3 764	136	4
ALOITETUT RAKENNUKSET				
-Kerrosala (k-m ²)	288 809	447 793	-158 984	-36
-Asuntojen lkm*	3 016	4 864	-1 848	-38
MYÖNNETYT RAKENNUSLUVAT				
-Kerrosala (k-m ²)	421 814	439 711	-17 897	-4
-Asuntojen lkm*	3 891	4 254	-363	-9

Ei sisällä vanhojen rakennusten laajennuksia.

Luvut perustuvat 5.10.2022 mennessä rakennusvalvonnan rekisteriin vietyyn aineistoon sekä asuntoyksikön tietoihin.

Lähde: Trimble Locus-kuntatietojärjestelmä, Espoon kaupungin asuntoyksikkö*

Luvut ovat ennakkotietoja.

1.3 Henkilöstö

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirtyy hieman yli 5 000 kaupungin nykyistä työntekijää. Kaupunginhallitus päätti lokakuun lopussa henkilöstön siirrosta liikkeenluovutuksella Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle ja hyväksyi henkilöstön siirtosopimuksen. Espoon kaupungin palvelukseen jää vuoden 2023 alusta alkaen noin 10 400 työntekijää.

Henkilöstömäärä

Kaupungin henkilöstömäärä 31.10.2022 oli yhteensä 15 665 henkilöä. Henkilöstömäärä kasvoi vuoden aikana 342 henkilöllä. Vakinaisten määrä pieneni 87 työntekijällä, mutta määräaikaisten määrä kasvoi 429 työntekijällä. Työvoiman saatavuushaasteet ovat jatkuneet ja henkilöstön lähtövaihtuvuus on kasvanut. Lokakuussa 2022 kaupungissa käynnistettiin Työvoiman saatavuus -ohjelma ajalle 2022 - 2025. Ohjelman mukaisilla toimenpiteillä pyritään parantamaan työvoiman saatavuutta kaupungin tarjoomiin tehtäviin niin lyhyellä kuin pitkällä, vuoteen 2030 ulottuvalla aikajän- teellä

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannukset kasvoivat tammi-lokakuun välisenä aikana ainoastaan 0,04 prosenttia. Vuokratyökustannukset sen sijaan kasvoivat lähes 31 prosenttia. Yhteensä henkilöstö- ja

vuokratyökustannukset kasvoivat tammi-lokakuussa 1,5 prosenttia. Henkilöstökustannusten lasku johtuu lomapalkkavelan purkamisesta.

Poissaolot

Terveysperusteisten poissaolojen määrä oli kasvussa vuoden 2022 tammi-syyskuun aikana verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti oli 3,71, kun se vuotta aiemmin oli 3,36. Keskimäärin poissaoloja oli työntekijää kohden 13,56 päivää, kun vuoden 2021 vastaavana ajanjaksona poissaolopäiviä oli keskimäärin 12,26 päivää.

Tavoitteena on, että henkilöstön kokemus työhyvinvoinnista ja työn sujumisesta on hyvä. Tätä mitataan henkilöstökyselyn työnantajan suosittelevuudella. Henkilöstökyselyn työnantajan suosittelevuuden tavoitearvo (yli 70 prosenttia) perustuu Kunta10-mittariin. Työfiiliskyselyn suosituskysymyksessä raportoidaan arvosanan 6-10 antaneiden prosenttiosuuden kautta. Kaupungin tulos tällä muuntolaskennalla oli lokakuun 2022 kyselyssä 72 prosenttia, kun se kesäkuun kyselyssä oli 73 prosenttia. Suosittelevuuden prosentti siis laski hieman syksyn aikana.

1.4 Verorahoitus

Verorahoitus sisältää kunnan verotulot sekä käyttötalouden valtionosuudet. Verotuloja ja valtionosuuksia arvioidaan vuonna 2022 kertyvän kaikkiaan noin 2 010 milj. euroa.

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 1846 milj. euroa. Työllisyyden paraneminen ja palkkaratkaisut ovat parantaneet palkkatulojen kehitystä kevään ennusteista. Valtiovarainministeriö on nostanut yhteisöveron tilityssennustetta miljardilla eurolla vuonna 2022 ja Espoon ennuste on noussut myös noin 90 milj. euroa. Kiinteistöveron tilitykset paranevat talousarviossa arvioidusta, kun suurempi osa verotuksesta valmistuu kuluvana vuonna.

Espoon valtionosuuspäätös vuodelle 2022 oli yhteensä 164 milj. euroa, joka on 8 milj. enemmän kuin talousarviossa valtion loppuvuonna tekemien lisäysten johdosta.

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2022	Ennuste 2022	2022	10/2021	10/2022	2022
81 Verot ja tulonsiirrot						
Tulot	1 858 883	2 010 146	151 263	1 537 533	1 667 318	89,7%
Netto	1 858 883	1 991 146	132 263	1 537 533	1 667 318	89,7%
Verot						
Tulot	1 702 500	1 846 000	143 500	1 423 063	1 531 513	90,0%
Netto	1 702 500	1 827 000	124 500	1 423 063	1 531 513	90,0%
813 Valtionosuudet						
Tulot	156 383	164 146	7 763	114 470	135 805	86,8%
Netto	156 383	164 146	7 763	114 470	135 805	86,8%

Taulukko: Verot ja tulonsiirrot yhteensä, kunnallisvero ja valtionosuudet 2021–2022.

1.5 Rahoitus

Rahastot

Espoon rahastojen markkina-arvo on laskenut vuoden aikana (tammikuu-lokakuu) noin 76,8 milj. euroa. Suurin osa johtui riskitasoltaan muita rahastoja suuremmalla Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahastolla, jonka markkina-arvon muutos oli noin -9,6 prosenttia. Kolmen muun rahaston tuotot vaihtelivat -1,5 prosentin ja -4,8 prosentin välillä. Rahastojen markkina-arvo lokakuun lopussa oli 796,6 milj. euroa, joista Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahaston arvo oli 665,3 milj. euroa.

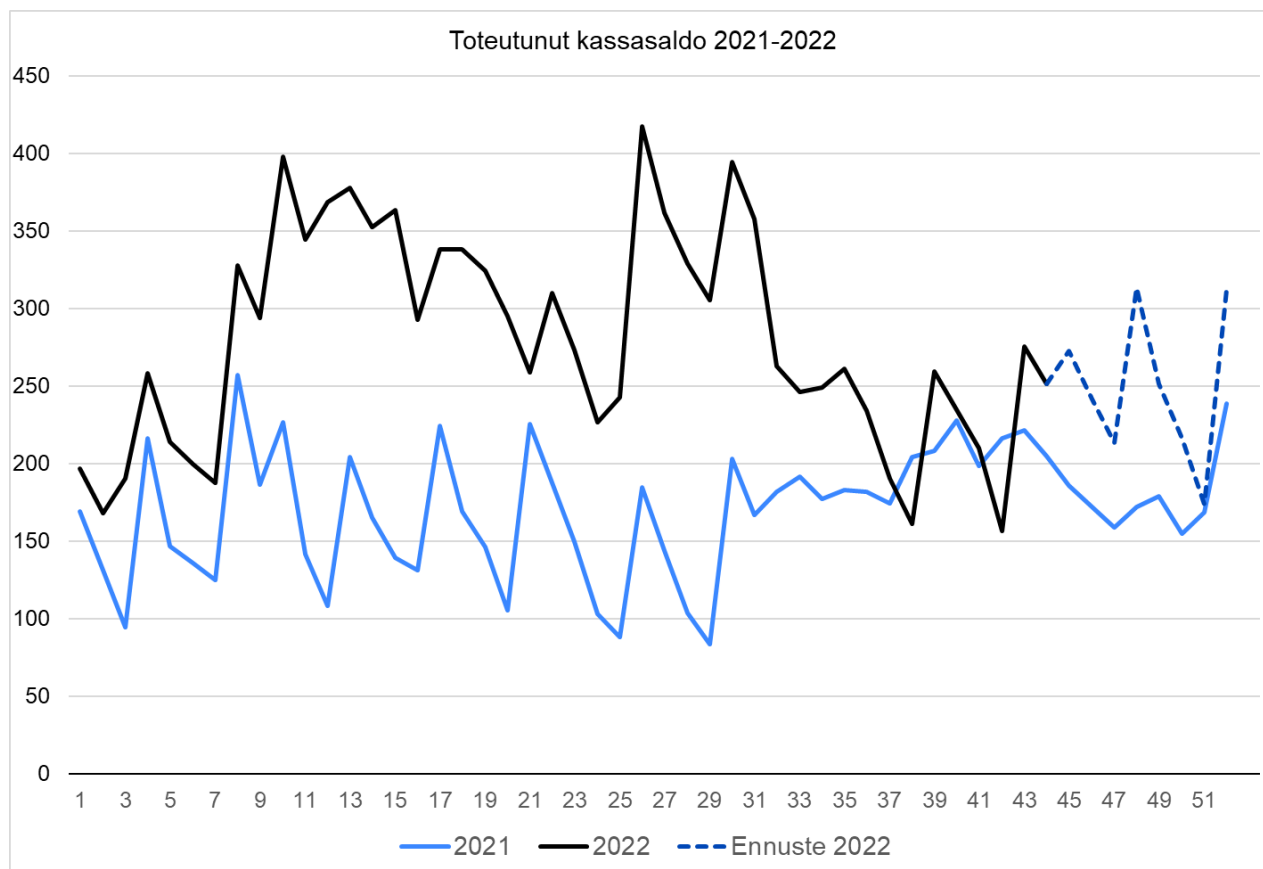
Rahastojen arvostuksiin vaikuttivat suuresti koronakriisistä toipuvien talouksien kehitys ja sen mukanaan tuoma voimakas inflatorinen vaikutus. Myös Ukrainan sota heijastuu vahvasti talouksiin etenkin raaka-aineiden mukanaan tuoman inflaation kautta. Keskuspankit ovat joutuneet reagoimaan odotettu suurempaan inflaatioon ja ovatkin nostaneet korkoja poikkeuksellisen nopeassa tahdissa. Tämä on johtanut varallisuuserien uudelleen hinnoitteluun ja suuriin kurssimuutoksiin. Koronnostoilla pyritään rauhoittamaan voimakas hintojen nousu ja talouksien kehitystä joudutaan hidastamaan. Markkinoiden huomio keskittyykin vuoden vaihteen ympärillä siihen, että kuinka paljon talouden aktiviteetteja joudutaan laskemaan ja tuleeko tästä pidempiaikainen taantuma. Riskitaso tulee todennäköisesti pysymään korkealla ja korkotason odotetaan nousevan.

Rahastojen kirjanpidollinen tulos oli 6,6 milj. euroa ja talousarvioon oli budjetoitu vuodelle 2022 16,6 milj. euroa. Vuoden 2022 rahastojen tulosenustetta on laskettu -29,4 milj. euroon johtuen muuttuneista markkinaolosuhteista. Kirjanpidollisiin eriin on ennustettu lokakuussa n. 30 milj. euron arvonalentumiset, mutta näiden suuruutta on hyvin vaikea ennustaa nykyisessä markkinatilanteessa. Erityiskatteisten rahastojen tuottojenvaihtelu voi olla erityisen suurta, joten ne arvioidaan talousarvioon varovasti. Tuotot eivät ole vuoden aikana käytettävissä, vaan ne kertyvät rahastoon. Sieltä ne ovat jatkossa valtuuston päätöksellä käytettävissä rahastojen sääntöjen mukaisesti. Kaupungin sijoitukset tulee arvostaa hankintahintaan, ja tämän takia sijoitusten arvonnousuja ei kirjata kirjanpitoon ennen niiden realisoitumista.

Kassa ja talousarviolainat

Vuodelle 2022 talousarviossa on budjetoitu 220,0 milj. euron lainanottovaltuus ja 15,0 milj. euroa rahaston purkua. Talousarviolainaa ei nosteta vuoden 2022 aikana, johtuen kaupungin kassan hyvästä likviditeettitilanteesta.

Olemassa oleva 901,9 milj. euron lainakanta on lyhentynyt alkuvuoden aikana noin 136,8 milj. euroa ja jakson aikana maksetut korot olivat noin 6,0 milj. euroa. Lainojen keskiporkko (viimeiset 12 kuukautta) korkosuojaukset huomioiden oli 0,78 prosenttia ja korkositoumus keskimäärin 6,93 vuotta. Kuntarahoituksen osuus lainakannasta on 60,45 prosenttia.

Kuva: Kaupungin viikoittain toteutunut ja ennustettu kassavirta vuosina 2021–2022.

Yllä olevassa kuvassa näkyvä kassavirtaennuste muodostuu pankkitileillä olevista rahavaroista sekä likviditeetin hallinnan vuoksi tehdyistä sijoituksista likvideihin lyhyen koron rahastoihin. Talletuksien korko on ollut 17.10.2022 alkaen EURIBOR 1 kk +0,07 prosenttia p.a.

1.6 Talousarviomuutokset

Talousarvioon on tehty Sote-keskuksesta johtuva määrärahamuutos, jossa Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tulo -ja menoarviota korotettiin 8,2 milj. euroa. Lisäksi vanhuspalvelujen henkilöstön pysyvyyden ja saatavuuden turvaamiseksi lisättiin 0,5 milj. euroa.

Välivuokraus siirrettiin Kaupunkiympäristön toimialalta Hyvinvoinnin ja terveyden toimialalle tulevan Hyvinvointialueelle siirtymisen takia.

Kasvun ja oppimisen toimialan tuloja ja menoja lisättiin 3,3 milj. euroa liittyen muun muassa valtionavustuksiin ja Ukrainan sodan aiheuttamiin kuluihin. Lisäksi henkilöstön pysyvyyden ja saatavuuden turvaamiseksi lisättiin 0,75 milj. euroa.

Espoon sairaala myytiin 10.3.2022. Kaupungin omistuksessa rahoitusvastikkeista kirjattiin taseeseen lainanlyhennyksen osuus, jota talousarviossa 2022 on 7,2 milj. euroa. Myynnin jälkeen vastaava kustannus kirjataan tilikauden kuluksi uuden omistajan veloittamina vuokrina.

Määrärahamuutosesityksenä Tilapalvelut-liikelaitoksen tulostavoitetta alennettiin 7,2 milj. euroa ja osakeinvestointeja vähennettiin 7,2 milj. euroa.

Kunnallistekniikan sopimusrakentamisen tuloja ja menoja lisättiin 5 milj. euroa.

ICT-määrärahoja lisättiin 2,8 milj. euroa muun muassa Joto-projektin viivästymisistä johtuen. Lisäksi vuoden aikana on tehty useita muitakin määrärahamuutoksia.

Talousarviomuutokset ovat liitteessä 1.

1.7 Espoo-tarinan vuoden 2022 tulostavoitteiden toteutuminen

Espoo-tarina on Espoon strategia vuosille 2021–2025 ja sitä toteutetaan yksiköiden omilla tarinoilla, kaupunkitasoisilla tulostavoitteilla ja poikkihallinnollisilla kehitysohjelmilla. Espoo-tarina sisältää seitsemän (7) valtuustokauden tavoitetta, sekä siinä nostetaan erikseen esille sote-uudistuksen vaikutuksiin sopeutuminen ja koronasta toipuminen. Espoo-tarina ohjaa tulostavoitteiden asettamista, jotka hyväksytään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Vuodelle 2022 on asetettu yhteensä 27 tulostavoitetta. Näiden tulostavoitteiden pohjalta tulosityksiköt johtavat omaa toimintaansa. Osassa tulostavoitteita toteutumisen arviointikriteerit on määriteltä siten, että tavoitteen toteutumistieto on arvioitavissa vasta myöhemmin seurantavuoden aikana tai tilinpäätöksen yhteydessä.

Tulostavoitteista 15 arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan. Kahdeksan (8) tulostavoitteen osalta on poikkeamia. Neljän (4) tulostavoitteen osalta tilannetta ei voida vielä arvioida. Haasteellista on ollut palata palvelutuotannossa koronaa edeltävälle tasolle. Lisäksi kustannustehokkuus ja taloudellinen sopeuttaminen tuottavat edelleen haasteita.

Tulostavoitteiden tarkempi toteutuminen on esitetty erillisenä liitteenä.

1.8 Konserniraportti

Konserniraportti Espoon merkittävimmistä tytäryhtiöistä tammi-syyskuu 2022 on käsitelty kaupunginhallituksen konsernijaostossa 14.11.2022.

2 VUODEN 2022 TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUTUMINEN TOIMI- ALOITTAIN

Toimialojen talouden toteutuminen sitovuustasoittain on liitteessä 1. Harmaalla on rasteroitu sitova taso.

2.1 Yleishallinto

Toiminta ja kehittäminen

Konsernihallinto

Hyvinvointialueen valmistelutyö sekä Johtamisen ja talousohjauksen (JoTo) järjestelmäkokonaisuus ovat merkittävästi näkynyt konsernihallinnon tulosityksiköiden työssä tänä vuonna.

Konsernin osalta on huolehdittu siitä, että hyvinvointialueelle siirtyvien konserniyhteisöjen mahdolliset ylijäämät palautetaan kaupungille. Samoin niissä olevan omaisuuden realisointia on edistetty, jotta myynneistä saatavat tulot voidaan tulouttaa kaupungille.

Tänä vuonna on jatkettu Sarastia365 HR- ja palkkajärjestelmän vakauttamista. Maahanmuuttajan rekrytointimallin uudistaminen on aloitettu yhteistyössä Työllisyys Espoon kanssa. Uusi malli otetaan käyttöön vuoden 2023 alussa.

Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekarttaa kokoaminen on käynnissä ja osana prosessia päivitetään myös päästövähennysskenaariot. HSY:n kesäkuussa julkaisemien tietojen mukaan Espoon kokonaispäästöt putosivat vuonna 2021 yhdeksän prosenttia ja asukaskohtaiset päästöt kymmenen prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Espoo valittiin toteuttamaan uutta EU:n ilmastoneutraalien ja älykkäiden kaupunkien missiota yhtenä sadasta edelläkävijäkaupungista.

Valtuuston hyväksymän Kotouttamisohjelman toimeenpano on käynnistynyt ja kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupungin kansainvälistä toimintaa viitoittavan kansainvälisen toiminnan agendan.

Vaikuttavuudella johtamisen tulosityksikköpilotit käynnistettiin syyskuussa. Pilotit kytkeytyvät kaupunkitasoiseen strategiseen ja ennakoivaan vaikuttavuudella johtamisen indikaattoriyöhön, jolla edistetään Espoo-tarinan mukaista tavoitetta tiedolla ja data-analyyseillä johdetusta kaupungista.

Smart City Innovation Cluster (SCIC) osuuskunta on perustettu ja se vastaa yrityslähtöisesti muun muassa smart city ja energiaratkaisujen yhteiskehittämisestä ja vientimahdollisuuksien parantamisesta.

Asiointipalvelujen Espoonlahden asiointipiste suljettiin ja uusi Espoo-info avattiin kauppakeskus Lippulaivassa maaliskuussa. Espoon keskuksen asiointipiste suljettiin 30.6. ja uusi Espoo-info avattiin kauppakeskus Entressessä elokuun alussa. Tapiolan asiointipiste suljettiin 21.9. Erityisesti digitukeen keskittyvä liikkuva Espoo-info neuvontapalvelu on käynnistetty

Elinvoiman tulosalue

Espoon TE25-ohjelman toteutus etenee suunnitellusti. Ohjelmalla valmistaudutaan vastaanottamaan työllisyys- ja elinkeinopalvelut valtiolta vuonna 2025. Espoon elinkeino- ja työllisyyspoliittisten painopisteiden määrittelytyö on jatkunut syksyn aikana laajassa yhteistyössä.

Työllisyys Espoon asiakasmäärä ei ole juurikaan laskenut, vaikka työllisyys on yleisesti parantunut. Asiakkaita syyskuun lopussa oli 17 380. Valtuusto asetti kotoutumisohjelmassa tavoitteeksi 250 osaamiskeskusten kautta työllistynyttä vuodessa. Syyskuun loppuun mennessä työllistyneitä on ollut 247. Lakia työllisyyden kuntakokeilua ollaan muuttamassa ukrainalaisten osalta siten, että he tulisivat lain mukaan työllisyyden kuntakokeilun asiakkaiksi ensi vuoden alkupuolella. Lakia ei ole vielä vahvistettu. Valtion resursseista ukrainalaisten työllisyyspalvelujen toteuttamiseksi ei ole tässä vaiheessa vielä tietoa.

Syksyn aikana on varmistunut, että valtio tulee leikkaamaan Talent Boost valtionavustusta kaupungilta. Valtionavustuksella on järjestetty Talent Espoo -toimintaa ja kehitetty kansainvälisten osajien veto- ja pitovoimaa vahvistavia toimia. Palveluiden jatkuvuuden varmistaminen vaatii suurempaa omaa rahoitusosuutta kaupungilta.

Harrastamisen Suomen mallia toteuttavan Espoon Harrastuspolun syyslukukaudella käynnistyi 162 harrastusryhmää 69 koululla, 6 harrastusryhmää muissa tiloissa ja 7 harrastusryhmää etänä. Harrastuspolkuun liittyvässä Etsivän harrastustoiminnan palvelumallin pilotissa aloitti syyskuussa kolme taideohjaajaa, joista yksi on ukrainalainen.

Kirjastossa tehtiin kevään ja kesän aikana asiakasvaikuttavuus ja palveluverkko-selvitys, joka käsittelee kirjastopalveluiden vaikuttavuutta, tasapuolisuutta ja palvelutasoa ja on tarkoitettu päätöksenteon ja kirjastopalveluiden kehittämisen tueksi. Viherlaakson kirjasto avautui uusissa tiloissa 22.9.2022. Kirjaston mediasivustysstrategia ja siihen liittyvä toimenpideohjelma vuosille 2022–2024 on valmistunut.

Liikunnan ja urheilun seuratoiminta käynnistyi normaalisti syksyn osalta, mutta ohjaajapula hankaloihtaa toiminnan järjestämistä harrasteryhmissä. Kotouttamisen osalta on seurojen kanssa perustettu työryhmä koskien koko Espoota sekä pilottina Leppävaaran alueelle järjestöjen ja paikallisten seurojen kanssa. Ohjatun liikunnan liikuntaryhmien asiakasmäärien osalta kadokkuus on ollut edelleen suurta kaikilla suuralueilla ja erityisesti Suur-Leppävaaran alueella.

Yleishallinto

1000 €	Muutettu TA		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2021	2022	10/2022	ENN/MTA	10/2022
Myyntituotot, ulkoiset	1 479	989	1 448	458	1 092
Maksutuotot, ulkoiset	4 260	7 788	7 577	-211	6 003
Tuet ja avustukset, ulkoiset	8 187	7 833	9 914	2 080	4 979
Vuokratuotot, ulkoiset	66	142	147	5	78
Muut tuotot, ulkoiset	1 704	1 539	2 064	525	1 734
TOIMINTATULOT, ULKOISET	15 695	18 292	21 149	2 857	13 886
Valmistus omaan käyttöön	1 106	300	802	502	745
Henkilöstökulut	-71 235	-78 243	-77 312	932	-59 950
Palvelujen ostot, ulkoiset	-93 010	-96 629	-94 117	2 511	-68 895
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-6 595	-6 970	-8 534	-1 564	-5 898
Avustukset, ulkoiset	-53 170	-48 091	-52 041	-3 951	-42 244
Vuokrat, ulkoiset	-7 132	-8 187	-7 167	1 020	-4 941
Muut kulut, ulkoiset	-3 765	-6 605	-5 582	1 024	-3 676
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-234 907	-244 726	-244 754	-28	-185 605
Toimintatulot, sisäiset	103 197	103 818	97 220	-6 598	77 169
Toimintamenot, sisäiset	-82 024	-89 127	-85 310	3 817	-70 689
Tulot yhteensä	119 998	122 410	119 170	-3 240	91 800
Menot yhteensä	-316 930	-333 853	-330 064	3 789	-256 294
TOIMINTAKATE	-196 933	-211 443	-210 894	549	-164 494

Taulukko: Yleishallinnon tuloslaskelma

1 Yleishallinto (pl. tarkastuslautakunta ja tilintarkastus sekä elinvoiman tulosalue)

Talousarvion toteutuminen

Tulojen alittumiseen 4,1 milj. euroa vaikuttaa konsernihallinnon sisäisten tulojen alitus 6,7 milj. euroa, joista merkittävimmät poikkeamat ovat tietohallinnossa 5,2 milj. euroa. Ulkoiset toimintatulot ylittivät 2,2 milj. euroa. Tuloja kasvattavat rahoituspäätökset kestävän kehityksen projekteihin, ostolaskujen alv-palautus vuodelta 2021, hankinnan ennakoitu laskutus sopimusselvityksistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta.

Merkittävimmät alitukset menoissa johtuvat JoTo-projektin käyttöönoton ja Voima-projektin siirtymisen vuodelle 2023 sekä HR-digiratkaisun lykkääntyminen eteenpäin. Kustannussäästöjä tulee myös uudesta tietoliikennesopimuksesta ja laiteleasingin varovaisuusperiaatteista. Myös ICT-muutostarpeet ovat olleet ennakoitua pienempiä. Kaupunginhallituksen tehtäväalueelta ennustetaan menojen alituksia kaupunginjohtajan käyttömenoista ja keskitetysti varatusta tuetun aterian etuudesta. Keskusvaraston alaskirjaus on arviolta 1 milj. euroa.

Sitovan tason toimintakatteen alijäämä on 3,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Investointien toteutuminen

Aineettomat investoinnit ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 2,2 milj. euroa (TA 10,6 milj. euroa) ja alittavat muutetun talousarvion 0,6 milj. euroa. (Muutettu TA 13,4 milj. euroa).

Konsernihallinto: ylitys on noin 2,5 milj. euroa alkuperäisen talousarvioon verrattuna. Tämä selittyy JoTo-projektin kasvaneilla kustannuksilla, johtuen aikataulun myöhästymisestä.

Kasvun ja oppimisen toimiala: keskeisimpänä perusteena on DigiOnen aikataulun viivästyminen, alitus 0,2 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön toimiala: alitus on noin 0,4 milj. euroa. Keskeisimmät alitukset ovat syntyneet Voima-, Projektipankki- ja Hansu2-projekteissa

Kone- ja kalustoinvestoinnit 2,6 milj. euroa ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti, mutta epävarmuuksia liittyy ICT-laitetoimitusten viivästyksiin koronasta ja Ukrainan kriisistä johtuen.

112 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen määrärahojen arvioidaan alittuvan 100 000 euroa. Suurimman määrärahojen alituksen 97 000 euroa arvioidaan toteutuvan henkilöstökuluissa. Alitus johdetaan suurimmaksi osaksi elokuuhun asti jatkuneesta henkilöstövajeesta. Sisäisiin palveluihin varattujen määrärahojen arvioidaan ylittävän 5 000 euroa.

124 Elinvoiman tulosalue (pl. C23 ja C24)

Talousarvion toteutuminen

Tulosityksikön tulojen ennustetaan alittavan talousarvion hieman. Talent Espoo tulojen ja menojen ennustetaan ylittävän 0,2 milj. euroa. Työllisyyspalveluissa tulojen ennustetaan alittuvan kuntouttavan työtoiminnan toimintapäivien korvauksissa ja maahanmuuttajien osaamiskeskustoiminnassa sekä ylittävän hieman palkkatuissa.

Menojen ennustetaan ylittävän 2,9 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden ennustetta on laskettu 28,3 milj. euroon, ylitys talousarvioon 3,6 milj. euroa (2021 toteuma 30,3 milj. euroa). Pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut edellisvuodesta, mutta yli tuhatpäiväisten määrä on pysynyt edelleen korkealla tasolla.

Palkkatukityöllistämisen määrärahojen ennustetaan ylittävän 0,4 milj. euroa, ylitys katetaan muusta toiminnasta. Työllisyysuudistuksen uusien vakanssien aloitukset olivat pääosin maaliskuussa ja palvelujen ostojen ennustetaan alittuvan.

Palkkatukityöllistäminen Espoon kaupungin yksiköihin on toiminut tehokkaasti. Palkkatuella on työllistetty kunnan työllistämismäärärahojen piiriin kuuluvia henkilöitä ja muita työttömiä työnhakijoita, joiden työllistymistä palkkatuki edistää. Kaupungin palveluksessa on vuonna 2022 ollut runsaasti sekä edellisenä vuonna aloittaneita että kuluvan vuoden aikana työllistettyjä henkilöitä, ja tukityöllistämisen määrärahat 4,3 milj. euroa ovat kuluneet ja sidottu nopeasti. Palkkatukityöllistäminen jouduttiin keskeyttämään elokuussa työllistämismäärärahoja lukuun ottamatta. Ns. velvoitetyöllistettäviä on tullut kesän aikana runsaasti, ja työllistettäviä ennakoidaan tulevan syksyn ajanakin paljon. Lisäksi monet muut työttömät työnhakijat hyötyisivät palkkatukityön mahdollisuudesta, ja kaupunki saa osaamista ja työvoimaa erityisesti työvoimapula-aloille.

C23 Kulttuuri, brutto

Talousarvion toteutuminen

Tulojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 0,65 milj. euroa. Kulttuurin yhteispalveluiden palvelualueelle on myönnetty avustuksia Kulttuuria yhteistuumin -kehittämistehtävään, Suomen Harrastamisen malliin sekä DigiCult-hankkeeseen, yhteensä 0,75 milj. euroa. Kirjaston tulotavoite alittuu 0,1 milj. euroa.

Menojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 0,1 milj. euroa, vaikuttavimpana tekijänä on saatujen avustusten hankemäärärahat.

Kaupunginkirjaston henkilöstökuluihin ennustetaan säästöä noin 0,46 milj. euroa. Säästö johtuu siviilipalvelushenkilöiden saatavuuden vähyydestä, erilliskorvauksien säästöistä supistuneista aukioloajoista johtuen ja rekrytointiviiveistä.

Kulttuurin yhteispalveluiden palvelualueen henkilöstökulujen ennustetaan ylittävän talousarvion hanketulojen vaikutuksesta 0,25 milj. euroa.

Asiakaspalveluiden ostojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 0,15 milj. euroa. Hankerahojuksien vaikutuksesta kulttuurin yhteispalveluiden ostopalveluiden määrärahat ylittävät talousarvion noin 0,35 milj. euroa ja kirjaston vartioinnin määrärahat alittuvat noin 0,2 milj. euroa.

Ulkoisten avustuksien ennustetaan ylittävän talousarvion 0,2 milj. euroa kulttuurilautakunnan avustuspäätöksen mukaisesti. Sisäisten toimitilavuokrien määrärahat alittavat talousarvion vastaavalla summalla.

Muiden kulujen sekä aineiden ja tarvikkeiden ennustetaan ylittävän talousarvion noin 0,15 milj. euroa johtuen saaduista hankerahoituksista.

Investointien toteutuminen

Lippulaivan kirjaston ensikertaisen kalustamiseen varattujen määrärahojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

C233 Kulttuuri, netto

Talousarvion toteutuminen

Kulttuurin nettobudjetoituja palvelualueita sitoo toimintakate ja sen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 1,1 milj. euroa. Koronan vaikutukset tuntuivat edelleen osittain palvelualueiden toiminnassa, joten toimintatulojen arvioidaan jäävän edelleen alle pandemiaa edeltävän tason.

Toimintakulujen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 1,1 milj. euroa. Alkuvuoden rajoitusten jälkeen palvelualueiden toiminta on piristynyt, joten toimintakuluissa on tapahtunut edellisvuosiin verrattuna kasvua. Kasvua on tapahtunut toimintatuottojen kanssa samassa suhteessa. Palveluiden ostot painottuvat loppu vuodelle, suurimpien kaupunkitapahtumien toteutuessa syyskauden aikana.

Investointien toteutuminen

Palvelualueiden teknisen kaluston tilaukset on tehty, mutta pandemian aiheuttaman globaalien komponenttipulan vuoksi laitteiden toimitusajat ovat poikkeuksellisen pitkiä. Määrärahojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

C24 Liikuntalautakunta

Talousarvion toteutuminen

Liikunnan ja urheilun tulosityksikön maksutuotot jäävät talousarviosta noin -0,9 milj. euroa. Uimahallien kävijämäärissä ei päästä vielä koronaan edeltävälle tasolle, joten kävijämäärien lasku näkyy maksutuottojen kertymisessä. Muita merkittäviä tekijöitä ovat muun muassa uimahallien sulkemiset tammikuussa koronan takia sekä Matinkylän uimahallin arvioidun avautumisen viivästyminen kolmella kuukaudella.

Menojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Kaupunginhallituksen tekemällä päätöksellä seuroille myönnettiin ylimääräinen koronatuki 0,56 milj. euroa, joka maksettiin vuoden 2022 talousarviosta koronasta saaduilla menosäästöillä.

Menojen osalta haasteita toi runsasluminen talvi, joka aiheutti muun muassa auraspalvelujen ostojen lisääntymistä. Edellisen lisäksi energiakustannusten, materiaalien ja polttoaineiden hintojen nousuilla on merkittävä vaikutus Liikunnan ja urheilun tulosyksikön menoihin. Menojen arvioidaan toteutuvan ennakoimattomista menoista huolimatta talousarvion mukaisesti.

Investointien toteutuminen

Investoinnit toteutuvat suunnitelman mukaisesti.

2.1.2 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitos

Toiminta ja talousarvion toteutuminen

Sairauspoissaoloista ja pelastajakoulutuksen saaneiden henkilöiden kansallisesta työvoimapulasta johtuen pelastustoiminnan, ensihoidon ja tilannekeskuksen valmiutta ei edelleenkään ole kyetty ylläpitämään kaikkina päivinä palvelutasopäätöksen mukaisella minimitasolla, edes ylitöinä.

Venäjän Ukrainaan tekemästä hyökkäyksestä johtuen pelastuslaitoksella on koordinaatioryhmä, ja LUP ylläpitää tilannekuvaa, jota toimitetaan viikoittain myös alueen kunnille. Lokakuusta alkaen ryhmä täydentyi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sote-varautumisen asiantuntijalla ja ulkoista tilannekuvaa on välitetty myös hyvinvointialueen käyttöön. LUP on varmistanut omaa jatkuvuudenhallintaansa. Tavoitteena on, että häiriötilanteissa jokainen paloasema pärjää täysin itsenäisesti vähintään 72 tuntia, oletuksena että samanaikaisesti tehtävämäärät lisääntyisivät 50 prosenttia.

Valvontatoiminnan vuositavoitteiden saavuttamista hidastaa edelleen henkilöstövaihdokset. Irtisanoutumiset tai siirtymiset toiseen tehtävään pelastuslaitoksen sisällä ovat johtaneet rekryointitarpeeseen. Sijaisten aloitusajankohta sekä perehdytyksen viemä aika vaikuttavat tulostavoitteen saavuttamiseen. Henkilöstöresurssia on käytetty valvontatoiminnasta myös pelastustoimintaa, millä on myös osaltaan ollut vaikutusta valvonnan etenemiseen.

Turvallisuusviestinnän tulosennuste on 100 prosenttia vuositavoitteesta. Kemikaaliturvallisuuden valvontaa ja siihen liittyviä lupapäätöksiä, kuten myös rakentamisen suunnittelun ohjausta tehdään normaalisti, ja asiakastarpeisiin pystytään vastaamaan.

Pelastuslaitoksen toimintojen siirtäminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle etenee suunnitellusti.

1000 €	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 2022	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2022
Liikevaihto	46 266	46 178	47 320	1 141	38 310
Liiketoiminnan muut tuotot	4 313	3 963	3 720	-244	2 772
Materiaalit ja palvelut	-7 277	-6 868	-7 242	-374	-5 899
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 286	-1 874	-2 213	-338	-1 760
Palvelujen ostot	-4 990	-4 994	-5 029	-35	-4 138
Henkilöstökulut	-33 885	-33 099	-34 009	-910	-28 792
Palkat ja palkkiot	-27 603	-27 142			-23 502
Henkilösivukulut	-6 283	-5 957			-5 290
Eläkekulut	-5 000	-4 921			-4 237
Muut henkilösivukulut	-1 282	-1 036			-1 053
Poistot ja arvonalentumiset	-1 438	-1 555	-1 262	293	-1 052
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 438	-1 555	-1 262	293	-1 052
Liiketoiminnan muut kulut	-8 073	-8 606	-8 514	91	-6 716
Vuokrat	-7 709	-8 334	-8 257	77	-6 490
Muut kulut	-364	-271	-257	14	-226
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-94	14	12	-2	-1 376
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	-14	-12	2	-10
Kunnalle maksetut korkokulut	-1	-14	-12	2	-9
Muut rahoituskulut	-1	0		0	-1
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä	-96	0	0	0	-1 386
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-96	0	0	0	-1 386
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-96	0	0	0	-1 386

Taulukko: Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitoksen tuloslaskelma

Talousarvion toteutuminen

Tulojen arvioidaan jäävän talousarviota pienemmiksi, johtuen lähinnä ensihoidon kelakorvausten ennakoitua pienemmistä toteumista.

Kustannusten ennustetaan ylittävän verrattuna talousarvioon, johtuen lähinnä henkilöstökuluista; vuoden 2021 tilinpäätös oli suurempi kuin vuonna 2022 talousarvio. Poistoista ja vuokrasta ennustetaan säästyvän hieman mutta materiaali- ja palveluostojen sekä henkilöstökulujen ennustetaan ylittävän.

Pelastustoiminnan alijäämän arvioidaan olevan noin -0,5 milj. euroa ja ensihoidon alijäämän arvioidaan olevan noin -0,8 milj. euroa.

Investointien toteutuminen

Investointien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Sitovien tulostavoitteiden toteutuminen

Tilikauden tulos ei jää alijäämäiseksi; tavoite ei toteudu.

Investointien kokonaismäärä on enintään valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen; tavoitteen arvioidaan toteutuvan.

2.2 Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala

Toiminta ja kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla on tiiviisti osallistuttu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutyöhön. Pandemia ja sen aiheuttama palvelujen tarpeen viivästyminen näkyy edelleen monessa hyvinvoinnin ja terveyden palveluissa.

Vanhusten palveluissa koronan vaikutukset ovat toisella kvartaalilla kohdistuneet pääasiassa henkilöstön suojautumiseen ja maltillisiin poissaoloihin. Henkilöstön saatavuuden ongelmat, muusta kuin koronasta johtuvista syistä, ovat edelleen suurin haaste palveluiden tuottamiselle. Henkilöstöpula kohdistuu laajasti vanhusten palvelujen palveluketjuun aiheuttaen asiakasvirtauksen hidastumista ja heijastusvaikutuksia erikoissairaanhoidon ja päivystykseen. Haastava henkilöstötilanne on lisännyt työvoimanvuokrauskustannuksia erityisesti kotihoidossa ja sairaalassa. Pitkäaikaishoidon päätöksen saaneita ja muita kuntoutujia on jouduttu siirtämään Espoon sairaalasta Kaunialan sairaalasta ostetuille paikoille. Siirtoviivemaksut erikoissairaanhoidolle ovat edelleen kasvaneet.

Terveyspalvelujen avosairaanhoidossa hoitoon pääsy on onnistuttu pitämään kolmella tiimiterveysasemalla edelleen tavoitteen mukaisena (pääsy lääkärin vastaanotolle 0–5 päivän sisään). Osalla terveysasemista hoitoon pääsy on edelleen haasteellista. Lääkärihenkilöstön rekrytointivaikeudet ovat vaikuttaneet toimintaan eikä ostopalvelulääkäriyövoimaakaan ole hyvin saatavilla. Pandemian aikana patoutunut hoitovelka näkyy huomattavina yhteydenottomäärinä.

Suun terveydenhuollossa koronan aiheuttamien poissaolojen vuoksi käyntimäärissä ei ole päästy tavoitteeseen. Suun terveydenhuollon asiakasmäärä on vähentynyt 5,6 prosenttia ja käyntimäärä on vähentynyt 9,5 prosenttia tammi-syyskuussa verrattuna vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan. Aikuisen kiireettömään hoitoon pääsee noin 4 kuukaudessa. Hoidon/palvelun saatavuusongelmia on ollut myös mielenterveys- ja päihdepalveluissa sekä avokuntoutuspalveluissa.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa toiminnot ovat alkaneet palautua pandemiaa edeltävälle tasolle. Henkilöstön suuri vaihtuvuus ja heikko saatavuus näkyy kaikissa palveluissa ja heikentää muun muassa neuvolapalveluiden kattavuutta sekä lasten pääsyä kuntoutuspalvelujen piiriin. Oma toimintaa täydennetään merkittävästi henkilöstövuokrauksella ja ostopalveluilla, mikä näkyy talousarvion ylityksenä. Asiakkaiden tarpeet ovat aikaisempaa monimuotoisempia ja aikaa vieviä. Myös vieraskielisten asiakkaiden määrän kasvu näkyy erityisesti lasten ja perheiden palveluissa. Asiakkaiden tilanteet vaativat usein monialaista yhteistyötä.

Espoon ensimmäinen perhekeskus otettiin käyttöön Espoon keskuksessa toukokuussa. Toista perhekeskusta suunnitellaan avattavaksi Niittykumpuun syksyllä 2023.

Toimialan esikunnan talousarvioon ja ennusteeseen sisältyy myös hankekokonaisuuksiin, asuntojen välivuokraukseen sekä Länsi-Uudenmaan valmisteluun liittyviä kustannuksia.

Talousarvion toteutuminen

Toimialan tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 30,4 milj. eurolla, mikä suurilta osin selittyy koronakorvauksilla, joita saataneen valtiolta.

Toimialan toimintamenojen ylitykseksi arvioidaan 45,7 milj. euroa, josta 27,1 milj. euroa aiheutuu koronakuluista. Ostopalvelujen ylitys liittyy koronakulujen lisäksi avosairaanhoidon, mielenterveys- ja päihdepalvelujen, erikoissairaanhoidon, vammaisten, vanhusten ja lasten sijaishuollon

palveluihin. Avosairaanhoidon ylitys selittyy pitkälti koronakuluista, mutta myös muista maksuttomista hoitotarvikkeista ja ulkoisista palvelujen ostoista. Vanhusten palvelujen ylityksenusteeeseen sisältyy kotihoidon työvoimanvuokrauspalveluja, sairaalan siirtoviivemaksuja sekä Kaunialan lisäpaikkatarve. Vammaisten palveluissa ylitystä syntyy asumispalveluissa, päivätoiminnassa, omaishoidon tuessa sekä kuljetuspalvelussa. Vammaisten asumisessa volyymin arvioidaan kasvavan ja työ- ja päivätoiminnan palautuvan koronapandemiaa edeltäneelle tasolle koronarajoitusten päätyttyä. Lasten sijaishuollossa ostopalveluiden kasvu on saatu pysähtymään, mutta ylityspainetta aiheuttaa kalliimman vaativan hoidon tarpeen kasvu.

1000 €	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 10/2022	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2022
Myyntituotot, ulkoiset	32 831	31 172	36 475	5 303	28 706
Maksutuotot, ulkoiset	36 382	37 718	36 618	-1 100	28 251
Tuet ja avustukset, ulkoiset	73 410	9 582	35 171	25 589	4 043
Vuokratuotot, ulkoiset	5 908	5 988	6 311	323	5 363
Muut tuotot, ulkoiset	589	153	485	333	1 473
TOIMINTATULOT, ULKOISET	149 121	84 612	115 060	30 448	67 836
Valmistus omaan käyttöön	18	22	1	-21	1
Henkilöstökulut	-201 497	-213 248	-209 359	3 888	-170 271
Palvelujen ostot, ulkoiset	-611 117	-590 374	-638 112	-47 739	-493 473
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-18 485	-15 782	-17 951	-2 170	-15 397
Avustukset, ulkoiset	-22 818	-24 139	-23 019	1 120	-18 351
Vuokrat, ulkoiset	-3 037	-3 072	-2 958	114	-2 495
Muut kulut, ulkoiset	-1 901	-1 400	-1 337	63	-329
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-858 856	-848 013	-892 736	-44 723	-700 317
Toimintatulot, sisäiset	342	0	12	12	104
Toimintamenot, sisäiset	-88 605	-84 342	-85 314	-972	-65 681
Tulot yhteensä	149 482	84 634	115 073	30 439	67 941
Menot yhteensä	-947 462	-932 355	-978 050	-45 695	-765 998
TOIMINTAKATE	-797 979	-847 720	-862 977	-15 257	-698 057

Taulukko: Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tuloslaskelma

Investointien toteutuminen

Toimialan 95 pääluokan koneet ja kalusto arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion 1,6 milj. euron mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen sitovuustasoittain

24 Vanhusten palvelut

Talousarvion toteutuminen

Vanhusten palveluiden tulojen ennakoitaan ylittävän 1,77 milj. eurolla talousarvion. Tämä koostuu koronatuotoista, jotka on arvioitu koronamenoja vastaaviksi. Muuten tulojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Menoissa on odotettavissa 0,6 milj. euron poikkeama talousarvioon verrattuna. Menojen ylityksessä on huomioitu koronamenoja 1,9 milj. euroa, jotka on arvioitu vuoden 2022 ja 2021 toteumatietojen avulla.

Vanhusten palveluiden menojen ylitykset koostuvat pääosin arvioitua suuremmista siirtoviivemaksuista, Kaunialan ostopalvelusopimuksen ylityksestä ja ennustetuista työvoimanvuokrauskustannuksista. Säästöä arvioidaan tulevan pitkäaikaishoidon tehostetun palveluasumisen ostopalvelujen kustannuksista 2,8 milj. euroa, joissa hoitopaikkojen tarjonta on koko vuoden osalta allittanut talousarvioon suunnitellun tason. Kotihoidon ja Sairaalan henkilöstökuluista on arvioitu

säästyvän 4,4 milj. euroa. Sairaalan sisäisistä vuokrista säästyy noin 0,6 milj. euroa, mutta arvioituihin vuokrasäästöihin liittyy vielä epävarmuutta, ja ne voivat muuttua vuoden aikana. Omaishoidon tuen kirjanpidollinen korjaus vaikuttaa vanhusten palveluiden tulokseen positiivisesti ja vaikutuksen on arvioitu olevan koko vuoden osalta 0,4 milj. euroa. Päivätoimintaan vaikuttaa alkuvuoden sulut ja siitä on arvioitu säästyvän 0,2 milj. euroa. Omaishoidon tukikuukausissa ei päästä talousarviossa suunniteltuun tasoon, jossa kasvua tukikuukausiin oli arvioitu noin 14 prosenttia. Säästöä tästä on arvioitu noin 0,9 milj. euroa.

Tuottavuustavoite, yksikkökustannus enintään talousarvion mukainen, ei arvioida saavutettavan. Yksikkökustannuksien ennustetaan nousevan talousarvioon verrattuna melkein kaikissa palvelutuotteessa. Koronan vaikutukset näkyivät alkuvuonna toiminnan sulkemisina erityisesti päivätoiminnassa ja lyhytaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa. Toiminnan sulkemiset ovat vaikuttaneet suoraan ennustettuihin suoritemääriin. Henkilöstön saatavuuden ongelmat ovat edelleen suurin haaste palveluiden tuottamiselle. Haastava henkilöstötilanne on lisännyt työvoimanvuokrauskustannuksia erityisesti kotihoidossa ja sairaalassa sekä viivästyttänyt sairaalan suljettujen paikkojen avaamista. Yleinen kustannusnousu on vaikuttanut kaikkiin yksikkökustannuksiin.

25 Terveyspalvelut

Talousarvion toteutuminen

Terveyspalvelujen toimintatulojen ennustetaan ylittyvän 27,3 milj. euroa. Valtiolta tulevia koronakorvauksia on arvioitu 25 milj. euroa. Vuodelle 2022 on kohdistunut lisäksi vuoteen 2021 liittyviä koronakorvauksia 3,4 milj. euroa. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa tulojen ennustetaan alittuvan 0,2 milj. euroa johtuen asumispalvelujen asiakasmaksujen vähentymisestä. Suun terveydenhuollossa ennustetaan asiakasmaksutulojen alittuvan 0,9 milj. euroa johtuen lähtökohtaisesti liian korkeasta budjetista sekä henkilöstön poissaolojen ja saatavuusvaikeuksien vaikutuksesta käynti- ja asiakasmäärien vähentymiseen. Muilta osin tulojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toimintamenojen arvioidaan ylittyvän terveyspalveluissa yhteensä 38,6 milj. euroa. Ylityksestä 25 milj. euroa on koronan aiheuttamaa ylimääräistä kustannusta. Koronaennusteeseen liittyy loppuvuoden osalta epävarmuutta.

Toimintamenojen ennustetaan ylittyvän avosairaanhoidossa 3,7 milj. euroa, josta maksuttomien hoitotarvikkeiden osuus on noin 1 milj. euroa johtuen volyymin kasvusta ja hoitotarvikkeiden hintojen noususta. Lisäksi muiden palvelujen ostojen (mm. työvoimanvuokraus, asiakaspalvelujen ostot, laboratoriopalvelut ja sisäiset erät) osuus on noin 2,7 milj. euroa. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ennustetaan ylitystä 1 milj. euroa johtuen ostopalvelujen hintojen ennakoitua suuremmasta kasvusta sekä myös osin palvelujen tarpeen ennakoitua suuremmasta kasvusta. Suun terveydenhuollon ja Avokuntoutuksen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Terveyspalvelujen yhteisissä kustannuksissa ennustetaan alitusta 0,2 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon kustannusten ennustetaan ylittyvän noin 9,1 milj. euroa.

Tuottavuustavoitetta, yksikkökustannus enintään talousarvion mukainen, ei arvioida saavutettavan kaikkien palvelutuotteiden osalta. Arvion mukaan tavoite saavutetaan kuudessa palvelutuotteessa. Koronapandemia vaikuttaa edelleen yksikkökustannusten kehitykseen. Myös yleinen kustannusnousu vaikuttaa yksikkökustannuksiin.

27 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Talousarvion toteutuminen

Perhe- ja sosiaalipalvelujen tulojen arvioidaan alittavan talousarvion 650 000 euroa. Koronasta johtuvia kuluja saataneen korvattua valtiolta 150 000 euroa. Ukrainan kriisistä aiheutuvat suurimmat kustannukset korvataan osana pakolais- ja maahanmuuttajapalvelujen valtionkorvauksia. Tulojen alitus johtuu ylimitoitetusta tulokehyksestä.

Tulosityksikön toimintamenojen ylitykseksi arvioidaan 7,2 milj. euroa johtuen pääasiassa vammaisten asumisen ja työ- ja päivätoiminnan ostopalveluista, vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta sekä lasten sijaishuollon vaativasta ostopalvelusta, joihin ei ole ollut riittävää määrärahavarausta. Sijaishuollon järjestämistapamuutos on edennyt suunnitellusti, perhehoitoa on saatu kasvatettua ja laitoshoidon/ammattillisen perhekotitoiminnan tarve on vähentynyt. Järjestämistapamuutos toteutetaan TakEn mukaisesti seuraavien 5 vuoden aikana.

Säästöä arvioidaan syntyvän aikuisten asumisen palveluissa ja toimeentulotuessa.

TakE-tavoitteista toteutuu määrällisesti 47 prosenttia. Vuodelle 2022 asetettu eurosäästöavoite toteutuu 56 prosenttisesti. Tuottavuustavoite, yksikkökustannus enintään talousarvion mukainen, saavutetaan 23 prosentissa patu-tuotteista (kustannuksista 19 prosenttia). Yleinen kustannusnousu vaikuttaa osaltaan yksikkökustannusten kehitykseen. Perhe- ja sosiaalipalveluissa palvelurakenteen keventämistä jatketaan raskaiden palvelujen kasvun hillitsemiseksi. Palvelujen painopisteen siirtäminen kevyempiin palveluihin edellyttää avun tarpeen varhaista tunnistamista, nopeaa tarpeeseen vastaamista sekä tarvittaessa palvelujen vahvaa integraatiota eri toimijoiden välillä.

29 Hyvinvoinnin ja terveyden esikunta

Talousarvion toteutuminen

Esikunnan tuloennuste ylittää talousarvon noin 2 milj. eurolla. Menoista säästynee noin 0,7 milj. euroa.

Johdon talousarvio ylittyi 0,2 milj. eurolla. Ennusteeseen sisältyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmisteluun liittyviä kustannuksia noin 5,5 milj. euroa sekä valmistelutyöstä laskutettavaa tuloa noin 5,9 milj. euroa. Tulevaisuuden sote-keskus hankkeen (TSK) ja Tulevaisuuden kotona asuminen –kehityshankkeen tulojen ja menojen arvioidaan alittavan budjetin yhteensä noin 3,7 milj. eurolla. TSK- rahoitusta on kuitenkin otettu merkittävästi käyttöön hyvinvointialueen valmistelun työpanosten kattamiseen. Avustuksella on edistetty hanketavoitteita palvelujen yhdenvertaisuuden, saatavuuden ja laadun parantamisessa. Hyvinvointialueen valmistelun henkilöstökuluja on katettu lokakuun loppuun mennessä hankerahoituksella jo 1,1 miljoonalla eurolla. Suomen kestävä kasvun (RRP-LUVN) hankkeen tulojen ja menojen arvioidaan alittavan budjetin noin 1,0 milj. eurolla. Muutosorganisaatiossa on keskitytty turvallisen siirtymän kannalta kriittisiin projekteihin, mikä on vaikuttanut hankesuunnitelmien toteuttamisen edellytyksiin. Ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen tuki –hankkeen toiminta käynnistyi kahden projektityöntekijän voimin maaliskuussa 2022. Hanke etenee suunnitelman mukaan. Suunnitellut tapaamiset ja tilaisuudet on pidetty ja selvitykset ovat loppusuoralla. Budjetin osalta menot ovat hieman arvioitua pienemmät. Sisäisistä tietohallinnon ja hankinnan ostoista säästynee noin 0,7 milj. euroa.

Talous- ja hallinnon ennuste alittaa talousarvion 0,4 milj. eurolla. Henkilöstökuluista säästynee noin 0,2 milj. euroa. Ulkoisista palvelujen ostoista sekä ulkoisista vuokrista säästyy 0,2 milj. euroa. Kehittämisen tulosalueen 0,5 milj. euron alitus kohdistuu lähinnä henkilöstökuluihin.

2.3 Kasvun ja oppimisen toimiala

Toiminta ja kehittäminen

Suomenkielinen perusopetus

Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on kehittymässä ennusteiden mukaisesti. Loka-kuun lopun tilanteessa 131 Ukrainasta sotaa paennutta lasta opiskelee suomenkielisissä peruskouluissa.

Seuraamme valtuustokauden tavoitteiden mukaisia tulostavoitteita mittareineen. Oppilaiden hyvinvoinnin osalta koulukohtaiset koronasta toipumisen suunnitelmat laaditaan osana lukuvuoden 2022–23 lukuvuosisuunnitelmaa. Paljon poissa olleiden oppilaiden määrä on kasvanut eikä vähentynyt, ja toimialarajat ylittävä ryhmä on kokoontunut miettimään toimenpiteitä trendin kääntämiseksi. 1.8.2022 alkaen on saatu uudet psykologin ja koulukuraattorin vakanssit, ja opiskelijahuoltopalveluiden saatavuus on sen myötä parantunut alkuvuoteen verrattuna. Muut tähän tavoitteeseen liittyvät seurantatiedot valmistuvat loppuvuoden seurantoihin, mutta edellä mainitusta syystä arvioidaan, että oppilaiden hyvinvointia koskeva tavoite ei toteudu.

Henkilöstön jaksamiseen ja saatavuuteen liittyvissä mittareista kahdessa neljästä mittarista tavoitetta ei arvion mukaan saavuteta ja henkilöstön saatavuus on vaikeutunut. Talouteen liittyvät tavoitteet ollaan saavuttamassa.

Lähikoulua käyvien oppilaiden osuus on kasvanut tavoitteen mukaisesti. Siirtymävaiheen kuvausta varhaiskasvatuksesta perusopetukseen on tehty ja sen arvioidaan tavoitteen mukaisesti valmistuvan vuoden loppuun mennessä. Peruskoulujen keskikoko on kasvanut viime lukuvuodesta 3,7 prosenttia, joten yksikkökoon kasvattamista koskeva tavoite toteutuu. Pohjois-Tapiolan ja Perkkään yhtenäiset peruskoulut käynnistyvät syyslukukauden 2022 alkaessa ja Nuuksion koulun toiminta päättyi 31.7.2022.

Espoo sai valtionavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimiin vuosille 2022-23 yhteensä 5,5 milj. euroa, josta suomenkielisen perusopetuksen osuus on 4,6 milj. euroa. Tästä arvioidaan käytettävän vuoden 2022 aikana 1,8 milj. euroa. Erityisopetuksen osalta kouluilta on saatu palautetta erityisopetuksen toteuttamisen haasteista. Erityisopetusta lähdetään nyt uudistamaan hyvässä yhteistyössä koulujen kanssa. Kasvun ja oppimisen lautakunnalle raportoidaan uudistuksen etenemisestä.

Iltapäivätoiminnan järjestämistavan muutos lukuvuoden 2022-23 alusta alkaen on toteutunut. Iltapäivätoimintaa järjestetään jatkossa lähinnä ostopalveluna ja omana toimintana ja asiakkaiden laskeutus siirtyy kaupungille.

Suomenkielinen toisen asteen koulutus ja nuorisopalvelut

Espoon kaupungin suomenkielisten lukioiden kaikki 2 079 aloituspaikkaa täytettiin kevään yhteishaussa. Aloituspaikkoja varattiin edellisvuoden tapaan 66 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta, mutta ikäluokan kasvun johdosta aloituspaikkojen absoluuttinen määrä nousi kuitenkin 102:lla. Lukioon pääsy helpottui edellisvuodesta, sillä lukiopaikan sai 7,58 keskiarvolla (2021: 7,67).

Syksyllä 2022 Espoon suomenkielisissä lukioissa oli 6194 opiskelijaa (2021: 5825).

Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyviä vastuita on toteutettu koulutuspalvelujen ja nuorisopalvelujen yhteistyönä. Elo-lokakuussa 2022 asuinkunnan vastuulle siirtyi 63 (vuonna 2021 noin 60) ilman opiskelupaikkaa olevaa oppivelvollista. Keväällä 2022 ohjattavia oppivelvollisia nuoria oli yhteensä 48, joista osa on edelleen ohjauksen piirissä. Näiden lisäksi asuinkunta on ohjannut 11 maahan muuttanutta perusopetusiän ylittänyttä nuorta muun muassa Ukrainasta. Kaikki ilman paikkaa olevat oppivelvolliset pyritään ohjaamaan koulutukseen tai muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin oppivelvollisuuslain edellyttämällä tavalla. Merkittävänä haasteena oppivelvollisuuden laajentamisessa on ollut oppivelvolliselle suunnattujen valmistavien koulutusten aloituspaikkojen riittävyys sekä koulutuksen aloittamisajankohdan kohtuuton viivästyminen.

Valtuustokauden tavoitteiden mukaiset tulosityksikkökohtaiset tavoitteet mittareineen on asetettu. Toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen tarina on valmisteilla, lukiokoulutuksen visio 2025 on laadittu ja lukiokoulutuksen palveluverkkoselvitys on valmistunut.

Tulosityksikön tavoitteita tukevat, valtionavustuksella rahoitettavat hankkeet ovat edenneet, muun muassa maahanmuuttotustaisten lukiolaisten ohjausta kehittävä *Ohjauksella onnistumisiin* -hanke (rahoitus 0,3 milj. euroa). Koronatilanteen parannuttua keväällä on käynnistetty kansainväliseen toimintaan liittyviä ulkomaille suuntautuvia matkoja.

Ukrainan sodan johdosta Espoon lukioihin on hakeutunut muutamia ukrainalaisia opiskelijoita. Mikäli kielitaito ja aiempien opintojen soveltuvuus on ollut riittävä, heidät on voitu ottaa opiskelijoiksi vaihto-opiskelijastatuksella. Muita perusopetusiän ylittäneitä alle 18-vuotiaita ukrainalaisia on pyritty ohjaamaan soveltuviin koulutuksiin, vaikka he eivät ole ilman kotikuntaa olevina oppivelvollisia.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluissa toiminta on saatu käyntiin koronavuosien jälkeen täysimääräisesti. Nuorten kohtaamisten määrä oli syyskuun loppuun mennessä 103 557, joka on 37,5 prosenttia enemmän vuoden takaiseen verrattuna. Koulujen kesäloma-ajan toimintaan on osallistunut 590 nuorta. Alueellisen nuorisotyön luku 83 912 kasvoi 65 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Nuorisotilojen ja liikkuvan nuorisotyön toiminnoissa tavoitamme nuoria aktiivisesti. Sen sijaan Ohjaamotalon luku 19 645 väheni 19,4 prosenttia. Vähenemään vaikuttaa eniten Omnian työpajatoiminnan pienet nuorten kohtaamiskerrat.

Elokuussa toteutettiin 7.-luokkien ryhmätykset ja nuorisotilatoiminta käynnistyi täysimääräisesti syyskuun alussa. Elokuun alussa avattiin uusi nuorisotila Perkkään koulun yhteyteen. Heinäkuussa vakiinnutettiin sateenkaarevan nuorisotyön yhteistyö Helsinki Pride-yhteisön kanssa, kun kilpailutusprosessi saatiin päätökseen. Jalkautuva nuorisotyö jalkautui elo-syyskuun ajan Espoossa ja pääkaupunkiseudulla nasujaisten johdosta. Nasujaiset kokoavat suuria nuorten ryhmiä muun muassa rannoille ja puistoihin koko pääkaupunkiseudun alueella.

Espoo 50 vuotta kaupunkina juhluvuoden Nuori Espoo –tapahtumista toteutettiin Maauimalabileet yhteistyössä liikunta- ja urheilupalvelujen kanssa elokuussa. Tapahtumaan osallistui noin 350 nuorta Espoosta sekä muualta Suomesta. Tapahtumaan palkattiin myös nuoria keikkatyöjärjestelmä WorkPilotsin kautta.

Nuorisopalvelujen suunnittelija työskentelee ilman koulutuspaikkaa olevien nuorten tavoittamiseksi ja ohjaamiseksi opintoihin hyvässä yhteistyössä tulosityksikön koulutuspalvelujen kanssa. Elo-lokakuussa 2022 asuinkunnan vastuulle siirtyi 63 (vuonna 2021 noin 60) ilman opiskelupaikkaa olevaa oppivelvollista. Keväällä 2022 ohjattavia oppivelvollisia nuoria oli yhteensä 48, joista osa on edelleen ohjauksen piirissä. Näiden lisäksi asuinkunta on ohjannut 11 maahan muuttanutta perusopetusiän ylittänyttä nuorta muun muassa Ukrainasta.

Suomenkielinen varhaiskasvatus

Vuoden 2022 talousarviossa varhaiskasvatuksessa on arvioitu olevan keskimäärin 16 356 lasta. Lasten kokonaismäärä on jäämässä arvioitua alhaisemmaksi, mutta alle 3-vuotiaiden määrän ja osuuden arvioidaan kasvavan ennakoitua suuremmaksi.

Elokuussa 2021 käynnistyneessä palvelusetelivarhaiskasvatuksessa toimipaikkojen ja lasten lukumäärä kasvaa. Alkusyksystä käynnistyi kaksi uutta palvelusetelipäiväkotiä. Palveluntuottajien siirtymä yksityisen hoidon tuelta palvelusetelille on ollut arvioitua alhaisempaa, jolloin yksityisen hoidon tuella lasten lukumäärä on pysynyt vuoden 2021 syksyn tasolla.

Varhaiskasvatukseen on hakemassa tammikuussa noin 900 uutta lasta. Heidän sijoittamisensa edellyttää lisäryhmien perustamista varhaiskasvatuksen käytössä oleviin tiloihin vähintään kevään 2023 ajaksi. Osalla palvelualueista on runsaasti poikkeusjärjestelyin tuotettuja varhaiskasvatuspaikkoja jo syksyllä 2022. Myös yksityisen varhaiskasvatuksen kapasiteetti on tehokkaassa käytössä.

Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön lapsen kolmitasoinen tuki 1.8.2022 alkaen. Muutos edellytti prosessien uudistamista ja muutoksia eVaka -toimintajärjestelmään. Lain mukaisia erityisen ja tehostetun tuen päätöksiä on tehty koko syksyn ajan ja niiden tekeminen jatkuu.

Palvelusetelin enimmäisarvo nousi 870 eurosta 891 euroon 1.8.2022 alkaen. Lasten tukemisen kertoimet on otettu käyttöön palvelusetelipäiväkodeissa ja tukemisen kuntalisät yksityisen hoidon tuella toimivassa varhaiskasvatuksessa.

Yksityisen ja kotihoidon tuen lakisääteisiin osiin tuli 1.8.2022 alkaen 3,5 prosentin korotus kansaneläkeindeksiin sidottujen tukien ylimääräisen indeksitarkastuksen takia.

Henkilöstötilanne varhaiskasvatuksessa on haastava sekä omien työntekijöiden että sijaisten osalta. Varhaiskasvatuksessa on valmistelu henkilöstön saatavuutta ja pitovoimaa edistäviä toimenpiteitä. Kannustuslisää *maksetaan määräaikaisena kokeiluna* päiväkodeihin, joissa työ on tavanomaista haastavampaa, kun päiväkodit ovat eriytyneet asiakaskunnan osalta. Varhaiskasvatusyksiköiden johtajien tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 1.9.2022 alkaen 350 euroa/kk. Johtajien palkkaus on jäänyt jälkeen tehtävien vaativuuden kehityksestä. Lisäksi varhaiskasvatuksen mentoroimintaa kehitetään, henkilöstön omaehtoista koulutautumista tuetaan ja pyritään vaikuttamaan siihen, että varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutustarjonta vastaisi nykyisiä ja tulevia tarpeita.

Vermon päiväkotitoiminta on aloittanut toiminnan loppukeväästä. Samalla Mäkkylän päiväkodin toiminta on päättynyt. Yhden ryhmän Sunan päiväkodin toiminta on päättynyt kesällä 2022. Uusi Metsolan päiväkotitoiminta on avattu ja Tapiolan päiväkotitoiminta on siirtynyt sinne väistöön peruskorjauksen ajaksi.

Ruotsinkieliset sivistyspalvelut

Ruotsinkielisten sivistyspalveluiden lukion opetusryhmien lukumäärä on lisääntynyt syksystä alkaen kahdella, perusopetuksessa oppilasmäärä on hieman laskenut ja varhaiskasvatuksessa lapsimäärä pysynyt aikaisempien vuosien tasolla. Oppivelvollisuuden laajentaminen on edennyt suunnitellusti. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUV) alkoi 1.8.2022. jolloin muun muassa perusopetuksen lisäopetus lakkasi.

Syyslukukaudesta otettiin käyttöön Kungsgårdsskolanin, -förskolanin ja -daghemin uudet tilat. Bemböle skolanin ja förskolanin oppilaat ja henkilöstö siirtyivät TakE-suunnitelman mukaisesti syksystä Svebin toisiin kouluihin. Iltapäivätoiminnan avustettavasta toiminnasta luovuttiin ja kevään

kilpailutuksen myötä siirryttiin syksystä alkaen ostopalveluihin. Lakimuutos lapsen tuen järjestämisestä alkaen 1.8.2022 vaikuttaa varhaiskasvatuksen työtehtäviin ja -määriin.

Talousarvion toteutuminen

1000 €	Muutettu		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2021	TA 2022	10/2022	ENN/MTA	10/2022
Myyntituotot, ulkoiset	4 766	4 237	5 072	835	3 474
Maksutuotot, ulkoiset	22 214	23 428	23 274	-154	16 662
Tuet ja avustukset, ulkoiset	16 555	10 070	12 442	2 372	10 858
Vuokratuotot, ulkoiset	70	60	60	0	42
Muut tuotot, ulkoiset	448	259	768	509	780
TOIMINTATULOT, ULKOISET	44 053	38 054	41 615	3 561	31 816
Valmistus omaan käyttöön	156	0	50	50	10
Henkilöstökulut	-349 503	-365 072	-353 752	11 320	-291 108
Palvelujen ostot, ulkoiset	-109 024	-113 385	-121 767	-8 382	-91 874
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-13 372	-15 081	-14 086	994	-12 073
Avustukset, ulkoiset	-39 650	-31 232	-33 411	-2 178	-28 157
Vuokrat, ulkoiset	-1 079	-1 567	-1 157	410	-998
Muut kulut, ulkoiset	-1 919	-4 334	-4 193	141	-1 494
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-514 548	-530 671	-528 366	2 305	-425 703
Toimintatulot, sisäiset	3 943	3 800	3 800	0	1 255
Toimintamenot, sisäiset	-206 826	-215 855	-214 691	1 163	-177 754
Tulot yhteensä	48 152	41 854	45 465	3 611	33 081
Menot yhteensä	-721 374	-746 526	-743 057	3 468	-603 457
TOIMINTAKATE	-673 222	-704 672	-697 593	7 079	-570 377

Taulukko: Kasvun ja oppimisen toimialan tuloslaskelma

Kasvun ja oppimisen toimialan toimintatulojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion 3,6 milj. eurolla ja toimintamenojen alittuvan 3,5 milj. eurolla. Toimintakate on 7,1 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Tuloja ja menoja kasvattavat saadut hankeavustukset. Toimialan esikunnan toimintatulot ylittyvät 0,8 milj. eurolla johtuen kotikuntakorvauksista, jotka olivat aiempia vuosia ja budjetoitua merkittävästi suuremmat. Toimintamenoja vähentävät säästöt sisäisissä ja ulkoisissa palveluostoissa sekä henkilöstömenojen budjetoitua pienempi toteuma, johon on vaikuttanut henkilöstön saatavuus.

Palvelutuotteet

Tulosityksiköiden palvelutuotteiden kustannusten ja suoritemäärien ennustetaan toteutuvan osittain alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Saatujen hankeavustusten käyttö sekä muutos iltapäivätoiminnan järjestämistavassa nostavat yksikköhintoja suomenkielisessä perusopetuksessa. Korona vaikutti vielä alkuvuodesta nuorisopalvelujen toimintaan, minkä lisäksi nuorisotiloja on resurssivajeen vuoksi jouduttu pitämään suljettuina, joten alueellisen nuorisotyön suoritemäärissä ei päästä tavoitteisiin, mikä nostaa yksikköhintaa. Iltapäivätoiminnan kilpailutuksen myötä ruotsinkielisten siivistyspalveluiden avustetusta toiminnasta siirryttiin syksyn alusta ostopalveluihin mikä selkeästi nostaa iltapäivätoiminnan palvelutuotteen hintaa. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa hanke-menot nostavat palvelutuotteiden yksikköhintoja alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

Investointien toteutuminen

Tulosityksiköiden investointien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ensikertaisen kalustamisen määrärahojen toteuma painottuu loppuvuoteen kohteiden valmistumisesta johtuen.

Talousarvion toteutuminen sitovuustasoin

31 Kasvun ja oppimisen lautakunta

Talousarvion toteutuminen

Kasvun ja oppimisen lautakunnan toimintatulojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion 2,8 milj. eurolla ja toimintamenot alittavat muutetun talousarvion 2,3 milj. eurolla.

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulojen arvioidaan ylittävän talousarvion 3,4 milj. euroa. Iltapäivätoiminnan laskutuksen siirtyminen avustetun iltapäivätoiminnan järjestäjiltä kokonaisuudessaan kaupungille lisää tuloja 1,5 milj. euroa syksyn osuudelta. Uusi tasa-arvo 10 hankeavustus lisää tuloja 1,8 milj. euroa vuodelle 2022.

Suomenkielisen perusopetuksen toimintamenojen arvioidaan ylittävän alkuperäisen talousarvion 2,9 miljoonalla eurolla. Iltapäivätoiminnan muutos avustetusta palvelusta ostopalveluun lisää kuluja syksyn osalta 1 milj. euroa. Uusi tasa-arvo 10 hanke lisää henkilöstömenoja 1,8 milj. euroa ja Ukrainasta sotaa paenneiden lasten perusopetuksen järjestäminen lisää menoja noin 0,5 milj. euroa. Viime vuodelta siirtynyt korona-avustuksen henkilöstökuluja lisäävä vaikutus 1,4 milj. euroa on toistaiseksi talousarvion sisällä, koska koulukuljetuksista, kouluruokailusta ja ICT-kuluista säästyy ennusteen mukaan.

Suomenkielisen toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen toimintatulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 1,1 milj. eurolla toisen asteen koulutuksen saamien 0,8 milj. euron korona-avustusten ja nuorisopalvelujen etsivän nuorisotyön tukemiseen saaman 0,4 milj. euron toiminta-avustuksen vuoksi.

Tulosityksikön toimintamenojen ennustetaan alittavan talousarvion 2,9 milj. euroa. Toisen asteen koulutuksen henkilöstömenot ylittyvät 0,1 milj. euroa hankerahoituksen käytön takia, mutta oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuviin oppimateriaalihankintoihin varatuista määrärahoista jäänee käyttämättä 1 milj. euroa. Kahden lukion lisätilojen käyttöönoton viivästymisen vuoksi kiinteistömenoista säästyy 0,4 milj. euroa, minkä lisäksi kouluruokailusta säästyy 0,2 milj. euroa. Nuorisopalvelujen toiminta on vähitellen normalisoitunut, mutta esimerkiksi tapahtumat ovat ajoittuneet syksyyn, ja henkilöstövajeen ja rekrytointiviiveiden vuoksi nuorisotiloja on jouduttu pitämään suljettuna erityisesti Pohjois-Espoossa. Lisäksi sairauspoissaolojen takia on jouduttu pitämään suljettuina sellaisia tiloja, joissa työskentelee vain kaksi nuorisohjaajaa, joten henkilöstö- ja muut ulkoiset menot alittuvat yhteensä 1 milj. euroa. Tulosityksikön sisäisten palvelujen ostot ja sisäiset toimitilavuokrat ylittävät yhteensä 0,4 milj. euroa.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tuloja arvioidaan kertyvän noin 20 miljoonaa euroa, mikä ylittää talousarvion noin 1,585 milj. eurolla. Tulojen ennakoitua suurempi kertymä johtuu saaduista hankerahoituksista.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen arvioidut menot ovat yhteensä noin 247,7 miljoonaa euroa. Ne ylittävät talousarvion noin 0,737 milj. eurolla. Menot ylittyvät lähinnä hankerahoiuksiin käytettävistä menoista johtuen.

Henkilöstön rekrytointi ja sijaisten saatavuus on edelleen vaikeaa. Henkilöstökustannuksia lisäävät Seuren hinnankorotus keskimäärin 1,1 prosentilla 1.4.2022 alkaen sekä uuden työehtosopimuksen mukainen palkkojen korotus 2 prosentilla 1.6.2022.

Siirtymä yksityisen hoidon tuelta palvelusetelille on ollut arvioitua vähäisempää, mistä johtuen palvelusetelin kustannukset tulevat alittumaan, mutta vastaavasti yksityisen hoidon tuen kustannukset ylittymään. Lakisääteisten lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tukien korotus lisää kustannuksia noin 250 000 eurolla vuonna 2022.

32 Svenska rum -lautakunta

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielisten sivistyspalveluiden toimintatulojen ennustetaan ylittävän 0,2 milj. euroa johtuen kevään iltapäivätoiminnan kilpailutuksesta sekä saaduista hankerahoista. Asiakasmaksutulojen kerääminen siirtyi toimintamallin muutoksen myötä iltapäivätoiminnan tuottajilta kaupungille.

Toimintamenojen ennustetaan alittavan talousarvion 1,3 milj. euroa. Iltapäivätoiminnan siirtyminen ostopalveluksi lisää kustannuksia syksyn osalta 0,2 milj. euroa mutta muun muassa ennakoon tehdystä 0,8 milj. euron TakE-säästöstä johtuen tämä ei aiheuta talousarvion ylitystarvetta. Lisäksi varhaiskasvatuksen kotihoidontuesta säästyy 0,2 milj. euroa sekä toisen asteen maksuttomaan lukiin varatusta määrärahasta 0,2 milj. euroa. Osa Alberga skolanille varatuista tiloista ovat olleet muiden tulosyksiköiden käytössä mistä johtuen tilakustannuksista säästyy 0,3 milj. euroa.

39 Kasvun ja oppimisen toimialan yhteiset

Talousarvion toteutuminen

Esikunnan toimintatulot ylittävät talousarvion 0,6 milj. eurolla. Toimintamenojen arvioidaan ylittävän talousarvion 0,17 milj. eurolla. Kotikuntakorvaukset nostavat sekä tuloja että menoja noin 0,7 milj. eurolla verrattuna talousarviossa arvioituun määrään. Menojen ylitys saadaan kuitenkin katettua muista menoista saatavilla säästöillä.

2.4 Kaupunkiympäristön toimiala

1000 €	Muutettu		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2021	TA 2022	10/2022	ENN/MTA	10/2022
Myyntituotot, ulkoiset	29 186	22 046	24 441	2 395	16 467
Maksutuotot, ulkoiset	40 027	38 494	39 712	1 218	32 148
Tuet ja avustukset, ulkoiset	189	30	66	36	80
Vuokratuotot, ulkoiset	21 296	21 035	23 267	2 232	21 484
Muut tuotot, ulkoiset	89 369	91 768	79 111	-12 657	61 161
TOIMINTATULOT, ULKOISET	180 068	173 373	166 597	-6 776	131 340
Valmistus omaan käyttöön	10 536	12 787	12 802	15	6 246
Henkilöstökulut	-45 786	-48 232	-48 063	169	-37 404
Palvelujen ostot, ulkoiset	-142 862	-171 262	-149 777	21 484	-121 532
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-7 435	-5 205	-6 245	-1 041	-5 031
Avustukset, ulkoiset	-35	-26	-29	-3	-28
Vuokrat, ulkoiset	-29 065	-33 440	-32 986	455	-25 175
Muut kulut, ulkoiset	-2 923	-2 443	-2 467	-24	-131
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-228 106	-260 608	-239 567	21 041	-189 301
Toimintatulot, sisäiset	21 970	18 361	18 284	-77	15 237
Toimintamenot, sisäiset	-23 873	-18 488	-19 004	-516	-15 851
Tulot yhteensä	212 574	204 521	197 683	-6 838	152 823
Menot yhteensä	-251 978	-279 096	-258 571	20 524	-205 152
TOIMINTAKATE	-39 404	-74 575	-60 888	13 687	-52 329

Taulukko: Tuloslaskelma koko tekninen ja ympäristötoimi

1000 €	Muutettu		Ennuste	Ero	Toteuma
	TP 2021	TA 2022	10/2022	ENN/MTA	10/2022
Myyntituotot, ulkoiset	10 894	7 046	9 441	2 395	7 840
Maksutuotot, ulkoiset	40 027	38 494	39 712	1 218	32 148
Tuet ja avustukset, ulkoiset	189	30	66	36	80
Vuokratuotot, ulkoiset	21 296	21 035	23 267	2 232	21 484
Muut tuotot, ulkoiset	89 369	91 768	79 111	-12 657	61 161
TOIMINTATULOT, ULKOISET	161 776	158 373	151 597	-6 776	122 713
Valmistus omaan käyttöön	2 539	2 787	2 802	15	981
Henkilöstökulut	-45 786	-48 232	-48 063	169	-37 404
Palvelujen ostot, ulkoiset	-119 026	-146 452	-126 019	20 433	-116 579
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-5 062	-5 205	-5 222	-17	-4 007
Avustukset, ulkoiset	-35	-26	-29	-3	-28
Vuokrat, ulkoiset	-29 002	-33 440	-32 959	481	-25 149
Muut kulut, ulkoiset	-2 923	-2 443	-2 466	-22	-130
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-201 835	-235 798	-214 757	21 041	-183 297
Toimintatulot, sisäiset	19 152	18 361	18 284	-77	15 237
Toimintamenot, sisäiset	-21 032	-18 298	-18 814	-516	-15 818
Tulot yhteensä	183 468	179 521	172 683	-6 838	138 932
Menot yhteensä	-222 867	-254 096	-233 571	20 524	-199 115
TOIMINTAKATE	-39 400	-74 575	-60 888	13 687	-60 183

Taulukko: Tuloslaskelma tekninen ja ympäristötoimi ilman nettositovia tehtäväalueita

Toiminta ja kehittämien

Vuoden aikana toimintaa ovat ohjanneet tuottavuuden kasvattaminen ja Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toteuttaminen. Ohjelman toteuttaminen edistyy hyvin ja sen etenemistä seurataan. Ohjelmasta raportoidaan jatkossakin osavuositarkastuksissa ja tulosjohtoryhmässä.

Koronapandemian vaikutukset ja yleinen turvallisuusuhka Ukrainan sodan takia ovat edelleen vaikuttaneet epävarmuustekijöinä työskentelyilmapiiriin. Sotaa paenneet ihmiset, kiihtynyt inflaatio ja korkotason nousu ovat vaikuttaneet toimialan tehtävien ja hankkeiden sisältöön kustannus- ja aika-vaikutuksien kautta.

Toimiala on syksyllä osallistunut energiapulavarautumiseen valmiusharjoituksilla, kaupungin energiansäästötoimijoiden valmistelulla ja osallistumalla energiainfojen kokoamiseen kuntalaisille. Kriittisimmät kaupungin kohteet listattiin energiavajetilanteita varten.

Ilmastonmuutoksen torjunta tulee jatkuvasti entistä merkityksellisemmäksi ja toimiala ottaa huomioon kestävä kehityksen ja hiilineutraalisuuden toiminnassaan.

Lokakuun lopussa oli valmistuneita asuntoja (kumulatiivisesti) 4 657. Lukumäärä on runsas 300 asuntoa enemmän kuin viime vuonna. Aloitettuja asuntoja oli 3 617. Tämä on selvästi vähemmän kuin kahtena edellisellä vuotena, mutta kuitenkin enemmän kuin Espoon asuntotuotantotavoite koko vuodelle.

Tilapalvelut-liikelaitos on viimeistellyt siirtymistä valmistelevana toimenpiteenä hyvinvointialueen toimitilaratkaisuja ja palveluita sekä tiloja koskevien sopimusten siirtoa hyvinvointialueelle. Edelleen neuvotellaan siitä millä tavoin hyvinvointialueen vuokrat määritellään.

47 henkilöä kaupunkiympäristön toimialalta siirtyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen 14.10.2022 tarkastellun tilanteen mukaan.

Kaupunginhallitus päätti käynnistää Espoon yleiskaavojen ajantasaisuuden tarkistamisen ja tavoitteiden valmistelun eri ikäisten yleiskaavojen yhdistämiseksi kokonaisyleiskaavaksi. Osayleiskaavat kootaan yhtenäiseksi, päivitettyksi kokonaisyleiskaavaksi.

Valtuusto hyväksyi lokakuussa Rusthollinrinteen asemakaavan. Tapiolan urheilupuiston sekä Satakielenrinteen kaavat vahvistuivat.

Hepokorven datakeskuksen mahdollistava kaava on hyväksytty valtuustossa ja pieneltä osin määrätty voimaan. Hepokorven datakeskushanke on merkittävä niin yksityisen toimijan kuin kaupungin hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa. Lokakuussa Espoon kaupunki päätti myydä noin 21,6 hehtaarin suuruisen maa-alueen Hepokorvenkalliosta Högnäsistä Microsoft 3465 Finland Oy:lle datakeskushankkeen toteuttamista varten.

Leppävaaran keskustan ideakilpailu käynnistyi lokakuun viimeisenä päivänä. Kansainvälisen kaksivaiheisen kilpailun tavoitteena on löytää junaradan pohjoispuolisen alueen kokonaiskehitysviisio. Kaupunginhallitus päätti perustaa Kiinteistö Oy Finnoonsillan Parkki -nimisen osakeyhtiön. Yhtiö toteuttaa pysäköintilaitoksen Hannukseen, Finnoon alueelle, yhdessä korttelialueen muiden toteuttajien kanssa.

Kaupunginhallitus päätti 31.10. ehdottaa, että valtuusto hyväksyy Kulttuurikeskuksen teatterin hankesuunnitelman. Laajennusosaan tulisi uusi teatterisali. Laajennuksen rakentaminen voisi alkaa vuonna 2024.

Entisen kaupungintalon maanpäälliset purkutyöt Espoon keskustassa oli lähes tehty lokakuun loppussa. Perustusten ja maisemoinnin osalta työt jatkuvat.

Toimialalla on merkittävänä digihankkeena kuntatietojärjestelmän kilpailuttaminen. Tavoitteena on tehdä hankintapäätös vuoden 2022 loppuun mennessä. Kaupunkitekniikan keskuksen tuotannon-ohjausjärjestelmä on valmis ja Tilapalvelut-liikelaitoksella on meneillään hankintavaihe. Nykyisen palvelun päättyessä on käynnistetty eCity-palvelun uudelleen hankinta. Palvelu tarjoaa asiakkaille netissä myytäviä Espoon kaupungin rakennuspiirustus-, katusuunnitelma-, pohjatutkimus- ja kanta-kartta-aineistoja.

Toimiala osallistuu vuonna 2022 Espoo 50 vuotta kaupunkina - juhlaan erilaisen toiminnan ja tapahtumien kautta. Muun muassa kaupunkisuunnittelun Espoo 20X0-keskustelutapahtumasarjalla ja koko organisaation tyhy-toimintaa tukemalla.

Talousarvion toteutuminen

Myynti-, maksu- ja vuokratuottoja on kertynyt hyvin, mutta kokonaisuutena tuloennuste ei toteudu.

Maanmyynnissä ei ylletä tavoitetasolle taloustilanteen epävarmuuden vuoksi. Tapiolan taseyssi-kössä maankäyttösopimusten laskutusta siirtyy ensi vuodelle, koska kaavavalitukset ovat siirtäneet kaavojen vahvistumista.

Joukkoliikenteen infrakorvaustuloja metron jatkeesta voidaan infrasopimuksen perusteella laskuttaa ensi vuoden alusta alkaen, kun liikennöinti alkaa 3. joulukuuta. Talousarviota laadittaessa liikennöinnin aloitusaika oli vasta arvio ja sen perusteella tuloja oli ennakoitu myös tälle vuodelle.

Menot toteutuvat talousarvion puitteissa. Joukkoliikenteen menojen ennustetaan toteutuvan 20,5 milj. euroa alle talousarvion.

Investointien ennustetaan toteutuvan pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti. Kunnallistekniikan investoinnit ovat edenneet hyvin ja toteutuvat Suurpellon kunnallistekniikka lukuun ottamatta talousarviossa. Tilapalvelut-liikelaitoksen käynnissä olevat investointihankkeet etenevät pääosin normaalisti, mutta uudisrakentamisessa ennustetaan jäävän käyttämättä 36,9 milj. euroa.

Investointien toteutuminen

Ukrainan sodan aiheuttama kustannusten nousu, urakkatarjousten saatavuus ja hintataso ovat vaikuttaneet investointihankkeisiin.

Yritysten ja työpaikkojen sijoittumista Länsimetron ja kaupunkiradan kasvu- ja kehityskäytäviin on edistetty. Investoinneista 68 prosenttia on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeille I-II. Investoinneista 80 prosenttia on sijoittunut saavutettavuusvyöhykkeille I-III.

Kunnallistekniikan investoinnit ovat edenneet hyvin. Raide-Jokerin rakennustöiden valmiusaste oli yli 97 prosenttia lokakuun alussa. Syyskuun luovutusten yhteydessä Raide-Jokeri-projekti luovutti tilaajalle Espoosta Keilaniemen pääteaseman. Katuosuuksien rakentamistyöt oli saatu lokakuun alussa päätökseen. Espoossa koeliikenne alkaa vuonna 2023.

Lokakuussa julkistettiin metron jatkeen liikenteen käynnistyminen 3.12.2022.

Espoon kaupunkiratahankkeessa ollaan suunnitteluvaiheessa. Suunnittelu jatkuu yhdessä Espoon ja Kauniaisten kaupunkien kanssa vuoden 2022 ajan. Rakennustöiden on määrä alkaa loppuvuodesta.

Talousarvion toteutuminen sitovuustasoin

41 Tekninen lautakunta (pl. 415 ja 418)

Toimintatulojen 45 milj. euroa (TA 42,5 milj. euroa) on ennustettu toteutuvan 2,5 milj. euroa yli talousarvion. Maamassojen vastaanottotulot ovat kehittyneet talousarviossa arvioitua paremmin, johon rakentamisen suhdanteen vaikutuksesta vastaanottomääriin. Toimintatulojen toteuma on lokakuun lopussa 35,6 milj. euroa, koska maksutuottojen ennustettu maankäyttömaksujen 30 milj. euron tulojen (TA 30 milj. euroa) kertymä painottuu loppuvuoteen. Tilikaudella maankäyttömaksuja on tuloutettu 22,9 milj. euroa, 0,7 milj. euroa enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Myyntituottoihin on budjetoitu maamassojen vastaanottotuloja noin 3,9 milj. euroa. Lokakuussa maamassojen vastaanottotuloja oli toteutunut 5,3 milj. euroa, 0,6 milj. euroa vähemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Muut tuotot ovat pääasiassa pysäköintivirhemaksuja, joita oli kertynyt 1,8 milj. euroa, 0,2 milj. euroa enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Talousarviossa pysäköintivirhemaksuja on arvioitu kertyvän noin 2 milj. euroa.

Toimintamenojen 61,9 milj. euroa (TA 61,9 milj. euroa) on ennustettu toteutuvan talousarvion mukaisina. Toimintakulujen toteuma on noin 1,4 milj. euroa edellistä vuotta korkeampi. Tilikaudella on HSY:lle maksettava hulevesimaksu, 1,8 milj. euroa, kirjautunut kuluksi lokakuussa palvelujen ostoihin, edellisenä vuonna kulu kirjattiin marraskuulle.

415 Ulkopuoliset työt

Ulkopuoliset työt on nettobudjetoitu ja sen toimintakate on nolla.

418 Rakentamisen sisäiset palvelut

Rakentamisen sisäiset palvelut on nettobudjetoitu ja sen toimintakate on nolla.

43 Kaupunkisuunnittelulautakunta

Kaupunkisuunnittelukeskuksen vuosi on sujunut suunnitelmien mukaisesti. Toimintatuloja on kertynyt lokakuun loppuun mennessä vajaa 20 prosenttia edellisvuoden vastaavaa vähemmän ja käyttösunnitelman tulot 550 tuhatta euroa ennustetaan alitettavan 100 tuhannella eurolla.

Kaupunkisuunnittelukeskuksen toimintameno arvioidaan olevan 11 miljoonaa euroa kuten käyttösuunnitelmassa. Henkilökustannukset toteutuvat hyvin käyttösuunnitelman puitteissa. Joidenkin vapautuneiden vakanssien täyttämiseksi on rekrytointiviiveitä, mikä on säästännyt henkilöstömäärärahoja. Myös muut toimintameno pysyvät hyvin käyttösuunnitelmassa ja toimintakatte alijäämän ennuste on 10,6 miljoonaa kun käyttösuunnitelma oli 10,5.

44 Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Ympäristö ja rakennusvalvontayksikön toiminnan tuotot ovat toteutumassa käyttösuunnitelman mukaisesti, mutta toimintatuloennuste ylittää käyttösuunnitelman yhteensä 1,5 miljoonaa euroa edelliseltä vuodelta kertyneiden tulojen vuoksi päättyen 8,1 miljoonaan euroon.

Rakennusvalvonnassa on kesäkuussa laskutettu 1,3 miljoonaa euroa vuodelle 2021 kuuluvia lupamaksuja, joka nostaa vuoden 2022 toimintatuloennustetta vastaavasti. Myös ympäristöterveyden Kirkkonummelta ja Kauniaisilta sopimuksen mukaisen kuluveloituskokouksen perusteella laskutettiin kesäkuussa 150 tuhatta euroa vuoden 2021 kuluja. Vuoden 2022 ennakkolaskutusta korotettiin 50 tuhatta euroa käyttösuunnitelmaan verrattuna ja ympäristöterveyden vuoden kuntalaskutuksen ennuste ylittää käyttösuunnitelman 200 tuhatta euroa.

Ympäristö ja rakennusvalvonta yksikön toimintamenoarvio 10,3 miljoonaa euroa on toteutumassa käyttösuunnitelman mukaisesti vuonna 2022. Henkilöstökustannukset ennustetaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisesti. Ulkoisia ostolaskuja on lokakuun loppuun mennessä kirjattu 760 tuhatta euroa ja käyttösuunnitelman 1,4 miljoonaa euroa arvioidaan riittävän hyvin loppuvuodeksi.

46 Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen tulojen ennustetaan toteutuvan 5,6 milj. euroa alle talousarvion. Tilikauden infrakorvauslaskutusta on jouduttu alentamaan, koska liikennöinti metron Matinkylä-Kivenlahti osuudella aloitetaan vasta joulukuussa, talousarviossa HSL:n kanssa arvioidun lokakuun sijaan.

Joukkoliikenteen menojen ennustetaan toteutuvan 20,5 milj. euroa alle talousarvion. Matkustusemäärät ovat kasvaneet, jonka johdosta lipputuloja arvioidaan kertyvän enemmän ja valtiolta HSL arvioi saavansa 49,2 milj. euroa erikseen korona-ajan lipputulonmenetyksiin sekä kasvaneisiin liikennöintikustannuksiin kohdistettua lisätukea. Näiden ja syksyllä 2021 suoritettujen lippulajitutkimuksen kuntalaisten matkustuksesta yhteisvaikutuksesta Espoon kuntaosuuden on arvioitu olevan 15,8 milj. euroa talousarviota alempi. Infrakorvauskulut HSL:lle tulevat olemaan 4,3 milj. euroa ja Länsimetro Oy:lle maksettavat vastikkeet 0,5 milj. euroa talousarviossa arvioitua alemmat.

Kaupungin ennustetut menot ja tulot HSL:lle ovat yhteneväiset HSL:n ennusteen kanssa.

49 Muut tekniset ja ympäristöpalvelut

Tulojen ennustetaan alittavan talousarvion noin 5 milj. euroa. Taloustilanne näkyy hidastumisena maanmyynnissä. Menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.

2.4.1 Tilapalvelut-liikelaitos

1000 €	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 2022	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2022
Liikevaihto	293 539	303 869	305 830	1 961	254 801
Valmistus omaan käyttöön	509	100	100	0	47
Liiketoiminnan muut tuotot	1 700	1 012	3 321	2 309	3 205
Materiaalit ja palvelut	-65 767	-73 135	-77 223	-4 088	-61 922
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 611	-22 426	-26 353	-3 927	-21 476
Palvelujen ostot	-41 156	-50 709	-50 870	-161	-40 446
Henkilöstökulut	-23 033	-25 136	-23 350	1 786	-18 665
Palkat ja palkkiot	-18 207	-19 939			-14 859
Henkilösivukulut	-4 826	-5 197			-3 806
Eläkekulut	-4 117	-4 452			-3 258
Muut henkilösivukulut	-709	-745			-548
Poistot ja arvonalentumiset	-57 853	-57 084	-60 989	-3 905	-51 470
Suunnitelman mukaiset poistot	-56 755	-57 084	-57 535	-451	-48 015
Arvonalentumiset	-1 098	0	-3 454	-3 454	-3 454
Liiketoiminnan muut kulut	-95 466	-101 239	-99 292	1 947	-83 294
Avustukset	-745	-700	-700	0	-621
Vuokrat	-94 175	-100 168	-98 179	1 989	-82 385
Muut kulut	-546	-371	-413	-42	-289
Liikelylijäämä (-alijäämä)	53 629	48 386	48 396	10	42 701
Rahoitustuotot ja -kulut	-28 494	-28 610	-28 619	-9	-23 863
Kunnalle maksetut korkokulut	-71	-190	-190	0	-170
Korvaus peruspääomasta	-28 418	-28 418	-28 418	0	-23 682
Muut rahoituskulut	-5	-2	-11	-9	-11
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä	25 135	19 776	19 776	0	18 839
Satunnaiset tuotot ja kulut			73 955		73 955
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	25 135	19 776	93 731	73 955	92 794
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	5 015	5 015	5 015	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	30 149	24 791	98 746	73 955	92 794

Taulukko: Tilapalvelut-liikelaitoksen tuloslaskelma

Toiminta ja talouden toteutuminen

Koronan aiheuttamia sairaspöissaoloja on esiintynyt enemmän kuin aikaisempina koronavuosina. Poissaoloilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta toimintaan. Etätöiden tekeminen on myös jatkunut läsnätyön rinnalla. Rakennusalan tilanne on edelleen vaikea ja se on näkynyt erityisesti alkavissa hankkeissa korkeina urakoiden tarjoushintoina ja puitesopimusten hinnankorotuspaineina.

Tilapalvelut-liikelaitoksen käynnissä olevat investointihankkeet etenevät pääosin normaalisti. Maaliskuun lopussa vastaanotettiin Jousenkaaren koulu. Yhtiöomisteinen Matinkylän uimahalli, jossa Tilapalvelut toimi rakennuttajana, otettiin käyttöön 4.4.2022. Kungsgårdsskolan och daghem otettiin vastaan toukokuussa ja Vermon päiväkotiki sekä Luukin leirikeskuksen peruskorjaus kesäkuussa 2022. Syksyllä valmistui Metsolan päiväkotiki sekä yhtiöomisteisen Viherlaakson koulun ja lukion liikuntasalirakennus, jossa Tilapalvelut toimi rakennuttajana.

Kolme PPP-hankkeen (Public Private Partnership) koulua valmistui kesän aikana. Koulut ovat Pohjois-Tapiolan yhtenäiskoulu, Nauriskasken koulu ja Perkkaan koulu. PPP-hankkeen Nöykkiönniityn päiväkotiki otettiin myös käyttöön kesällä 2022. Kuitinmäen koulun ja Kilon koulun ja päiväkodin rakentaminen jatkuu vuoden 2022 ajan. Perkkaan päiväkodin rakentaminen alkoi tontilla olevien

rakennusten purkutöillä kesällä 2022, kun Perkkaan koulu valmistui. Myös Perkkaan koulun kenttä valmistui kesällä 2022.

Espoon keskuksessa sijaitsevan vanhan kaupungintalon purku-urakka jatkuu.

TakE-tavoitteiden mukainen tilapankin kohteiden ja myyntisalkkujen realisointi jatkuu. Espoon kaupunki luopuu kohteista, joissa kaupungin palveluja ei tarjota. Lokakuun loppuun mennessä on myyty kymmenen tilapankin kohdetta, joiden yhteenlaskettu myyntivoitto käyttöpuolelle on 2,7 milj. euroa sekä investointipuolelle 0,7 milj. euroa osakkeiden myynneistä.

Kiinteistö Oy Espoon sairaalan omistajavaihdos tapahtui 10.3.2022. Sairaalan ylläpito jatkuu Tilapalveluissa 31.12.2022 asti. Espoon sairaalan myyntihinta oli 295,127 milj. euroa. Myyntivoitto 74 milj. euroa on kirjattu satunnaisiin tuottoihin sekä 0,8 milj. euroa liiketoiminnan muihin tuottoihin kaupankäyntikulujen kattamiseksi (Kaupunginhallitus 10.1.2022 § 10).

Palvelutuotannon kustannusten ennustetaan ylittävän kokonaisuudessaan budjetoidun noin 2,9 miljoonalla eurolla. Taustalla on siivouksen ja vartiointin aikaisempaa kalliimmat sopimushinnat ulkoisesta palveluntuotannosta. Molempien osalta palveluntuottajat irtisanoivat sopimukset taloudellisesti kannattamattomina. Uusien kilpailutuksien tuloksena hintatasot nousivat. Siivouksen osalta kilpailutukset on tehty jo 2020 vuoden alkupuolella, mutta hinnanmuutosten vaikutus näkyy vasta alkaneen vuoden puolella. Kahden edellisen vuoden aikana palvelujen ostoa rajoitettiin pandemiatilanteen vuoksi merkittävästi vastaamaan alhaisempaa palvelutarvetta. Alkaneen vuoden aikana palveluiden ostot ovat toteutuneet täysimääräisinä. Vartiointisopimus astui voimaan 1.9.2021 ja hintojen nousu näkyy täydessä vaikutuksessa vasta kuluvan tilikauden aikana.

Kunnossapidon korjaustoiminta on keskitetty vuosikorjausohjelman toimeenpanoon ja vikakorjauksiin. Kunnossapidon toteutuneet kokonaiskustannukset ovat 17,6 milj. euroa. Kunnossapidon osalta ollaan käyttösunnitelman tasossa, ellei mitään yllättävää korjaustarvetta nouse esille. Käyttäjäpalveluiden vastaanotto on lopetettu lokakuussa. Kunnossapidossa erittäin vaikea henkilöstötilanne, noin 19 prosenttia vakansseista on joko sairauspoissaolojen vuoksi tai rekrytoinnin vuoksi avoinna. Tämä on vaikuttanut myös töiden tavanomaista alhaisempiin toteutusmääriin.

Investointihankkeiden hankeavustusten arvio vuodelle 2022 on noin 0,5 milj. euroa. Investointeihin on saatu vuoden 2022 aikana hankeavustuksia 221 305 euroa. Hankeavustuksia on saatu Lähiohjelma 2022 hankkeelta Tiistilän kouluun 36 305 euroa ja Matinraitin päiväkotiiin 35 000 euroa. Opetus ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Rehtorintien koulurakennuksen Espoonlahden liikuntahallin peruskorjaukseen 150 000 euroa.

Lisäksi Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilta on saatu avustuksia Fortum SmartLiving sähköenergia -hankkeelle 118 181 euroa ja energiakatselmusten hankintaan 70 921 euroa sekä koulutuskorvauksia 3 218 euroa.

Investointien toteutuminen

Investointien ennuste on 93,9 milj. euroa (TA 130,750 milj. euroa), joka on 72 prosenttia talousarviosta edellä mainitusta johtuen. Toteuma 31.10.2022 on 66,4 milj. euroa, joka on 50,8 prosenttia.

Investoinneista uudisrakentamisen ennuste on 64,5 milj. euroa (TA 101,3 milj. euroa), joka on 64 prosenttia talousarviosta. Toteuma on 31.10.2022 42,5 milj. euroa, joka 42 prosenttia.

Investointiohjelman toteuttaminen etenee lähes normaalisti, mutta Tilapalvelut-liikelaitoksen uudisrakentamisessa ennustetaan jäävän käyttämättä vuonna 2022 36,9 milj. euroa.

Rakennusalan sekä ylläpidon indeksit ovat nousseet materiaali- ja työkustannusten sekä polttoainoiden ja sähkön hinnan nousun vuoksi ja nostavat investointihankkeiden ja ylläpidon hintoja.

Tiistilän koulu- ja päiväkotihankkeen vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 7,2 milj. eurolla urakan kustannusjakauman tarkennuttua vuosille 2022-2024.

Kungsgårdsskolan och daghem -hanke alittaa muutetun talousarvion 1 milj. eurolla. Hanke valmistui toukokuussa 2022.

Jousenkaaren kouluhankkeen vuosittainen määräraha ylittyy 1,1 milj. euroa, koska hankkeen kustannukset edellisvuonna jäivät ennakoitua alemmiksi. Jousenkaaren koulu valmistui maaliskuussa. Kalajärven koulu- ja päiväkotihankkeen vuosittainen määräraha ylittyy 3,1 milj. euroa, koska hankkeen kustannukset painottuvat ennakoitua enemmän hankkeen ensimmäiselle rakentamisvuodelle.

Keinumäen koulun tekniikan eriytyshankkeen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti.

Tähystäjän päiväkodin muutetun talousarvion vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 3,5 milj. eurolla, koska hankkeen kustannusohjaus on ollut vallitsevassa markkinatilanteessa ennakoitua vaikeampaa ja urakan aloitus on viivästynyt.

Viherkallion päiväkodin vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 6,5 milj. eurolla hankkeen ennakoitua hitaamman etenemisen vuoksi.

Aarrekartan päiväkodin vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 3,8 milj. eurolla, koska hankkeen kustannusohjaus on ollut vallitsevassa markkinatilanteessa vaikeampaa ja urakan aloitus on viivästynyt.

Mankkaan Päiväkodin vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 1,4 milj. eurolla urakan ennakoitua hitaamman etenemisen vuoksi.

Metsolan päiväkodin hanke ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti.-
Vermontin päiväkodin vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 0,6 milj. eurolla hankevarausten käytön jäätyä ennakoitua pienemmiksi.

Perkkaanniityn liikuntakentän huoltorakennus vuosittainen määräraha tullaan alittamaan 0,5 milj. eurolla urakan ennakoitua hitaamman etenemisen vuoksi.

Tapiolan ja Espoonlahden uimahallien vuotuiset määrärahat alittuvat yhteensä 15 milj. eurolla hankkeiden aikatauluviiveiden vuoksi.

Espoonlahden tekojääradan huoltorakennuksen vuotuiset määrärahat alittuvat yhteensä 0,7 milj. eurolla hankkeen siirryttyä talveen 2022/23 markkinatilanteen aiheuttaman vähäisen tarjoushalukkuuden vuoksi.

Luukin leirikeskuksen peruskorjauksen ennustetaan ylittävän 34 000 euroa.

Oittaaan uimarannan pukutilojen vuotuiset määrärahat ennustetaan alittuvan yhteensä 0,3 milj. eurolla hankkeen siirryttyä takaisin suunnitteluun vähäisen tarjoushalukkuuden ja ylittyneiden kustannusten vuoksi.

Karhusaaren päärakennuksen julkisivukorjauksen vuotuiset määrärahat alittuvat yhteensä 0,7 milj. eurolla hankkeen ennakoitua hitaamman etenemisen vuoksi.

Joukkoliikenteen pienkohteiden kustannuspaikka arvioidaan ylittävän 0,5 milj. eurolla (TA 0,1 milj. euroa), johtuen Westendin, Leppävaaran sekä Kivenlahden terminaalien rakentamisesta.

Muiden investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Tilapalvelut-liikelaitos rakennuttaa lisäksi yhtiöhankkeita kuten Matinkylän lukio, Espoonlahden terveysaseman peruskorjaus, Laajalahden koulu ja Viherlaakson koulu ja lukio.

Osavuositarkastuksen yhteydessä esitetään, että tänä vuonna hankkeille kohdistettavia ja käyttämättä jääviä määrärahoja siirretään Tiistilän koulu- ja päiväkotihankkeelta 4,734 milj. euroa seuraaville hankkeille:

Kalajärven koulu- ja päiväkotihankkeelle 3,1 milj. euroa

Jousenkaaren koulu -hankkeelle 1,1 milj. euroa

Luukin leirikeskusten peruskorjaushankkeelle 34 000 euroa

Joukkoliikenteen pienkohteiden kustannuspaikalle 0,5 milj. euroa

Sitovien tulostavoitteiden toteutuminen

1. Liikelaitoksen vuoden 2022 tulostavoite oli 27,818 milj. euroa ylijäämäinen tulos ennen varauksia. OVK 1 yhteydessä haettu muutettu tulostavoite on 19,776 milj. euroa.

Tulostavoite toteutuu muutetun talousarvion mukaisena.

2. Liikelaitoksen talousrakennusinvestointien hankkeiden toteutuminen valtuuston päättämän talousarvion sekä taloussuunnitelman investointiohjelman aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti.

Investointien ennuste on 93,9 milj. euroa (muutettu TA 130,750 milj. euroa), joka on 36,9 milj. euroa muutettua talousarviota alempi. Toteuma 50,8 prosenttia.

Uudisrakentamisen ennuste on 64,5 milj. euroa (TA 101,333 milj. euroa), joka on 36,9 milj. euroa muutettua talousarviota alempi. Osakkeiden talousarviota alennettiin OVK I:ssä 7,2 milj. euroa johtuen KOy Espoon sairaalan myynnistä.

Lämmityskulut ylittivät 0,8 milj. euroa ja sähkökulut ylittivät 3,2 milj. euroa. Veden kulutus alittuu 0,1 milj. euroa. Lämmitys-, sähkö- ja vedenkulutuksen ennuste on 24,8 milj. euroa (TA 20,8 milj. euroa), joka ylittää talousarvion 19,3 prosenttia.

Purkukulujen ennustetaan ylittävän 1,3 milj. eurolla kaupungintalon purun vuoksi (TA 1,8 milj. euroa).

3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investoinnit 2022							
1 000 EUR							
	Alkuperäinen TA 2022	Muutokset	Korotukset	Muutettu TA 2022	Toteuma 10/2022	Jäljellä	Ennuste 10/2022
91 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	-10 600		-2 800	-13 400	-8 616	-4 784	-12 828
92 MAA- JA VESIALUEET	-7 000			-7 000	-1 900	-5 100	-7 000
94 KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHT.	-77 297		-5 000	-82 297	-73 092	-9 205	-82 297
941 Liikenneväylät	-22 400			-22 400	-16 706	-5 694	-22 400
942 Alueellinen kunnallistekniikka	-14 100			-14 100	-10 919	-3 181	-14 100
HA KT-sopimusrakentaminen	-25 000		-5 000	-30 000	-27 848	-2 152	-30 000
948 Muu sopimus- ja projektirakentaminen	-10 750	0	0	-10 750	-12 575	1 825	-10 750
949 Liikuntapaikkojen perusparantaminen	-1 416			-1 416	-1 381	-35	-1 416
95 KONEET JA KALUSTO	-16 503		0	-16 503	-9 144	-7 359	-15 633
96 OSAKKEET JA OSUUDET	-40 800			-40 800	-34 765	-6 035	-40 800
TILAPALVELUT YHTEENSÄ	-137 950	7 200	0	-130 750	-66 394	-64 356	-93 899
Uudisrakentaminen	-101 333	0		-101 333	-42 511	-58 822	-64 481
Perusparantaminen	-9 000			-9 000	-5 860	-3 140	-9 000
Osakkeet ja osuudet	-27 617	7 200		-20 417	-18 023	-2 394	-20 417
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitos	-2 100			-2 100	-1 025	-1 075	-1 800
Suurpellon taseyksikkö	-5 300			-5 300	-6 318	1 018	-7 300
Tapiolan taseyksikkö	-16 150			-16 150	-12 171	-3 979	-16 150
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-313 700	7 200	-7 800	-314 300	-213 427	-100 874	-277 706

Taulukko: Investoinnit 2022 tuloslaskelma

Kuluvan vuoden toteumakertymän ja tiedossa olevien siirtymien perusteella voidaan investointien kokonaismääräksi arvioida 278 milj. euroa. Nettoinvestointien arvio on noin 274 milj. euroa. Ukrainan sodan aiheuttama kustannusten nousu, urakkatarjousten saatavuus ja hintataso ovat vaikuttaneet toimitilojen investointihankkeisiin.

Maanhankinnan ennustetaan toteutuvan, vaikka toteuma on lokakuun lopussa alhainen. Muutamia kauppoja on vielä loppuvuonna vireillä.

Kunnallistekniikan rakentaminen etenee suunnitellusti ja investointien ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti. Raide-Jokerin rakennustöiden valmiusaste oli yli 97 prosenttia lokakuun alussa. Syyskuun luovutusten yhteydessä Raide-Jokeri-projekti luovutti tilaajalle Espoosta Keilaniemen pääteaseman. Katuosuuksien rakentamistyöt oli saatu lokakuun alussa päätökseen. Espoon kaupunkiratahankkeessa ollaan suunnitteluvaiheessa. Suunnittelu jatkuu yhdessä Espoon ja Kauniaisten kaupunkien kanssa vuoden 2022 ajan. Rakennustöiden on määrä alkaa loppuvuodesta.

Osakkeiden ja osuuksien määrärahasta on varattu 38,1 milj. euroa Länsimetro Oy:n rahoitusvastikkeeseen. Muista osakemäärärahoista on varauduttu maksamaan Espoon osuus Tunnin Juna Oy:n osakemerkinnöistä ja pääomittamisesta.

Tilapalvelut-liikelaitoksen uudisrakentamisessa toteumaennuste on yhteensä 64,5 milj. euroa, määrärahoja ennustetaan jäävän käyttämättä 36,8 milj. euroa. Rakennusalan sekä ylläpidon indeksit ovat nousseet materiaali- ja työkustannusten sekä polttoaineiden ja sähkön hinnan nousun

vuoksi ja nostavat investointihankkeiden ja ylläpidon hintoja. Tämän vuoksi muutamia hankkeita on uudelleenkilpailutettu ja investointimäärärahoja jää käyttämättä hankkeiden siirtyessä.

3.1 Suurpellon taseyksikkö

1000 €	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 2022	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2022
Liikevaihto	5 449	6 000	8 066	2 066	7 084
Liiketoiminnan muut tuotot	2 318	2 700	0	-2 700	
Materiaalit ja palvelut	-82	-320	-320	0	-33
Palvelujen ostot	-82	-320	-320	0	-33
Henkilöstökulut	-99	-101	-101	0	-82
Palkat ja palkkiot	-81	-84			-68
Henkilösivukulut	-18	-17			-14
Eläkekulut	-15	-14			-11
Muut henkilösivukulut	-3	-3			-3
Poistot ja arvonalentumiset	-5 979	-6 182	-6 182	0	-5 192
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 979	-6 182	-6 182	0	-5 192
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 606	2 096	1 462	-634	1 777
Rahoitustuotot ja -kulut				0	16
Korkotuotot				0	16
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä	1 606	2 096	1 462	-634	1 793
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 606	2 096	1 462	-634	1 793
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 606	2 096	1 462	-634	1 793

Taulukko: Suurpellon taseyksikön tuloslaskelma

Toiminta ja kehittäminen

Uusien kaava-alueiden suunnittelutyö jatkuu ja asuntorakentaminen on vielä runsasta eri kaava-alueilla. Valmistuneiden asuntokohteiden ympäristön katu- ja viheralueiden pintarakenteita on viimeistelyä.

Joukkoliikenneyhteys Kuurinniityn kautta on avattu ja alueen pohjoisosassa on meneillään Sepänkalliontien katu-urakka. Nygrannaksen kaava-alueen uutta ehdotusta valmistellaan ja Tuurinmäen laidan asemakaavaehdotus on valmisteilla kaupunginhallituksen käsittelyyn. Alueellista yhteistyötä on jatkettu erilaisten pienryhmätapaamisten muodossa ja tonttiyksikkö valmistelee palvelukorttelialueen toteuttajayhteistyöhakua, kauppakeskuksen laajennuksen tonttikilpailutusta.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion tuottojen ennustetaan kertyvän 0,7 milj. euroa talousarviota pienempinä. Talousarviovaiheessa ennakoitujen tonttihaut ovat muun muassa kaavoitussyistä siirtyneet ensi vuodelle. Talousarvion 2,7 milj. euron maanmyyntivoitot eivät siksi toteudu tänä vuonna. Maankäyttösopimusten tuottoja voidaan tulouttaa 2 milj. euroa talousarviota enemmän investointimenojen ylityksen vuoksi. Kulujen ja poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.

Investointien toteutuminen

Kunnallistekniikan investointien ennustetaan ylittävän 2 milj. euroa Sepänkalliontien katu-urakan etenemisen ajoitusmuutosten vuoksi.

3.2 Tapiolan taseyksikkö

1000 €	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 2022	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2022
Liikevaihto	22 743	19 768	15 052	-4 716	14 949
Liiketoiminnan muut tuotot	16 310	25 050	14 300	-10 750	14 327
Materiaalit ja palvelut	-1 239	-900	-636	264	-469
Palvelujen ostot	-1 239	-900	-636	264	-469
Henkilöstökulut	-194	-206	-206	0	-175
Palkat ja palkkiot	-175	-171			-162
Henkilösivukulut	-19	-35			-13
Eläkekulut	-15	-28			-10
Muut henkilösivukulut	-4	-6			-3
Poistot ja arvonalentumiset	-25 615	-26 156	-26 156	0	-21 797
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 615	-26 156	-26 156	0	-21 797
Liiketoiminnan muut kulut	-677	-700	-715	-15	-528
Vuokrat	-677	-700	-715	-15	-528
Muut kulut	0	0		0	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	11 326	16 857	1 640	-15 217	6 307
Rahoitustuotot ja -kulut	-70	-50	-600	-550	-398
Kunnalle maksetut korkokulut	-70	-50	-600	-550	-398
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä	11 256	16 807	1 040	-15 767	5 909
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	11 256	16 807	1 040	-15 767	5 909
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 256	16 807	1 040	-15 767	5 909

Taulukko: Tapiolan taseyksikön tuloslaskelma

Toiminta ja kehittäminen

Alueen kehittämistoiminta on metron valmistumisen ja Raide-Jokerin toteuttamisen myötä jatkuvasti voimistunut. Maankäyttöä tehostetaan Raide-Jokerin pysäkkien ympäristössä.

Kaupungin ja LähiTapiolan välisestä Merituulentien ja sen ympäristön toteuttamista koskevasta sopimuksesta (allekirjoitettu 17.6.2014) ja lisäsopimuksesta (allekirjoitettu 10.5.2017) on toteuttamatta kaksi asuinrakennusta. Ne valmistuvat vuoden 2024 loppuun ja vuoden 2025 kesäkuun loppuun mennessä. Keskuksen kehittäminen jatkuu usean muun kiinteistön alueella. Keskuksen alueella oli rakenteilla neljä asuuntoyhtiötä ja yksi toimitilakohde. Itätuulenkujan uuden kansirakenteen keskeinen osa toteutetaan vuoden 2025 kesäkuun loppuun mennessä. Itätuulenkujan itäpään (Satakienrinteen) kaava tuli voimaan 9.11.2022 ja kaava-alueen eteläpuolisten tonttien purkutyöt käynnistyvät. Kulttuuriaukion ympäristön kaavoitusta vietiin eteenpäin.

Keilaniemessä jatkuu Keilaniemenranta-hankkeen toteuttaminen kaupungin ja HGR:n, YIT:n ja Ilmarisen Strike Ky:n (aik. HGR:n ja YIT:n Regenero Oy:n) välisen kokonaissopimuksen pohjalta. Keilaniemessä on vireillä useita muitakin hankkeita. Lisäksi Keilaniemessä on vireillä maksimilaajuudessaan 3000 autopaikan Strike Ky:n (aik. Regenero Oy:n) kalliopysäköintilaitos, jolla luodaan edellytykset Keilaniemen kehittämiselle entistä voimakkaammaksi toimitila-alueeksi, jossa on myös asumista ja palveluja. Tavoitteena on kalliopysäköintilaitoksen ensimmäisen vaiheen (vähintään 1 600 autopaikkaa) rakentamisen käynnistäminen alkuvuodesta 2023.

Maarinsolmun eritasoliittymän kaava hyväksyttiin valtuustossa elokuussa. Päätökseen liittyvä Uudenmaan ELY-keskuksen oikaisukehotus käsitellään vielä valtuustossa vuoden lopussa. Eritasoliittymän toteuttamisesta on käynnistetty neuvottelut valtion kanssa. Maarinsolmun ympäristössä on suunnitteilla ja rakenteilla useita uusia asunto- ja toimitilahankkeita.

Otaniemen kehittäminen jatkuu voimakkaana. Keskukseen on rakenteilla uusia tiloja yliopistolle. Technopolis Oyj:n uuden Innopoli 4:n toinen vaihe on rakenteilla, päävuokralaiseksi tulee VTT. Tämän seurauksena Otaniemessä vapautuu paljon nyt VTT:n käytössä olevia tiloja ja alueita kehittämistä varten. Otaniemen keskuksen vieressä sijaitsevien Tietokorttelien kaavoitus käynnistyi alueen arkkitehtuurikilpailun voittajaehdotuksen pohjalta. Kaupungin ja valtion välisen vuonna 1970 solmitun Otaniemi-sopimuksen päättymisestä päätettiin toukokuussa. Samalla hyväksyttiin Otakaaren ja Servinniemen opiskelija-asuntoja sisältävät kaavat, joista Servinniemen kaavaan liittyvä Uudenmaan ELY-keskuksen oikaisukehoitus käsitellään valtuustossa vielä vuoden lopussa.

Jousenpuiston alueen kaikki asuntotontit on myyty. Kolme asuinkohdetta on rakenteilla ja viimeisten kahden tontin rakentaminen käynnistyy vuoden 2022 lopussa ja vuoden 2023 alussa. Kaikki alueen asuntojen pysäköintipaikat on jo toteutettu metroaseman päälle rakennettuun pysäköintilaitokseen.

Talousarvion toteutuminen

Toteutuneista kiinteistökaupoista ja maankäyttösopimuksien maksuaikataulujen mukaisista maksuista sekä vuokratuotoista on kertynyt 65 prosenttia tulotavoitteesta. Loppuvuodelle ei ole odotettavissa enää merkittävästi lisää tuloja. Talousarvion tuottojen ennustetaan alittuvan 15 milj. euroa. Kulujen ja poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.

Investointien toteutuminen

Kunnallistekniikan investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Osakkeisiin varauksilla määrärahoilla katetaan suunnitellusti yhtiöiden lainanlyhennyksiä.

3.3 Urheilupuiston taseyksikkö

1000 €	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 2022	Ero ENN/MTA	Toteuma 10/2022
Liikevaihto	65	65	65	0	65
Materiaalit ja palvelut	-105	-265	-265	0	-8
Palvelujen ostot	-105	-265	-265	0	-8
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-40	-200	-200	0	57
Rahoitustuotot ja -kulut	0		0	0	-1
Kunnalle maksetut korkokulut	0			0	-1
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun. eriä	-40	-200	-200	0	56
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-40	-200	-200	0	56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-40	-200	-200	0	56

Taulukko: Urheilupuiston taseyksikön tuloslaskelma.

Toiminnan toteutuminen

Tapiolan urheilupuiston pohjoisosan ja jalkapallostadionin asemakaava, Tapiolan jalkapallostadion, vahvistui 12.10.2022.

Alueen hankekehitystä ja -suunnittelutyötä on edelleen jatkettu. Jalkapallostadionkokonaisuuden alustava hankesuunnitelma viedään valtuustokäsittelyyn vuoden 2023 alussa.

Jalkapallostadionkokonaisuuden urakkakilpailutus käynnistetään alkuvuoden 2023 aikana.

Kaupunkitekniikan keskuksen ohjauksessa tehtävä aluesuunnittelutyö on niin ikään käynnistynyt ja jatkuu ensimmäisen vaiheen suunnitelmien osalta kevääseen 2023 asti.

Talousarvion toteutuminen

Alueen pitkäaikaisten vuokrasopimusten tuotot ovat 65 000 euroa vuodessa. Menoista maksetaan alueen yleistasoista suunnittelua Kaupunkitekniikan keskuksen toteuttamana. Tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.

Talousarvion toteutuminen sitovuustasoin

Yleishallinto

	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 10/2022	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 10/2021	Toteuma 10/2022	Toteuma-% 2022	Kasvu-% 2021-2022
YLEISHALLINTO (pl. 112 ja 124)								
Tulot yhteensä	110 846	109 487	105 419	-4 069	91 636	82 739	75,6 %	-9,7 %
Valmistus omaan käyttöön	1 106	300	802	502	854	745	248,2 %	-12,8 %
Menot yhteensä	-168 394	-173 416	-165 673	7 743	-135 533	-125 087	72,1 %	-7,7 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-167 288	-173 116	-164 871	8 245	-134 680	-124 342	71,8 %	-7,7 %
TOIMINTAKATE	-57 548	-63 929	-60 254	3 675	-43 898	-42 348	66,2 %	-3,5 %
Tarkastusltk ja tilintarkastus								
Tulot yhteensä	0	0	1	1	0	1		
Menot yhteensä	-603	-893	-799	95	-486	-541	60,6 %	11,3 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-603	-893	-799	95	-486	-541	60,6 %	11,3 %
TOIMINTAKATE	-603	-893	-798	95	-486	-541	60,6 %	11,2 %
Elinvoiman tulosalue (pl.C23, C24)								
Tulot yhteensä	3 153	3 614	3 596	-17	1 967	1 544	42,7 %	-21,5 %
Menot yhteensä	-47 086	-46 470	-49 354	-2 884	-35 676	-37 264	80,2 %	4,5 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-47 086	-46 470	-49 354	-2 884	-35 676	-37 264	80,2 %	4,5 %
TOIMINTAKATE	-43 932	-42 856	-45 757	-2 902	-33 709	-35 720	83,3 %	6,0 %
Kulttuuri, netto								
Tulot yhteensä	936	950	1 600	650	722	775	81,6 %	7,4 %
Menot yhteensä	-39 110	-43 556	-43 642	-86	-34 110	-36 531	83,9 %	7,1 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-39 110	-43 556	-43 642	-86	-34 110	-36 531	83,9 %	7,1 %
TOIMINTAKATE	-38 174	-42 606	-42 042	564	-33 388	-35 756	83,9 %	7,1 %
Kulttuuri, netto								
Tulot yhteensä	1 262	847	1 943	1 096	812	1 763	208,3 %	117,2 %
Menot yhteensä	-16 201	-17 720	-18 799	-1 079	-12 439	-14 421	81,4 %	15,9 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-16 201	-17 720	-18 799	-1 079	-12 439	-14 421	81,4 %	15,9 %
TOIMINTAKATE	-14 939	-16 873	-16 857	17	-11 627	-12 658	75,0 %	8,9 %
Liikuntalautakunta								
Tulot yhteensä	3 799	7 512	6 612	-900	3 199	4 979	66,3 %	55,6 %
Menot yhteensä	-45 537	-51 798	-51 798	0	-38 014	-42 450	82,0 %	11,7 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-45 537	-51 798	-51 798	0	-38 014	-42 450	82,0 %	11,7 %
TOIMINTAKATE	-41 737	-44 286	-45 186	-900	-34 814	-37 472	84,6 %	7,6 %

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala

Tili	Tilinimi	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 10/2022	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 10/2021	Toteuma 10/2022	Toteuma-% 2022	Kasvu-% 2021-2022
VANHUSTEN PALVELUT									
Tulot yhteensä		39 837	34 839	36 609	1 770	29 445	30 747	88,3 %	4,4 %
Menot yhteensä		-199 940	-210 123	-210 743	-620	-157 543	-162 906	77,5 %	3,4 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön		-199 940	-210 123	-210 743	-620	-157 543	-162 906	77,5 %	3,4 %
TOIMINTAKATE		-160 103	-175 284	-174 134	1 150	-128 098	-132 159	75,4 %	3,2 %
TERVEYSPALVELUT									
Tulot yhteensä		79 080	13 406	40 684	27 278	9 331	12 907	96,3 %	38,3 %
Menot yhteensä		-488 440	-455 776	-494 328	-38 552	-401 219	-389 055	85,4 %	-3,0 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön		-488 440	-455 776	-494 328	-38 552	-401 219	-389 055	85,4 %	-3,0 %
TOIMINTAKATE		-409 360	-442 370	-453 644	-11 274	-391 888	-376 148	85,0 %	-4,0 %
PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT									
Tulot yhteensä		19 647	21 000	20 350	-650	11 028	13 439	64,0 %	21,9 %
Menot yhteensä		-236 805	-238 703	-245 928	-7 225	-183 313	-191 349	80,2 %	4,4 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön		-236 805	-238 703	-245 928	-7 225	-183 313	-191 349	80,2 %	4,4 %
TOIMINTAKATE		-217 157	-217 703	-225 578	-7 875	-172 285	-177 910	81,7 %	3,3 %
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN ESIKUNTA									
Tulot yhteensä		10 918	15 390	17 430	2 041	5 594	10 847	70,5 %	93,9 %
Valmistus omaan käyttöön		18	22	1	-21	14	1	4,4 %	-93,1 %
Menot yhteensä		-22 277	-27 752	-27 051	701	-17 196	-22 688	81,7 %	31,9 %
Menot ilman valmistusta omaan käyttöön		-22 259	-27 730	-27 050	680	-17 183	-22 687	81,8 %	32,0 %
TOIMINTAKATE		-11 359	-12 363	-9 621	2 742	-11 603	-11 840	95,8 %	2,0 %

Kasvun ja oppimisen toimiala

Tili	Tilinimi	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 10/2022	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 10/2021	Toteuma 10/2022	Toteuma-% 2022	Kasvu-% 2021-2022
KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA									
	Tulot yhteensä	40 096	34 662	37 442	2 780	28 545	26 756	77,2 %	-6,3 %
	Menot yhteensä	-624 861	-646 614	-644 286	2 327	-516 489	-524 741	81,2 %	1,6 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-624 803	-646 614	-644 286	2 327	-516 489	-524 741	81,2 %	1,6 %
	TOIMINTAKATE	-584 765	-611 952	-606 844	5 108	-487 944	-497 985	81,4 %	2,1 %
SVENSKA RUM -LAUTAKUNTA									
	Tulot yhteensä	4 848	4 042	4 197	155	3 405	3 193	79,0 %	-6,2 %
	Menot yhteensä	-66 391	-70 744	-69 435	1 309	-54 794	-55 024	77,8 %	0,4 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-66 391	-70 744	-69 435	1 309	-54 794	-55 024	77,8 %	0,4 %
	TOIMINTAKATE	-61 543	-66 702	-65 237	1 465	-51 389	-51 830	77,7 %	0,9 %
KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALAN YHTEISET									
	Tulot yhteensä	3 208	3 150	3 825	675	2 635	3 131	99,4 %	18,8 %
	Valmistus omaan käyttöön	99	0	50	50	28	10		-65,5 %
	Menot yhteensä	-30 122	-29 168	-29 336	-168	-24 922	-23 692	81,2 %	-4,9 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-30 024	-29 168	-29 286	-118	-24 894	-23 683	81,2 %	-4,9 %
	TOIMINTAKATE	-26 914	-26 018	-25 511	507	-22 288	-20 561	79,0 %	-7,7 %

Kaupunkiympäristön toimiala

Tili	Tilinimi	TP 2021	Muutettu TA 2022	Ennuste 10/2022	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 10/2021	Toteuma 10/2022	Toteuma-% 2022	Kasvu-% 2021-2022
TEKNINEN LAUTAKUNTA (pl. ulkopuoliset työt ja rakentamisen)									
	Tulot yhteensä	52 518	45 223	47 743	2 520	37 003	36 543	80,8 %	-1,2 %
	Valmistus omaan käyttöön	2 406	2 700	2 700	0	1 608	894	33,1 %	-44,4 %
	Menot yhteensä	-60 614	-61 863	-61 863	0	-49 121	-50 488	81,6 %	2,8 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-58 208	-59 163	-59 163	0	-47 513	-49 594	83,8 %	4,4 %
	TOIMINTAKATE	-8 096	-16 640	-14 120	2 520	-12 118	-13 945	83,8 %	15,1 %
Ulkopuoliset työt									
	Tulot yhteensä	18 292	15 000	15 000	0	11 275	8 627	57,5 %	-23,5 %
	Menot yhteensä	-18 296	-15 000	-15 000	0	-1 380	0	0,0 %	-100,0 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-18 296	-15 000	-15 000	0	-1 380	0	0,0 %	-100,0 %
	TOIMINTAKATE	-4	0	0	0	9 895	8 627		-12,8 %
Rakentamisen sisäiset palvelut									
	Tulot yhteensä	10 815	10 000	10 000	0	8 398	5 264	52,6 %	-37,3 %
	Valmistus omaan käyttöön	7 997	10 000	10 000	0	8 389	5 264	52,6 %	-37,2 %
	Menot yhteensä	-10 815	-10 000	-10 000	0	-8 398	-6 037	60,4 %	-28,1 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-2 818	0	0	0	-8	-773		
	TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	-773		
KAUPUNKISUUNNITTELU LAUTAKUNTA									
	Tulot yhteensä	563	550	450	-100	483	387	70,4 %	-19,9 %
	Menot yhteensä	-10 350	-11 015	-11 013	2	-8 322	-8 294	75,3 %	-0,3 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-10 350	-11 015	-11 013	2	-8 322	-8 294	75,3 %	-0,3 %
	TOIMINTAKATE	-9 786	-10 465	-10 563	-98	-7 838	-7 907	75,6 %	0,9 %
YMPÄRISTÖ- ja RAKENNUSLAUTAKUNTA									
	Tulot yhteensä	7 180	6 637	8 121	1 484	6 031	7 964	120,0 %	32,0 %
	Menot yhteensä	-9 877	-10 265	-10 259	6	-7 949	-7 834	76,3 %	-1,4 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-9 877	-10 265	-10 259	6	-7 949	-7 834	76,3 %	-1,4 %
	TOIMINTAKATE	-2 698	-3 628	-2 138	1 490	-1 918	129		-3,6 %
JOUKKOLIIKENNE									
	Tulot yhteensä	50 441	57 000	51 363	-5 637	41 839	42 594	74,7 %	1,8 %
	Menot yhteensä	-129 300	-158 525	-138 009	20 516	-123 021	-126 259	79,6 %	2,6 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-129 300	-158 525	-138 009	20 516	-123 021	-126 259	79,6 %	2,6 %
	TOIMINTAKATE	-78 859	-101 525	-86 646	14 879	-81 182	-83 666	82,4 %	3,1 %
MUUT TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT									
	Tulot yhteensä	72 766	70 111	65 006	-5 105	65 551	51 444	73,4 %	-21,5 %
	Valmistus omaan käyttöön	133	87	102	15	95	88	100,6 %	-8,2 %
	Menot yhteensä	-12 726	-12 428	-12 428	0	-10 923	-6 239	50,2 %	-42,9 %
	Menot ilman valmistusta omaan käyttöön	-12 594	-12 341	-12 326	15	-10 827	-6 151	49,8 %	-43,2 %
	TOIMINTAKATE	60 039	57 683	52 579	-5 105	54 628	45 205	78,4 %	-17,2 %

Rahoitus

Rahoitustulot ja -menot

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2022	Ennuste 2022	2022	10/2021	10/2022	2022
Tulot	46 345	48 654	2 309	35 004	36 595	79,0%
Menot	-12 852	-11 216	1 636	-7 250	-7 156	55,7%
Netto	33 493	37 437	3 944	27 754	29 439	87,9%

Antolainat

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2022	Ennuste 2022	2022	10/2021	10/2022	2022
Tulot	6 872	7 153	281	3 405	4 717	68,6 %
Menot	-38 912	-35 150	3 762	-31 000	-29 500	75,8 %
Netto	-32 040	-27 997	4 043	-27 595	-24 783	77,4 %

Talousarviolainat

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2022	Ennuste 2022	2022	10/2021	10/2022	2022
Tulot	220 000	0	-220 000			0,0 %
Menot	-71 327	-149 202	-77 875	-57 667	-136 766	191,7 %
Netto	148 673	-149 202	-297 875	-57 667	-136 766	-92,0 %

Investoinnit

Peruskaupungin investoinnit

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2022	Ennuste 2022	2022	10/2021	10/2022	2022
I INVESTOINTIOSA						
Tulot	4 940	1 300	-3 640	5 009	3 458	70,0 %
Menot	160 000	158 558	-1 442	147 068	127 518	79,7 %
Netto	155 060	157 258	2 198	142 059	124 060	80,0 %

Aineettomat hyödykkeet

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2022	Ennuste 2022	2022	10/2021	10/2022	2022
91 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
Tulot	1 140		-1 140	2 020	623	54,7 %
Menot	13 400	12 828	-572	9 187	8 616	64,3 %
Netto	12 260	12 828	568	7 167	7 993	65,2 %
9111 Konsernihallinto						
Tulot	1 140		-1 140	2 020	623	54,7 %
Menot	13 400	12 828	-572	9 187	8 616	64,3 %
Netto	12 260	12 828	568	7 167	7 993	65,2 %

Maa- ja vesialueet

1000 EUR	Muutettu TA		Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%
	2022	Ennuste 2022	2022	10/2021	10/2022	2022
92 MAA- JA VESIALUEET						
Tulot	1 300	1 300	0	1 057	1 194	91,9 %
Menot	7 000	7 000	0	4 200	1 900	27,1 %
Netto	5 700	5 700	0	3 143	706	12,4 %

Kiinteät rakenteet ja laitteet

1000 EUR	Muutettu TA 2022	Ennuste 2022	Poikkeama 2022	Toteuma 10/2021	Toteuma 10/2022	Toteuma-% 2022
94 KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Tulot	2 500	0	-2 500	1 931	1 537	61,5 %
Menot	82 297	82 297	0	103 050	73 092	88,8 %
Netto	79 797	82 297	2 500	101 120	71 555	89,7 %
A94 KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET (pl. liikuntapaikkojen perusparantaminen)						
Tulot	2 500	0	-2 500	1 931	1 537	61,5 %
Menot	80 881	80 881	0	101 850	71 711	88,7 %
Netto	78 381	80 881	2 500	99 919	70 174	89,5 %
949 LIIKUNTAPAikkojen perusparantaminen						
Menot	1 416	1 416	0	1 200	1 381	97,5 %
Netto	1 416	1 416	0	1 200	1 381	97,5 %

Koneet ja kalusto

1000 EUR	Muutettu TA 2022	Ennuste 2022	Poikkeama 2022	Toteuma 10/2021	Toteuma 10/2022	Toteuma-% 2022
95 KONEET JA KALUSTO						
Menot	16 503	15 633	-870	4 740	9 144	55,4 %
Netto	16 503	15 633	-870	4 740	9 144	55,4 %
9514 Konsernihallinto						
Menot	4 643	4 573	-70	1 113	2 069	44,6 %
Netto	4 643	4 573	-70	1 113	2 069	44,6 %
9515 Elinvoima						
Menot	3 200	3 200	0	1 387	2 004	62,6 %
Netto	3 200	3 200	0	1 387	2 004	62,6 %
9521 Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala						
Menot	1 610	1 610	0	127	1 362	84,6 %
Netto	1 610	1 610	0	127	1 362	84,6 %
9531 Kasvun ja oppimisen lautakunta						
Menot	5 646	4 996	-650	1 873	3 098	54,9 %
Netto	5 646	4 996	-650	1 873	3 098	54,9 %
9532 Svenska rum -lautakunta						
Menot	754	604	-150	91	391	51,9 %
Netto	754	604	-150	91	391	51,9 %
9541 Tekninen Itk						
Menot	650	650	0	150	219	33,7 %
Netto	650	650	0	150	219	33,7 %

Osakkeet ja osuudet

1000 EUR	Muutettu TA 2022	Ennuste 2022	Poikkeama 2022	Toteuma 10/2021	Toteuma 10/2022	Toteuma-% 2022
96 OSAKKEET JA OSUUDET						
Tulot			0	1	103	
Menot	40 800	40 800	0	25 890	34 765	85,2 %
Netto	40 800	40 800	0	25 889	34 662	85,0 %
9611 Yleishallinto						
Tulot			0	1	103	
Menot	200	0	-200			0,0 %
Netto	200	0	-200	-1	-103	-51,6 %
9641 Arvopaperit						
Menot	40 600	40 800	200	25 890	34 765	85,6 %
Netto	40 600	40 800	200	25 890	34 765	85,6 %

Talousarviomuutokset

Käyttötalousosa

	Alkuperäinen TA 2022	Muutokset 10/2022	Korotukset / Vähennykset 10/2022	Muutettu TA
TOIMINTATUOTOT				
KÄYTTÖTALOUSOSA	436 899		16 520	453 419
YLEISHALLINTO	122 410			122 410
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN TOIMIALA	76 414		8 220	84 634
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	199 521		5 000	204 521
TOIMINTAKULUT				
KÄYTTÖTALOUSOSA	-2 279 098	-1 212	-11 519	-2 291 829
YLEISHALLINTO	-334 244	391		-333 853
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN TOIMIALA	-923 434	-701	-8 220	-932 355
KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA	-742 343	-883	-3 299	-746 526
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	-279 077	-19		-279 096
KÄYTTÖTALOUSOSA	0			0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	0			0

Investoinnit

	Alkuperäinen TA 2022	Muutokset 10/2022	Korotukset / Vähennykset 10/2022	Muutettu TA
TOIMINTATUOTOT				
INVESTOINTIOSA	4 940			4 940
MAA- JA VESIALUEET	1 300			1 300
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 500			2 500
TOIMINTAKULUT				
INVESTOINTIOSA	-152 200		-7 800	-160 000
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	-10 600		-2 800	-13 400
MAA- JA VESIALUEET	-7 000			-7 000
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	-77 297		-5 000	-82 297
KONEET JA KALUSTO	-16 503		0	-16 503
OSAKKEET JA OSUDET	-40 800			-40 800

Tilapalvelut-liikelaitos investoinnit

	Alkuperäinen TA 2022	Muutokset 10/2022	Korotukset / Vähennykset 10/2022	Muutettu TA
TOIMINTAKULUT				
INVESTOINTIOSA	-137 950	7 200		-130 750
UUDISRAKENTAMINEN	-101 333	0		-101 333
PERUSPARANTAMINEN	-9 000			-9 000
OSAKKEET JA OSUDET	-27 617	7 200		-20 417

Taseyksiköt

	Alkuperäinen TA 2022	Muutokset 10/2022	Korotukset / Vähennykset 10/2022	Muutettu TA
TOIMINTATUOTOT				
TASEYKSIKÖT (käyttötalous)	53 583			53 583
SUURPELTO	8 700			8 700
TAPIOLA	44 818			44 818
TOIMINTAKULUT				
TASEYKSIKÖT (käyttötalous)	-2 492			-2 492
SUURPELTO	-421			-421
TAPIOLA	-1 805			-1 805
URHEILUPIISTO	-265			-265
TASEYKSIKÖT (investoinnit)	-21 450			-21 450
SUURPELTO	-5 300			-5 300
TAPIOLA	-16 150			-16 150

Liite 2 Espoo-tarinan tulostavoitteiden toteutuminen

Espoon kaupunki Tulostavoitteet

Tulostavoite	Mittari / arviointikriteeri	Lähtöarvo (viimeisin käytettävissä oleva tieto)	Seuranta 31.10.	Tila
--------------	-----------------------------	---	-----------------	------

Kaupungin rooli koronan ja sote-uudistuksen jälkeen vaatii erityistoimenpiteitä

Sote-palvelujen saatavuus palautuu koronaa edeltävälle tasolle	<p>Yleislääkärille pääsy (T3)</p> <p>Neuvola- ja kouluterveydenhuollon määräaikaistarkastusten toteutuminen</p> <p>Perhesosiaalityön ensiarvioinnin toteutuminen määräajassa</p> <p>Vanhuspalvelujen palvelutarpeen arvioinnin toteutuminen määräajassa</p>	<p>Yleislääkäri T3: 19 pv (Q3 2021 90 pv)</p> <p>Neuvolan määräaikaistarkastus tehty osalta lähtötaso v. 2019: 85,9% (v. 2021 68,2%).</p> <p>Kouluterveydenhoitajan tarkastus tehty osalta lähtöarvo v. 2019: 85,4% (2020-2021: 67,2%)</p> <p>Perhesosiaalityön ensiarvioinnin toteutuminen määräajassa: 56% palveluista pääsee vuoden 2019 tasolle (Q4/2021 tilanne verrattuna Q4/2019 tilanteeseen).</p> <p>Vanhuspalvelujen palvelutarpeen arvioinnin toteutuminen määräajassa 2019: 100%</p>	<p>Yleislääkäri T3: 37 pv</p> <p>Neuvolan määräaikaistarkastukset Q3/2022 toteuma: 38 %, koko vuoden ennuste 52 %.</p> <p>Kouluterveydenhuollon tarkastukset Q2/2022 toteuma: 58,5 % (Huom. Q3 ei uutta lukua)</p> <p>Sekä neuvolan vuosiennuste että kouluterveydenhuollon lukuvuoden toteuma jäävät alle koronaa edeltävän ajan toteumaa ja tarkastuksille asetutun tavoitteen. Vaikka syksyn myötä tilanne on helpottanut, haasteita aiheuttaa edelleen henkilöstöresurssitilanne. Palvelua on priorisoidusti kohdistettu asiakkaisiin, joista on suurin huoli.</p> <p>Perhe- ja sosiaalipalveluiden ensiarvioinnin toteutuminen määräajassa: Q3/2022: 38% palveluista pääsee vuoden 2019 tasolle (Q3/2022 vs. Q4/2019) ja 50% palveluista toteutuu parempana kuin ed. vuoden vastaavaan aikaan</p>	<p>Poikkeamia</p> <p>●</p>
--	---	--	--	----------------------------

			(Q3/2021 vs. Q3/2022) Vanhuspalveluiden palvelutarpeenarviointi toteutuminen määräajassa: Q3 2022 100%	
Nuorisotyöttömyys alenee v. 2019 tasolle.	Alle 25 v. työttömien osuus saman ikäisestä työvoimasta	Joulukuussa 2019: 6,9 %	Syyskuussa 8,0% (2021: 9,7%)	Poikkeamia
Hyvinvointialueuudistus toimeenpannaan hallitusti.	Arviointi kaupungin toiminnan ja talouden näkökulmista sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tehtävästä yhteistyöstä.	-	Konsernihallinto Kaupungin tuki- ja hallintopalvelujen siirtyvä henkilöstö sekä muut siirtyvät kustannukset on selvitetty yksikkökohtaisesti. Sote-uudistuksen yhteydessä menetetään tuki- ja hallintopalveluissa mittakaavaetuja ja palvelujen tehokkuus heikkenee. Tuki- ja hallintopalveluihin jää alustavan arvion mukaan noin 15 milj. euroa sopeutumattomia kustannuksia. HVA-valmistelu on HR-toimenpiteiden näkökulmasta edennyt suunnitellusti. Yhteistoiminta on hoidettu suunnitelman mukaan (neuvottelut, yhteistoiminnalliset työpaikkakokoukset), samoin tähänastinen virallinen päätöksenteko. HR on valmistellut KH:lle 31.10. päätöksen henkilöstön liikkeenluovutuksesta (siirtopäätös sekä siirtyjien nimilistat). Tiedonsiirtoprosessi on suunniteltu yhteistyössä HVA:n kanssa. Lisäksi on valmisteltu useita palvelussuhdeprosessiin liittyviä asioita, jotka liittyvät liikkeen	Etenee suunnitellusti

			<p>luovutukseen.</p> <p>Tietohallinto suunnitteli ja toteutti YT-menettelyt LU HVA:lle siirtyvästä henkilöstöstä v. 2021 lopussa. Hyvinvointialueen ICT-infrastruktuurin toteuttamiseksi on käynnissä lukuisia eri projekteja tietoliikenteen ulkoistuskumppani Istekin sekä loppukäyttäjäpalveluiden ym. ulkoistuskumppani Tieran kanssa. Projektit etenevät pääasiassa suunnitellusti ja ICT-infrastruktuuriin liittyviä käyttöönottoja on jo pienimuotoisesti tehty. LU HVA:lle siirtyvät toimialasidonnaiset järjestelmät on Espoon osalta identifioitu, näihin liittyvät siirtyvät Espoon ICT-sopimukset on annettu tiedoksi hyvinvointialueen aluevaltuustolle, ja sopimusdokumentit on toimitettu hyvinvointialueelle. LU HVA:lle mahdollisesti jaettavia Espoon ICT-sopimuksia on kartoitettu ja joiltain osia päätöksiä on jo tehty. Tavoitteena on Espoon kustannusten alentaminen volyymien pienentyessä sote-uudistuksen johdosta.</p> <p>Kaupunkiympäristön toimiala</p> <p>Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen edustajien kanssa on aloitettu siirtymäajan toimitiloihin liittyvät vuokraneuvottelut ja siirtyvien toimitilojen vuokrasopimuksia valmistellaan. Siirtyville ja kaupunkiin jäävien esimiehille on pidetty muutosvalmennusta työtehtävien muuttuessa ja hyvinvointialueen</p>	
--	--	--	--	--

			<p>toiminnan alkaessa. Tulossa on vastaavaa valmennusta siirtyville ja kaupunkiin jääville työntekijöille. Palvelutuotannossa on valmisteltu muutokseen liittyen organisaatiomuutos, joka astuu voimaan jo 1.11.2022, jolloin uudet työpisteet aloittavat uusissa kokoonpanoissa. Tällä tavalla varmistetaan siirtyvien ja jäävien esimiesten yhteistyötä ja tiedon kulkua. Lähtökohdat työn hoitamiseen ovat näin paremmat 1.1.2023 alkaen.</p> <p>Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala</p> <p>1.1.2023 alkaen hyvinvoinnin ja terveyden toimiala siirtyy kokonaisuudessaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelukseen. Hyvinvointialue on tehnyt tiivistä yhteistyötä alueen kuntien kanssa, erityisesti Espoon kaupungin kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan henkilöstö osallistuu valmisteluun koko 2022 vuoden ajan, jotta siirtymä uuteen organisaatioon voidaan tehdä hallitusti. Vuoden 2022 aikana hyvinvointialueen valmistelun keskiössä on ollut palveluiden turvalliseen siirtymään liittyvä valmistelu, hyvinvointialueen organisaatiovalmistelu ja luottamustoimielinten toiminnan käynnistäminen. Espoon kaupungin näkökulmasta on tärkeää turvata sosiaali-, terveys-, sekä pelastuslaitoksen palveluiden sekä keskeisten tukipalveluiden siirtyminen hallitusti hyvinvointialueen</p>	
--	--	--	--	--

			<p>järjestämisvastuulle sekä liikkeenluovutuksen hallittu läpivienti niin, että henkilöstön asema on turvattu.</p> <p>Kasvun ja oppimisen toimiala</p> <p>Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkossa sekä Espoon kaupungin että hyvinvointialueen vastuulla. Kasvun ja oppimisen toimialalla korostuu lasten ja nuorten hyvinvointi. Onnistuminen edellyttää toimialan ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä, selkeitä vastuita ja rooleja. Espoon kaupungilla ylläpidetään toimivia hyte-rakenteita ja tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Se on myös Hyvinvoiva Espoo -kehitysohjelman hyötytavoitteena. Yhteistyön tekemisen tavat selkiytyvät, kun hyvinvointialueen hyte-rakenne on selvillä.</p> <p>Opiskeluhoollon palvelujen järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Muutoksen valmistelussa tehdään kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyötä. Tärkein tavoite on, että oppilaiden ja opiskelijoiden palveluihin ei tule muutoksen vuoksi häiriötä. Opiskeluhoollon henkilöstö siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen liikkeenluovutuksella, ja asiaa koskevat yhteistoiminnalliset työpaikkakokoukset järjestettiin elosyyskuussa.</p> <p>Hyvinvointialueen aloittaessa</p>	
--	--	--	---	--

			<p>ratkaistavana on kysymys vammaisten lasten koulupäivän yhteydessä tarjottavan aamu - ja iltapäivähoidon sekä loma-ajan hoidon järjestämisestä. Espoossa vammaispalvelujen järjestämisvastuulla oleva palvelu on vuodesta 2014 lähtien toteutettu kasvun ja oppimisen toimialan toimesta, ja vammaispalvelut on vastannut kustannuksista. Tavoitetilana on jatkaa kuten nytkin, mutta se edellyttää eduskunnan päätöstä vammaispalvelulain (laki sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista) muuttamisesta.</p> <p>Elinvoiman tulosalue</p> <p>Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja työllisyyspalvelujen yhteistyönä on aloitettu yhteinen projekti, jossa tarkoituksena on ollut käydä yhteisen vision ja tavoitteen määrittelyä johtotasolla sekä kuvata yhteistyörakenteet ja prosessit työntekijöille järjestetyissä työpajoissa. Tämä työpajatyöskentely on vielä käynnissä ja jatkosta tullaan sopimaan osana työskentelyä. Prosessin tässä vaiheessa on tunnistettu, että asiakastyön rajapinnassa tehtävää prosessityöskentelyä tulee jatkaa ensi vuoden puolella. Tällä hetkellä hyvinvointialueen organisaatio on edelleen muodostumassa ja yhteistyössä onkin sovittu, että palvelut siirtyvät vuoden 2023 alussa melko lailla sellaisenaan, ja niitä kehitetään yhteisen vision pohjalta tulevana</p>	
--	--	--	---	--

			<p>vuosina.</p> <p>Liikunnan ja urheilun sekä Kulttuurin tulosityksiköt ovat osallistuneet hyvinvointialueen yhdyspintatyön valmisteluprojektiin, joissa on kerätty tietoa yhdyspinta-projektin eteenpäin saattamiseksi. Saadun tiedon mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tarkastelee yhdyspintojen kanssa syyskuussa työpajoista koottua materiaalia, kokoaa yhteenvedon työpajojen valmisteluista sekä tilannekuvan yhdyspinta-asioiden valmistelusta. Tulosityksiköt eivät ole vielä saaneet yhteenvetoa. Työryhmätyöskentelyn jatkoon liittyen on ilmennyt joitain epäselvyyksiä, työskentelyä jatketaan mahdollisesti pienemmissä ryhmissä. Valmistelussa Kulttuuri-, liikunta- ja luontopalvelut - yhdyspintatyötä jatkettiin työryhmässä, joka laati asiaan liittyen kyselyn kunnille. Kyselyllä on selvitetty palveluita ja toimintamalleja, joissa tehdään yhteistyötä sote-palveluiden kanssa ja miten niihin ohjataan asiakkaita. Tavoitteena on, että nykyiset kulttuuri-, liikunta- ja luontopalvelut säilyisivät ja jatkuisivat kunnissa siirtymävaiheen yli normaalisti.</p>	
Lapset ja nuoret voivat hyvin.	<p>Nuorten mielenterveys- ja päihdepoliklinikka Nupolin hoidon saatavuus T3 ≤ 7 pv</p> <p>Oppilaskysely 2022–23, "Voin koulussa hyvin"</p>	<p>Nupolin saatavuus: Q3 2021: 18 pv</p> <p>Lähes aina vastanneiden % kysymykseen "Voin koulussa hyvin": 50,3% (2021-22)</p>	<p>Nupolin osalta: Q3: T3 21 pv. (Saatavuutta heikentää mm. Terapiat etulinjaan –toimintamallin koulutukset.)</p> <p>Koulussa hyvinvointiin liittyvistä tuloksista raportoidaan 31.12.2022</p>	<p>Poikkeamia</p>

	<p>tulokset paranevat</p> <p>Lastensuojeluasiakkuuksien osuus 0-17 -vuotiaasta väestöstä ei kasva edellisvuoteen verrattuna</p> <p>Heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien osuus laskee 5. ja 8. luokkalaisissa (MOVE!-mittaukset)</p>	<p>kysely).</p> <p>Lastensuojeluasiakkuuksien osuus 0-17 -vuotiaasta väestöstä 2021: 4,39%</p> <p>Heikko fyysisen toimintakyky 5. luokkalaisissa 30%:lla ja 8. luokkalaisissa 34%:lla (MOVE!-mittaukset)</p>	<p>Q2/2022: 3,66% alaikäisestä väestöstä ollut lastensuojelun asiakkaana kuluneen vuoden aikana</p> <p>Vuoden 2022 MOVE!-mittauksen tulokset eivät ole vielä saatavilla.</p>	
<p>Espoo tukee vastuidensa mukaisesti Ukrainasta saapuvia pakolaisia onnistuneesti</p>	<p>Toimenpiteistä raportointi ja arvio Espoon kaupungin toimintojen tuloksellisuudesta</p>		<p>Venäjä armeija laajensi vuodesta 2014 käynnissä ollutta sotaa Ukrainan kanssa hyökkäämällä 24.2.2022 laajamittaisesti maahan. Ukrainasta paenneiden auttamiseksi EU:ssa on otettu käyttöön 4.3.2022 tilapäisen suojelun direktiivi, jonka piiriin kuuluville myönnetään oleskeluluvat enintään kolmeksi vuodeksi. Suomessa ukrainalaiset ovat jättäneet lokakuun loppuun mennessä yhteensä 44 500 hakemusta turvapaikan tai tilapäistä suojelun saamiseksi. Tilapäisen suojelun piiriin kuuluvat henkilöt eivät ole kuntalaisia, vaan saavat majoituksen, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä välttämättömän toimeentulon maahanmuuttoviraston ohjauksessa toimivalta vastaanottojärjestelmältä. Suomessa edelleen oleskelevat ukrainalaiset saavat kotikuntaoikeuden keväällä 2023. Kotikuntaoikeus muuttaisi tilannetta merkittävästi Espoon kaupungin näkökulmasta. Odotettavissa on, että se toisi pääkaupunkiseudun suuriin</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p>

			<p>kaupunkeihin lyhyessä ajassa tuhansia uusia kuntalaisia yhdenvertaisesti tarjottavien kuntalaispalveluiden piiriin. Kuusi suurinta kaupunkia on pyrkinyt ministeriöiden kanssa käymään keskustelua konkreettisista, kotikuntaoikeutta edeltävistä toimista ja kumppanuudesta mm. työmarkkinaintegraation suhteen, mutta asiassa ei ole päästy eteenpäin. Marraskuun alkaessa varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa oli mukana hiukan yli 200 ukrainasta sotaa paennutta lasta.</p>	
--	--	--	--	--

1. Espoo on oppimisen ja sivistyksen kärkikaupunki

<p>1.1. Espoolaiset lapset osallistuvat laadukkaaseen varhaiskasvatukseen.</p>	<p>Osallistumisaste %</p> <p>Huoltajien tyytyväisyys lapsen varhaiskasvatuspaikkaan ja hänen saamaansa varhaiskasvatukseen paranee</p> <p>Henkilöstön tyytyväisyys onnistumisestaan pedagogisessa työssä ja toiminnassa paranee</p> <p>Johtajien arvio pedagogisen toiminnan onnistumisesta paranee</p>	<p>Osallistumisaste koko Espoon tasolla: 80,5 %</p> <p>Tyytyväisyys syksy 2021 (Asteikko 1-6)</p> <p>Huoltajat 5.18</p> <p>Henkilöstö 4.27</p> <p>Johtajat 4.16</p>	<p>Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta raportoidaan vuoden 2022 lopun tilanteesta, keväällä 2023. Syksyllä 2022 on nähtävissä entistä selkeämmin alle 3-vuotiaiden lasten osuuden kasvu suhteessa kaikkiin varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin.</p> <p>Tyytyväisyyskysely syksy 10/2022 (asteikko 1-6):</p> <p>Huoltajat: 5,1</p> <p>Henkilöstö: 4,3</p> <p>Johtajat: 3,9</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p> <p></p>
<p>1.2. Espoon oppimistulokset ja koulutustaso ovat Suomen kärkitasoa</p>	<p>Yo-tutkinnon suorittaneiden kirjoitusten tulokset. Yo-kirjoitusten kaikkien kokeiden arvosanojen (paras</p>	<p>Keväällä 2021 yo-tutkinnon suorittaneiden kaikkien kokeiden keskiarvo Espoossa 4,6 (Valtakunnallinen keskiarvo</p>	<p>Keväällä 2022 yo-tutkinnon suorittaneiden kaikkien kokeiden keskiarvo Espoossa 4,6 (Valtakunnallinen keskiarvo = 4,3).</p>	<p>Ei voida vielä arvioida</p> <p></p>

	<p>arvosana) keskiarvo on Espoossa korkeampi kuin valtakunnallinen keskiarvo (kevät/syksy).</p> <p>Espoossa valmistuneista ylioppilaista yli 60 %:lla on valtakunnallista keskiarvoa korkeampi kaikkien kokeiden keskiarvo.</p> <p>Espoon perusopetuksen oppimistulokset ovat kansallisia tuloksia paremmat Karvin arvioinnissa.</p> <p>Yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen perusasteen jälkeen ensisijaisesti hakeneiden osuus kasvaa Espoossa</p> <p>Omnian arvostus kasvaa (Luottamus & maine – tutkimuksen pohjalta)</p>	<p>= 4,3). Syksyllä 2021 yo-tutkinnon suorittaneiden kaikkien kokeiden keskiarvo Espoossa 4,4 (Valtakunnallinen keskiarvo = 3,9).</p> <p>Yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen perusasteen jälkeen ensisijaisesti hakeneiden määrä Espoossa: 1 263</p> <p>Karvin tulokset:</p> <p>9.lk matematiikan arviointi: Kaikki oppilaat: Espoo 550, otos 500 (tilastoll. erittäin merkitsevä ero). S1: Espoo 563, otos 504 (tilastoll. erittäin merkitsevä ero). S2: Espoo 466, otos 435 (tilastoll. erittäin merkitsevä ero)</p> <p>9.lk englannin arviointi (luetun ymmärtäminen): Kaikki oppilaat: Espoo 22,8, otos 20,5 (tilastoll. erittäin merkitsevä ero). S1: Espoo 23,5, otos 20,6 (tilastoll. erittäin merkitsevä ero). S2: Espoo 18,3, otos 18,3 (ei eroa)</p> <p>3.lk oppimistulosten arviointi: Kaikki oppilaat: Espoo 512, otos 500 (Espoon tulos hieman parempi). S1: Espoo 533, otos 505 (tilastoll. erittäin merkitsevä ero). S2: Espoo 437, otos 428 (ei tilastollista</p>	<p>Syksyn 2022 yo-tulokset julkaistaan 17.11.2022 eli ne raportoidaan osana tilinpäätöstä.</p> <p>Keväällä Espoossa valmistuneista ylioppilaista yli 65,5 %:lla on valtakunnallista keskiarvoa korkeampi kaikkien kokeiden (paras arvosana) keskiarvo. Syksyn tulokset raportoidaan osana tilinpäätöstä.</p> <p>Perusopetuksen Karvin tulokset raportoidaan 31.12.2022</p> <p>Yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen perusasteen jälkeen ensisijaisesti hakeneita vuonna 2022 oli 960. Laskua 24%</p> <p>Omnian Luottamus & Maine tulokset raportoidaan myöhemmin.</p>	
--	--	---	---	--

		eroa) Omnian Luottamus & Maine tulokset raportoidaan myöhemmin.		
1.3. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on mieluisa harrastus.	Kysely kouluissa (ensimmäinen mittaus 2022, jonka pohjalta asetetaan tavoitearvo seuraavalle vuodelle)	-	Kysely on nyt käynnissä, mutta tuloksia saadaan vasta tilinpäätösraporttiin.	Ei voida vielä arvioida
1.4. Nollatoleranssi koulukiusaamiseen ja kouluväkivaltaan.	Oppilaskysely 2022–23, ”Koulussamme aikuiset puuttuvat kiusaamiseen” tulokset paranevat Oppilaskysely 2022–23, ”Minua ei kiusata” tulokset paranevat	”lähes aina” -vaihtoehdon valinneiden %-osuus: ”Koulumme aikuiset puuttuvat kiusaamiseen”: lähes aina 47,4%. ”Minua ei kiusata”: lähes aina 79,9%.	Raportoidaan 31.12.2022	Ei voida vielä arvioida
1.5. Henkilöstön saannin houkuttelevuus ja henkilöstön jaksaminen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.	Varhaiskasvatuksessa tehtäviinsä kelpoisten osuus kasvaa Varhaiskasvatuksessa vieraskielistaustaisten henkilökunnan määrä kasvaa jakautuen mahdollisimman tasaisesti eri päiväkoteihin. Kelpoisten hakijoiden määrä työpaikkaa kohden kasvaa perusopetuksessa Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jaksaminen töissä kasvaa	Syyskuu 2021 ei kelpoisten osuus% varhaiskasvatuksen opettaja 38 % varhaiskasvatuksen erityisopettaja 16 % varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 21 % Kelpoista hakijaa työpaikkaa kohden perusopetuksessa 2,2 Jaksaminen töissä työfiilismittarin perusteella: <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus syyskuu 2021 6.1 • Perusopetus syyskuu	Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuustilanne on koottu syyskuun lopun tilanteesta. Syyskuu 2022 ei kelpoisten osuus% varhaiskasvatuksen opettaja 42,7 % (09/2021: 38%) varhaiskasvatuksen erityisopettaja 23,2 % (09/2021: 16%) varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 33,8 % (09/2021: 21%) Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä on valmisteltu yhteistyössä toimialan ja kaupungin HR:n kanssa.	Poikkeamia

		2021: koen jaksavani työssä "samaa mieltä" vastanneet 81,2 %.	<p>Kelpoista hakijaa työpaikkaa kohden perusopetuksessa 3,0 (8-10/2022)</p> <p>Jaksaminen töissä työfiilismittarin perusteella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus: 5,7 • Perusopetus: koen jaksavani työssä "samaa mieltä" vastanneet 76,2 % 	
--	--	---	---	--

2. Espoo toteuttaa palveluja koko espoolaisen yhteisön voimin

2.1. Palvelutuotannon kustannusvaikuttavuus paranee digikärkihankkeiden vaikutuksesta.	<p>Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman digikärkihankkeiden eteneminen aikataulussa (80% toteutuu hyväksytyssä aikataulussa)</p> <p>Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman digikärkihankkeiden hyötytavoitteiden saavuttamisen arvio</p>	-	<p>Joto-projektissa 2. käyttöönottovaiheen (taloussuunnittelu) aikataulu sisältää riskejä palvelutoimittajista johtuvista syistä (taloussuunnittelu). Lisäksi Espoon testaustiimin aikataulu on kriittinen. DigiOne-yhteishankkeen kokonaisprojektin (Vantaan johtama kokonaisuus) aikataulussa on tunnistettu riskejä, joilla voi olla vaikutuksia Espoon suunnitellun käyttöönoton aloittamiseen syksyllä 2022. Muutoin digikärkihankkeiden aikatauluissa ei ole poikkeamia.</p> <p>Joto- ja OmaEspoo-projektien euromääräisiä hyötytavoitteita on tarkistettu alaspäin sote-uudistuksen vuoksi (volyymietujen supistuminen), nämä on käsitelty TAKE-ohjelman päivityksessä.</p> <p>OmaEspoo -projekti on päätetty toteuttaa vaiheittain modulaarisilla ratkaisuilla. Ensimmäisenä priorisoidaan henkilöstöpalveluiden</p>	<p>Poikkeamia</p>
--	--	---	--	---

			palveluhallintaratkaisua. Projektikokonaisuutta ja sen hyötytavoitteita suunnitellaan uudelleen.	
2.2. Palvelutuotanto kehittyä asukas- ja asiakaslähtöisesti ja kustannusvaikuttavasti monituottajamallia hyödyntäen.	<p>Espoolaisten tyytyväisyys palveluihin pysyy vähintään viimeisen kolmen vuoden keskimääräisellä tasolla (Kaupunki- ja kuntapalvelututkimuksen laaja indeksi)</p> <p>Laadullinen arvio monituottajamallin mahdollisuuksien hyödyntämisestä kattavasti</p>	Laaja asuinkuntaindeksi (3 vuoden keskiarvo): 3,76	<p>Raportoinnin tilanne sama kuin OVK2 yhteydessä.</p> <p>Asukkaiden tyytyväisyydestä palveluihin raportoidaan myöhemmin.</p> <p><u>HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN TOIMIALA:</u></p> <p><u>Vanhusten palvelut:</u></p> <p>Monituottajamallia käytetään laajasti vanhusten palveluiden palvelualueilla.</p> <p>Vuosi 2022 on ollut vaikea. Maaliskuussa kaksi suurinta pitkäaikaishoidon tehostetun palveluasumisen palveluntuottajaa irtisanoi sopimuksensa ja sopimusten jatkaminen edellytti merkittäviä hinnankorotuksia 1.1.2023 alkaen.</p> <p>Kotihoidon ulkoistuksen pilotti päättyi palveluntuottajan sopimuksen irtisanomiseen. Irtisanomista edelsi hinnankorotusesitys, jota ei voitu hyväksyä.</p> <p>Tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon yksityiset palveluntuottajat eivät ole pystyneet tuottamaan palveluja tarpeemme mukaisesti, mikä on aiheuttanut jonoja. Yleinen kustannuskehitys on vaikuttanut</p>	Etenee suunnitellusti

			<p>korottavasti palveluntuottajien hintoihin.</p> <p>Monituottajamallin kehittämissuuntia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pitkäaikaishoidon tehostetussa palveluasumisessa palveluntuotanto on keskittynyt liikaa ostopalveluihin, jolloin tilaajan asema on heikentynyt. Tavoitteena on lisätä oman tuotannon ja omassa hallinnassa olevien hoivakiinteistöjen osuutta. • Palveluntuottaja voisi ottaa kokonaisvastuun palvelusta, sen tuottamisesta ja kehittämisestä tavoitteena palvelun parantaminen kustannustehokkaasti. • Palvelusetelin pitäisi olla todellinen vaihtoehto palvelun järjestämiseksi asiakkaalle • Sopimusten valvontaa, palvelun laatua ja yhteistyömalleja palveluntuottajien kanssa tulisi kehittää. <p><u>Terveyspalvelut:</u></p> <p>Avosairaanhoidossa monituottajamalli pitää sisällään terveysasemien palvelusetelin (Mehiläinen ja Terveystalo), yksittäisen lääkärikäynnin palvelusetelin (Mehiläinen ja Pihlajalinna) ja ostopalveluterveysaseman</p>	
--	--	--	--	--

			<p>(Pihlajalinna).</p> <p>Terveysasemien palveluseteliasiakkuuksia on tällä hetkellä noin 11 000 asiakasta. Yksittäisen lääkärikäynnin palveluseteleitä on käytetty ajalla 01-06/2022 Mehiläisellä 401 kappaletta ja Pihlajalinnalla 42 kappaletta. Ostopalveluterveysasema Pihlajalinnan väestömäärä on noin 12 500 asukasta.</p> <p>Terveysasemapalveluseteli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kattaa jatkuvan hoidon tarpeen. • Asiakas tekee palveluntuottajan valinnan vähintään vuodeksi. • Palveluntuottajat sijaitsevat ainoastaan Espoon keskuksen alueella. • Palvelusetelin valinneet eivät voi käyttää Espoon kiireettömiä terveysasemapalveluja. <p>Lääkärikäynnin palveluseteli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kattaa yksittäisen tarpeen. • Asiakas tekee palveluntuottajan valinnan koskien yhtä käyntiä. • Palveluntuottajan toimipisteitä ovat Leppävaara, Matinkylä ja Tapiola. • Valinta käyttää palveluseteliä koskee ainoastaan yhtä	
--	--	--	--	--

			<p>käyntiä.</p> <p>Ostopalveluterveysasema (Pihlajalinna)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sijaitsee Matinkylän alueella ja se palvelee Suurpellon, Henttaan ja osaa Kuitinmäen alueesta. • Asiakas tekee terveysasemavalinnan kerrallaan vähintään vuodeksi. <p>Palveluseteliterveysasemien osalta on tulossa muutoksia vuodelle 2023. Kaksi palveluseteliterveysasemaa on tarkoitus muuttaa yhdeksi ostopalveluterveysasemaksi. Hankinnan kilpailutus käynnistettiin maaliskuussa 2022 ja uusi palveluntuottaja valitaan tulevan syksyn aikana. Tällä muutoksella pyritään selkiyttämään monituottajamallin kokonaisuutta, yhtenäistämään asiakkaan hoidon laatua suhteessa Espoon kaupungin terveysasemapalveluihin ja parantamaan yhteistyötä palveluntuottajan kanssa.</p> <p>Lääkärikäynnin palveluseteliin on laadittu selkeät kriteerit, joiden perusteella palveluseleitä myönnetään. Tämä palveluseteli on tarkoitettu vain yksittäistä yleislääkärikäyntiä varten. Lääkärikäynnin palvelusetelin käyttöön on liittynyt erilaisia haasteita mm. laskutusepäselvyyksiä, erilliset potilastietojärjestelmät ja lisäksi</p>	
--	--	--	--	--

			<p>palvelusetelin myöntäminen vaatii usean työntekijän työpanosta Espoon kaupungin puolelta.</p> <p>Ostopalveluterveysasema Pihlajalinnan toiminta on alkanut vakiintumaan kevään aikana. Yhteistyö palveluntuottajan kanssa on ollut tässä mallissa joustavampaa ja helpompaa, koska Pihlajalinnalla on käytössä samat ICT- ja potilastietojärjestelmät kuin Espoon kaupungilla</p> <p><u>Perhe- ja sosiaalipalvelut:</u></p> <p>Useimmissa sosiaalipalveluiden tuotteissa on käytössä monituottajamalli. Palveluita tuottavat yritykset, yhteisöt, järjestötoimijat sekä kuntayhtymät. Lastensuojelun sijaishuollon, vammaispalveluiden ja aikuisten sosiaalipalveluiden palvelutuotannosta ostetaan 80-90 %.</p> <p>Sosiaalipalveluita käytetään pienehköille asiakasryhmille, jolloin ne ovat usein räätälöityjä asiakkaiden tarpeisiin. Palvelun tuottajia on lukuisia, esimerkiksi lastensuojelun sijaishuollossa espoolaisia lapsia on lähes 200 eri yksikössä. Tosiasiassa yksiköt ovat keskittymässä muutaman vahvan toimijan omistukseen. Valvontaa tehdään kuntien kesken yhteistyössä.</p> <p>Räätälöityjen palvelujen heikkoutena on se, ettei varsinaista markkinaa pääse syntymään ja kilpailun puute</p>	
--	--	--	---	--

			<p>vaikuttaa hintoja nostavasti.</p> <p>Palveluseteliä käytetään joissain palveluissa kuten lapsiperheiden kotipalvelussa. Malli sopii joillekin perheille hyvin, toisille taas osto- tai oma palvelu paremmin.</p> <p>Monituottajamallia tulisi kehittää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markkina on liian keskittynyt • Lasten sijaishuollon palveluissa ja vammaisten palveluissa palveluntuotanto on keskittynyt liikaa ostopalveluihin, jolloin tilaajan asema on heikentynyt. Tavoitteena on lisätä oman tuotannon osuutta. Vastaanotto toiminta vähintäänkin pitäisi olla omaa tuotantoa kokonaan. Tässä palvelussa arvioidaan pidemmän kuntoutuksen tarve. • Sopimusten valvontaa, palvelun laatua ja yhteistyömalleja palveluntuottajien kanssa tulisi kehittää. <p><u>KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilapalvelujen palvelutuotantoa on kehitetty asukas- ja asiakaslähtöisesti monituottajamallilla. • Toimitilojen suunnittelupalveluissa palveluiden ostot ovat noin 99	
--	--	--	---	--

			<p>%. Kiinteistöjen rakennuttamisessa erityisesti eri osa-alueiden valvonnan ostopalveluus on noussut (25-30%).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siivouksessa, kiinteistönhoidossa ja aula- ja turvallisuuspalveluissa oman tuotannon ohella toimii alueilla kilpailutetut ostopalvelut useamman tuottajan toimesta. Siivouksen ostopalvelujen osuus on 62 %, kiinteistönhoidossa 29 % ja aula- ja turvallisuuspalveluissa noin 35 %. • Tilastokeskuksen mukaan kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 8,8 % vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2021 vastaavasta ajanjaksosta. Sekä oman, että ostopalvelujen laadunseuranta on myös kehitetty ja yhteistyötä lisätty kohteiden käyttäjien kanssa. • Kaupunkitekniikan keskuksen kunnossapidon, rakentamisen, maaperätutkimusten ja maastomallimittausten palveluja tuotetaan omana tuotantona, omajohtoisena tuotantona ja ostopalveluna arvioiden kulloinkin tarkoituksenmukaisin tuotantotapa.	
--	--	--	--	--

KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA

			<p>Kasvun ja oppimisen toimiala hyödyntää mallia varhaiskasvatuksessa ja opetuksen iltapäiväkerhoissa. Varhaiskasvatuksessa kaupungin oma ja yksityisten järjestämä toiminta täydentävät toisiaan ja huoltajat voivat valita lapselleen kunnallisen tai yksityisen varhaiskasvatuksen. Eri tavalla tuotettujen palvelujen osuudet pyritään mitoittamaan siten, että toiminta on kustannustehokasta ja vastaa asukastarvetta ottaen huomioon sekä investoinnit että alueellisen tasapainon. Iltapäiväkerhojen toimintaa tuotetaan sekä kaupungin omana toimintana että yksityisen ja kolmannen sektorin toimintana käyttäen kulloinkin tarkoituksenmukaisinta toimintatapaa.</p> <p><u>ELINVOIMAN TULOSALUE</u></p> <p>Elinvoiman tulosalueella palveluntuotantoa toteutetaan laajasti monituottajamallilla. Palveluiden tuottamisessa käytetään verkostomaista työskentelytapaa, jossa kumppaneina ovat muun muassa järjestöt, seurakunnat, oppilaitokset ja yritykset. Elinvoiman tulosalueen palveluissa monituottajamalliin kiinteästi liittyvä, vuorovedoin tapahtuva palvelutuotannon malli takaa sen, että kaupungissa pystytään vastaamaan kustannustehokkaasti asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin.</p>	
<p>2.3. Rakentamisen lupien käsittelyaika paranee niin,</p>	<p>Uudisrakentamisen ja</p>	<p>Vuosi 2021:</p>	<p>Myönnettyjen lupien lukumäärä ja niiden lupien prosenttiosuus, joiden</p>	<p>Poikkeamia</p>

<p>että 85% lupapäätöksistä käsitellään korkeintaan 75 vuorokaudessa</p>	<p>laajennusten rakennusluvut</p> <p>Käyttötarkoituksen muutosten sekä korjaus- ja muutostöiden rakennusluvut</p> <p>Muut kuin rakennusluvut</p> <p>Toteutetaan rakentamisen ja maankäytön lupaprosesseja ja niiden lyhentämistä koskeva analyysi, jonka perusteella tehdään toiminnan nopeuttamista koskevat toimenpiteet.</p>	<p>Myönnettyjen lupien lukumäärä ja niiden lupien prosenttiosuus, joiden käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaikki luvat - 1891 kpl , 81 % • Uudisrakentamisen ja laajennusten rakennusluvut - 648 kpl , 73 % • Käyttötarkoituksen muutosten sekä korjaus - ja muutostöiden rakennusluvut - 461 kpl, 84 % • Muut kuin rakennusluvut - 782 kpl, 85 % <p>Myönnettyjen asuntojen lukumäärä 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • Myönnettyt asunnot yhteensä 5413 kpl • Myönnettyt kerrostaloasunnot 4369 kpl • Myönnettyt pientaloasunnot 1044 	<p>käsittelyaika korkeintaan 75 vuorokautta (suluisissa edellisen vuoden vastaava ajankohta).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaikki luvat 1319 kpl, 79 % (1596 kpl, 82 %) • Uudisrakentamisen ja laajennusten rakennusluvut 427 kpl, 74 % (532 kpl, 74 %) • Käyttötarkoituksen muutosten sekä korjaus - ja muutostöiden rakennusluvut 264 kpl, 79 % (399 kpl, 85 %) • Muut kuin rakennusluvut 628 kpl, 81 % (665 kpl, 86 %) <p>Myönnettyjen asuntojen lukumäärä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Myönnettyt asunnot yhteensä 4213 kpl (4510 kpl) • Myönnettyt kerrostaloasunnot 3457 kpl (3616 kpl) • Myönnettyt pientaloasunnot 756 kpl (894 kpl) <p>Rakentamisen lupaprosessia koskeva analyysi on käynnissä. Pientalolupaprosessin kuvaus ja käsittelyaika-analyysi on tehty.</p>	
--	---	---	---	---

3. Espoo on taloudellisesti kestävä ja verotukseltaan kilpailukykyinen

<p>3.1. Toimintamenojen kasvua hillitään Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman ja talousarvion mukaisesti.</p>	<p>Toimintakatteen alijäämä eli nettomenot</p> <p>Toimialojen talous toteutuu alkuperäisen talousarvion</p>	<p>-1,679 Mrd €.</p>	<p>Kaupungin toimintakatteen alijäämän ennustetaan toteutuvan 6,2 milj. euroa talousarviossa oletettua heikompana.</p> <p>Päivitetty Taloudellisesti kestävä</p>	<p>Poikkeamia</p>
--	---	----------------------	--	---

	mukaisesti		Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelma hyväksyttiin valtuustossa 13.6.2022.	
3.2. Investointien tulorahoitusaste nousee yli 100 % valtuustokauden aikana ja konsernin lainakanta kääntyy laskuun.	<p>Investointien tulorahoitusaste vähintään vuoden 2022 talousarvion mukainen</p> <p>Toiminnan ja investointien rahavirta vähintään vuoden 2022 talousarvion mukainen</p> <p>Konsernin lainakanta enintään vuoden 2022 talousarvion mukainen</p>		<p>Verorahoituksen oletettua parempi kehitys parantaa investointien tulorahoitusastetta. Kaupungin investointiohjelma ei toteutudu täysimääräisenä, osa hankkeista siirtyy vuodelle 2023.</p> <p>Konsernin lainakanta voidaan raportoida vasta tilinpäätöksen yhteydessä.</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p> <p>●</p>
3.3. Espoolaiset viranhaltijat sekä poliittiset päättäjät vaikuttavat hallitusohjelman valmisteluun ja valtakunnalliseen päätöksentekoon siten, että Espoon mahdollisuudet kestäväan kasvuun ja investointeihin turvataan.	<p>Arviointi valmistelussa tai päätöksenteossa olevista muutoksista.</p> <p>Hallitusohjelmassa ja valtakunnanpolitiikassa toteutettavan politiikan ja lainsäädännön vaikutus Espoon kuntatalouteen.</p>		<p>Menestyvä Uusimaa ja pääkaupunkiseutu on koko Suomen etu. Kansallisessa edunvalvonnassa Uudenmaan ja pääkaupunkiseudun asiat jäävät heikolle huomiolle.</p> <p>Espoo on jäsenenä PKS kuntien, C6 (kuuden suurimman kaupungin), C21 (21 suurimman kaupungin), C10 (Länsi-Uudenmaan kunnat), metropolialueen (14 PKS ja KUUMA), Uudenmaan ja Kuntaliiton verkostoissa. Verkostoissa on jäsenenä kaupunginjohtaja ja johtavat viranhaltijat. Näissä verkostoissa Espoo on aktiivinen asioiden käsittelyssä ja aloitteiden tekemisessä. Yhteinen vaikuttaminen valtion valmisteluun ja päätöksentekoon on tärkeää.</p> <p>Johtavat luottamushenkilöt osallistuvat pääkaupunkiseudun, metropolialueen, Uudenmaan ja kuuden suurimman</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p> <p>●</p>

			<p>kaupungin verkostoihin.</p> <p>Espoon kaupunginjohtaja on kaupunkipolitiikan ja metropolipolitiikan yhteistyöryhmän jäsen. Niissä valtion jäseninä ovat ministerit. Kaupunginjohtaja on aktiivisessa vuorovaikutuksessa VM:n valmistelijoiden kanssa mm. kuntataloutta koskevissa asioissa. Espoon hallinto- ja kehittämisjohtaja on tehnyt selvityksen VM:ssä kuntien rahoituksen tulevaisuutta koskevassa hankkeessa.</p> <p>Vuoden 2022 aikana tehdyt vaikuttamistoimet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023-2026 lausunto (kaupunginhallitus 17.1.2022) • Valtion väyläverkon investointiohjelmasta 2023-2030 lausunto (kaupunginhallitus 2.5.2022) • Kiinteistöverolausunto (16.5.2022 kaupunginhallitus) • Lausunto kotoutumislain -uudistus (kaupunginhallitus 6.6.2022) • Lausunto TE 2024 - uudistus (kaupunginhallitus 20.6.2022) • Lausunto ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta 2030 ja ilmastolain muuttamisesta. (10.10.2022) • Hallitusohjelmatavoitteiden	
--	--	--	--	--

			<p>valmistelu kaikissa verkostoissa</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ PKS tavoitteet, C6 kaupunkien tavoitteet ja C21 kaupunkien tavoitteet julkaistaan vuoden 2022 lopussa tai vuoden 2023 alussa. ○ Espoo esittelee myöhemmin myös omat tavoitteensa. <p>Lisäksi kaupunki on tuonut kantaansa esiin mediassa ja tiedotteissa.</p>	
--	--	--	--	--

4. Espoo on kansainvälisesti vetovoimainen yrittäjyys- ja innovaatiopääkaupunki

<p>4.1. Espoo houkuttelee tieto- ja osaamisintensiivisiä yrityksiä sijoittumaan ja pysymään Espoossa.</p>	<p>Yritysten halukkuus suositella Espoota kasvaa (Espoo yritysten toimintaympäristönä)</p> <p>Tieto- ja osaamisintensiivisten yritysten ja niiden työpaikkojen nettomäärät kasvavat (tilastokeskuksen korkean osaamisen yritysten toimialaluokittelun mukaisesti)</p>	<p>Yritysten halukkuus suositella Espoota NPS-luvulla 2021: 2</p> <p>Tieto- ja osaamisintensiivisten työllisten määrä Espoossa vuonna 2021: 38 554</p>	<p>Yritysten halukkuus suositella Espoota raportoidaan myöhemmin.</p> <p>Tammi-toukokuun 2022 osalta tieto- ja osaamisintensiivisten työllisten määrä Espoossa on 42 400</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p> <p>●</p>
<p>4.2. Yritystyöpaikkojen määrä Espoossa ja kasvukäytävillä kasvaa.</p>	<p>Yritystyöpaikat yhteensä</p> <p>Yritystyöpaikat, kaupunkirata</p> <p>Yritystyöpaikat, länsimetro</p>	<p>Yritystyöpaikat yhteensä 2021: 116931</p> <p>Yritystyöpaikat, kaupunkirata 2021: 36408</p> <p>Yritystyöpaikat, länsimetro 2021: 56366</p>	<p>Tilanne tammi-toukokuu 2022:</p> <p>Yritystyöpaikat yhteensä 2022: 122 321</p> <p>Yritystyöpaikat, kaupunkirata 2022: 38 024</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p> <p>●</p>

			Yritystyöpaikat, länsimetro 2022: 59 689	
<p>4.3. Espoo on haluttu kumppani kestävien kaupunki- ja palveluratkaisujen kehittämisessä.</p>	<p>Ulkoisen kehittämisrahoituksen määrä kasvaa Espoo-tarinan toimeenpanoa tukevissa yhteiskehittämisen hankkeissa</p> <p>Laadullinen arvio yhteistyön kehityksestä</p>	<p>Espoon kaupungin ulkoisen rahoituksen määrä vuosina 2014 - 2020 on ollut 12,2 miljoonaa euroa, koostuen pääasiallisesti 6Aika rahoituksesta. Muita merkittäviä ovat olleet ESR, ERASMUS ja Horizon 2020 rahoitukset. Vuosittain rahoituksen määrä on siis ollut keskimäärin 1,74 miljoonaa euroa.</p>	<p>Raportoidaan sama tilanne kuin OKV2 yhteydessä:</p> <p>Ulkoista rahoitusta Espoossa on ainakin 1,68 miljoonaa euroa vuodelle 2022. Huomion arvoista on myös, että myönnettyä hankerahoitusta tällä hetkellä on noin 3,8 miljoonaa euroa, joka jakaantuu useammille vuosille.</p> <p>Ulkoisen kehittämisrahoituksen määrä kasvaa Espoo-tarinan toimeenpanoa tukevissa yhteiskehittämisen hankkeissa. Laadullinen arvio yhteistyön kehityksestä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin kumppanuuksien ja ulkoisen rahoituksen nykytila ja tavoitela kuvaaminen yhteistyössä VTT:n kanssa on tehty. VTT:n loppuraportin ehdotusten pohjalta priorisoidaan jatkoaskeleet. • Espoon kaupungin sisäinen järjestäytyminen aloitettiin tammikuussa. Kuukausittainen tiedon vaihto ulkoisten kumppaneiden kanssa tehtävästä kehittämisestä yhdessä KEKE-osaamiskeskus, Palvelukehitys, Enter Espoo ja Elinvoima ja työllisyys. • Työpajassa syyskuussa tullaan listaamaan meneillään oleva ja käynnistymässä oleva kehittäminen sekä tehdään 	<p>Etenee suunnitellusti</p>

			<p>yhteinen roadmap eri kumppaneiden kanssa mahdollisesti tehtävistä hankehauista.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ajatuksena on kehittää sekä Espoon kaupungin sisäinen että koko pk-seudun yhteinen "haasteportfolio" jonka avulla voidaan ratkaista eri toimijoiden kanssa tunnistettuja kokonaisuuksia. Portfolio, toimintamalli ja sitä tukevat työkalut synnytetään kokeillen kehittämällä (ns. grounded toimintamalli) 	
<p>4.4. Espoo profiloituu Pohjoismaiden parhaana startup-yrittäjyyden ja kasvuyritysten sijaintikaupunkina, jota tukemaan kehitämme kasvuyritys-kampuksen yhdessä kumppaneiden kanssa.</p>	<p>Rahoituksen määrä espoolaisiin yrityksiin kasvaa (NewCo)</p> <p>Startup-yritysten määrä Espoossa kasvaa (NewCo)</p> <p>Kasvuyrityksiin ja kampuskehitykseen kohdistuva suunnitelma, joka sisältää kumppanuudet ja niitä koskevat tavoitteet, valmistuu ja se tuodaan kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston käsittelyyn.</p>	<p>Startup yritysten määrä 430.</p> <p>Starup yritysten keräämän rahoituksen määrä 440 miljoonaa euroa.</p>	<p>Espoolaiset startupit ovat keränneet 2022 tähän mennessä n. €327M, mikä on ollut nopeampi tahti kuin viime vuonna vastaavaan aikaan mennessä.</p> <p>NewCo/Dealroom raportoinnin mukaan vahvistettuja startupeja Espoossa on tällä hetkellä 489 kappaletta (Todellinen määrä on kuitenkin tätä suurempi, sillä listalta on tunnistettu puuttuvan joitain yrityksiä)</p> <p>Kasvuyrityksiin liittyvän suunnitelman valmistelu on aloitettu.</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p> <p>●</p>
<p>4.5. Espoo on Pohjoismaiden paras paikka kansainvälisille osaajille</p>	<p>Talent Espoo -tapahtumista ja palveluista saatu NPS paranee</p> <p>Työnantajien ja kv-osaajien</p>	<p>NPS: osaajilta -15,5, työnantajilta 23</p> <p>Talent Espoo –toimintojen puitteissa syntyneet kontaktit ja</p>	<p>NPS:</p> <p>Osaajilta 23 Työnantajilta 57</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p> <p>●</p>

	välille fasilitoitujen kontaktien määrä kasvaa	sopimukset kv-osaajien ja työnantajien välillä: 481	Talent Espoo –toimintojen puitteissa syntyneet kontaktit ja sopimukset kansainvälisten osaajien ja työnantajien välillä: 586	
--	--	---	--	--

5. Espoo on viihtyisä, turvallinen ja luonnonläheinen kotikaupunki

5.1. Espoo kasvaa kestävästi.	<p>Uutta asuntokerrosalaa asemakaavoitetaan vähintään 300 000 k-m² / vuosi.</p> <p>Pääosa infrainvestoinneista kohdistuu kaupunkikeskuksiin, hyvien joukkoliikenneyhteyksien varten ja niiden saavutettavuuteen (Saavutettavuusalueet, SAVU I-II 2025)</p> <p>Espoolaisten tyytyväisyys asuinalueisiinsa pysyy vähintään viimeisen kolmen vuoden keskimääräisellä tasolla (Kaupunki- ja kuntapalvelututkimuksen indeksit: Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva, Yhdyskuntatekniset palvelut, Ympäristöpalvelut)</p> <p>Kehitetään määrällinen ja laadullinen arviointi kumppanuuksien ja yhteistyömallien hyödyntämisestä osana investointien ja kehittämishankkeiden</p>	<p>Espoossa vuonna 2021 hyväksytyt asemakaavat ovat sisältäneet 481 370 k-m² uutta asumisen kerrosalaa.</p> <p>Investoinneista 67 % kohdistui määritellyille alueille.</p> <p>Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva (3-v ka): 3,47</p> <p>Yhdyskuntatekniset palvelut (3-v ka): 3,89</p> <p>Ympäristöpalvelut (3-v ka): 3,67</p>	<p>Kunnassa hyväksytyt asemakaavat ovat sisältäneet yhteensä 218 671 k-m² uutta asuntorakentamisen kerrosalaa. Tästä 98 % sijaitsee MAL maankäytön ensisijaisella vyöhykkeellä.</p> <p>68 % investoinneista suuntautuu tavoitteen määritellyille alueille.</p> <p>Asukkaiden tyytyväisyys palveluihin raportoidaan myöhemmin.</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p>
-------------------------------	---	---	--	--

	toteuttamista. Kävelyn, pyöräily ja joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa.			
5.2. Turvallisuus Espoossa ja kuntalaisten kokema turvallisuus.	Katuturvallisuusindeksi on yli 100 Kaupunki- ja kuntapalvelututkimus: Asukkaiden kokema turvallisuus on yli 4	Katuturvallisuusindeksi: 110,74 Kapa turvallisuusindeksi 4,19	Uudet tiedot raportoidaan vasta myöhemmin.	Ei voida vielä arvioida
5.3. Luonnon monimuotoisuus vahvistuu.	Suojelualueiden pinta-ala kasvaa siten, että kohteita perustetaan luonnonsuojelun toimenpiteet -ohjelman aikataulun mukaisesti vuosille 2021-2025 ajoitettu määrä ja vähintään kohteiden mukainen pinta-ala. Laadullinen arvio luontohaittojen lieventämishierarkian toteutumisesta uusissa maankäytön hankkeissa. Luonnon kokonaisuikentymättömyys -tiekartan valmistuminen.		Vuoden 2022 kolme kohdetta (Liselott, Niipperinpellon rinnelehto ja Soidensuo) menossa lautakuntaan käsittelyyn 17.11 Laaja luonnon monimuotoisuuden kokonaisuikentymättömyys-projekti perustettu ja työ alkanut. Tähän kytkeytyy myös arvio luontohaittojen lieventämishierarkian toteutumisesta uusissa maankäytön hankkeissa.	Etenee suunnitellusti

6. Espoo saavuttaa hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä

6.1. Hiilidioksidipäästöt vähenevät tavoitteen mukaisesti.	Hiilidioksidipäästöt, 1000t CO2-ekv ja CO2-ekv asukasta kohden (raportoidaan osa-alueittain vuosittain, HSY).	Kokonaispäästöt: 904,5 kt Lämmitys: 433 kt Liikenne: 292 kt Sähkö: 136 kt Jätteiden käsittely: 27 kt Teollisuus ja työkoneet: 15 kt	Tavoite kohti hiilineutraalia kaupunkia etenee suunnitellusti. Espoon ilmastopäästöt putosivat vuonna 2021 yhdeksän prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Suurimmat vähenemät tapahtuivat kaukolämmön	Etenee suunnitellusti
--	---	--	---	--

	<p>Ilmastotyön tiekartan valmistuminen, sen toteutumisen seuranta ja toimenpiteiden riittävyyden arviointi (kaupunginhallitus).</p> <p>Ilmastonmuutoksen sopeutumisen toimenpidesuunnitelman valmistuminen ja toteutumisen seuranta.</p>	<p>Maatalous: 1 kt</p> <p>Päästöt asukasta kohden: 3,1 t (HSY 2020)</p>	<p>tuotannossa, jossa kivihiilen käyttö väheni noin neljänneksen.</p> <p>Kokonaispäästöt: 823 kt Lämmitys: 368 kt Liikenne: 290 kt Sähkö: 136 kt Jätteiden käsittely: 24 kt Teollisuus ja työkoneet: 5 kt Maatalous: 1 kt</p> <p>Asukaskohtaiset päästöt: 2,8 t</p> <p>Espoon ilmastotiekartta kokoaa kaupungin ja kumppaneiden tekemän ilmastotyön Hiilineutraali Espoo 2030 -tavoitteen saavuttamiseksi. Tiekartan peruseriaatteet on tuotu valtuuston hyväksyttäväksi osana talousarviota. SECAP:iin ja Kestävä Espoo -ohjelmaan pohjautuvia ilmastotoimenpiteitä on päivitetty syyskuussa julkaistun Ilmastovahtiin. Päivitetyt päästövähennysskenaariot valmistuvat joulukuussa.</p> <p>Ilmastonmuutoksen sopeutumisen toimenpidesuunnitelma on käsitelty ympäristö- ja rakennuslautakunnassa, kaupunkisuunnittelu- ja teknisessä lautakunnassa.</p>	
<p>6.2. Hiilineutraaliuden edistäminen Espoo-tarinan strategiassa priorisoiduissa kohteissa raideliikenteen varren kaupunkikeskusalueilla ja POKE-pientaloalueilla.</p>	<p>Selvitys POKE-pientaloalueella tehdyistä toimenpiteistä ja arvio niiden vaikuttavuudesta.</p> <p>Selvitys metroradan alueella tehdyistä toimenpiteistä ja arvio niiden</p>		<p>Pohjois-Espoon keskusten ja pientaloalueiden suunnittelua varten on perustettu erillinen suunnitteluprojekti. Suunnitteluprojektin kautta jalkautetaan ilmastoviisaan kaupunkiympäristön periaatteet asemakaavoitukseen. Viiskorven ja</p>	<p>Etenee suunnitellusti</p> <p>●</p>

	<p>vaikuttavuudesta.</p> <p>Selvitys kaupunkiradan alueelle tehdyistä toimenpiteistä ja arvio niiden vaikuttavuudesta.</p> <p>Näiden alueiden toimenpiteitä seurataan arvioimalla kehityshankkeiden uutuusarvoa ja kiinnostavuutta hiilineutraaliuden kannalta kansainvälisesti sekä alueella asuvien ja alueelle muuttavien uusien espoolaisten tyytyväisyytenä alueeseensa.</p>		<p>Kalajärven kaavarunkotyöt ovat käynnissä. Niissä suunnitellaan nk. "vartin kaupungin" periaatteiden mukaiset paikalliskeskukset. Tällainen kaupunkirakenne lisää paikallisten palveluiden elinvoimaa ja kannustaa kestäviin kulkutapoihin. Kun keskukset kehittyvät ilmastokestävinä, myös niihin tukeutuvat pientaloalueet voidaan ankkuroida ilmastokestävään kasvuun ja edistää pientalojen kestävää rakentamista.</p> <p>Metroradan alueella Länsimetron Matinkylä-Kivenlahti hanke valmistui asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Liikennöinti alkaa joulukuussa.</p> <p>Metrokäytävän varrella on hyväksytty Kiviruukin osayleiskaava, jolla mahdollistetaan Kivenlahden metroasemaan tukeutuva asuin- ja työpaikka-alue. Osayleiskaava luo edellytykset kestäväälle liikkumiselle sekä tehokkaalle ja vähähiiliselle energijärjestelmälle.</p> <p>Ruukinhuhdan asemakaava mahdollistaa Kiviruukin alueelle Cleantech Garden-hankkeen, joka tukee bio- ja kiertotalouden tutkimuksen kautta laajemmin ilmastonmuutoksen hillinnän tavoitteita.</p> <p>Metron asemaseutuja on kehitetty kestävä kehityksen ja hiilineutraaliutta edistäen. Esim. Finnoon alueella on käytössä rakennuksilla energiapisteytys, mikä perustuu Keke-</p>	
--	---	--	---	--

			<p>kriteereihin. Metron asemaseutujen tontinmuodostusten ja rakentamisen kautta metron käyttö on suunniteltu asukkaille liikenteellisesti sujuvaksi. Asemaseuduilla on otettu käyttöön uusissa rakennuksissa ja alueilla mm. maalämpökaivoja ja tehty muita energiatoimenpiteitä.</p> <p>Metroradan alueella Länsimetron Matinkylä-Kivenlahti hanke valmistui asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Liikennöinti alkaa joulukuussa 2022.</p> <p>Kaupunkiradan vyöhykkeellä Karapellon asemakaava luo edellytykset merkittävän uuden ekologisen keskusta-alueen synnylle. Alueen liikenne tukeutuu vahvasti jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä joukkoliikenteeseen. Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista tukevat myös vihertehokkuutta, kiertotaloutta ja energiaa koskevat määräykset.</p> <p>Infra-palvelualueille on laadittu toimenpideohjelma hiilineutraaliuden edistämiseksi. Datakeskushankkeen mahdollistavan infran suunnittelu on käynnissä.</p>	
--	--	--	--	--

7. Espoo on Suomen paras kotouttaja

7.1. Espoon kotouttaminen on tuloksellista.	<p>Vieraskielisten lasten osallistumisasteen nouseminen varhaiskasvatuksessa</p> <p>Oppimistulosten</p>	<p>Varhaiskasvatuksen osallistumisaste vuoden 2021 lopun tilanne Espoo-taso 75,5 %</p>	<p>Vieraskielisten lasten osallistumisaste saadaan vuoden lopun tilanteesta keväällä 2023. Varhaiskasvatuksessa olevien vieraskielisten lasten määrä kasvaa (N = 4059 lasta 10/2022, 3713</p>	<p>Poikkeamia</p>
---	---	--	---	---

	<p>kaupunkitasoiset erot vieraskielisten ja suomen- sekä ruotsinkielisten välillä perusopetuksen loppuvaiheessa kaventuvat (6. ja 9. luokkalaisten lukuvuositodistusten keskiarvo)</p> <p>Vieraskielisten uusien ylioppilaiden osuus suhteessa vieraskieliseen väestöön kasvaa</p> <p>Ulkomaalaisten työttömyysaste laskee suhteessa yleiseen työttömyysasteeseen</p>	<p>Oppimistulostenerot:</p> <p>6.lk: suomenkielisten ka 8,56, monikielisten ka 7,86 -> erotus 0,7</p> <p>9.lk: suomenkielisten ka 8,43, monikielisten ka 7,64 -> erotus 0,79</p> <p>Vieraskielisten ylioppilaiden suhdeluvut eivät ole vielä valmiina.</p> <p>Vuoden 2021 ka. ulkomaalaisten työttömyysaste: 22,9% (Yleinen 10,8%). Suhde: 2,12</p>	<p>lasta 9/2021).</p> <p>Oppimistulostenerot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.lk: suomenkielisten ka 8,52, muunkielisten ka 7,86 -> erotus 0,66 • 9.lk: suomenkielisten ka 8,40, muunkielisten ka 7,67 -> erotus 0,73 <p>Vieraskielisten 18-19-vuotiaiden ylioppilastutkinnon suorittaneiden lukumäärä Espoossa 31.12.2021 oli 1225. Vielä suhdelukua ei ole vuoden 2022 osalta saatavilla.</p> <p>Ulkomaalaisten työttömyysaste ka Q3/2022: 20,1% (Yleinen työttömyysaste ka Q3/2022: 8,7%) Suhde: 2,3</p>	
--	---	---	---	--